

Aija Kaivos

Tilinpäätösanalyysin ja tilastojen käytettävyys yrityksen talouden arvioinnissa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden Koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Helmikuu 2018

Tekijä(t) Otsikko	Aija Kaivos Tilinpäätösanalyysin ja tilastojen käytettävyys yrityksen talouden arvioinnissa
Sivumäärä Aika	69 sivua + 10 liitettä Helmikuu 2018
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalouden Koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	-
Ohjaaja(t)	Lehtori Iiris Kähkönen
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää esimerkkiyritysten taloudellinen tilanne tilinpäätösanalyysin avulla ja arvioida tuloksiin vaikuttaneita tekijöitä. Lisäksi selvitettiin yritysten sijoittumista toimialalla ja toimialan kehitykseen vaikuttaneita tekijöitä. Tavoitteena oli selvittää julkisesti saatavilla olevien aineistojen käytettävyyttä yrityksen taloudellisen aseman selvittämisessä.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin tutkimustyyppisenä työnä, jossa käytettiin laadullista menetelmää ja olemassa olevia aineistoja. Tutkimuksessa tehtiin tilinpäätösanalyysi neljälle vähittäiskaupan alalla toimivalle pien- ja mikroyritykselle. Tuloksia arvioitiin viitekehyksessä esitelyjen tunnuslukujen avulla ja syitä tuloksiin selvitettiin yritysten tilinpäätösaineistoista. Yritysten tuloksia peilattiin tilinpäätöstilastoon, jonka avulla selvitettiin yritysten taloudellinen asema toimialaan verrattuna. Toimialan kehitykseen vaikuttaneita tekijöitä selvitettiin Pk-yritysbarometrin avulla. Tutkimuksen ajanjaksona käytettiin vuosia 2013 – 2016.</p> <p>Yritykset W ja Z olivat voimakkaassa kasvussa ja pärjäsivät myös toimialalla hyvin. Yritys W:llä oli hyvä kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius. Yritys Z paransi tulostaan muilla paitsi vakavaraisuuden mittareilla. Yritys X ja Y olivat negatiivisen kasvun yrityksiä, jotka pärjäsivät toimialalla heikommin. Yritys X:llä oli heikko vakavaraisuus. Yritys Y paransi kannattavuuttaan ja se oli toimialaan verrattuna keskimääräistä vakavaraisempi.</p> <p>Yritykset X ja Y paransivat kannattavuuttaan karsimalla liiketoiminnan kuluja. Yritys Y selvisi tappiollisista vuosista hyvän vakavaraisuuden ansiosta, mutta yritys X joutui turvautumaan lisävelkaan ja pääomalainaan. Yritys Z käytti myös pääomalainaa ja paransi kannattavuuttaan rahoitusjärjestelyillä, jotka paransivat sen pääomien tuottoja, mutta vakavaraisuus jäi tyydyttävälle tasolle.</p> <p>Kaupan alan heikot suhdanneodotukset paranivat vuoden 2015 syksystä alkaen. Yleinen taloudellinen tilanne oli haastava erityisesti mikroyrityksille, mikä näkyi esimerkkiyrityksissä. Yritykset joutuivat sopeuttamaan toimintaansa taloudelliseen tilanteeseen. Suhdanneodotukset heijastuivat kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden kehitysnäkyymiin.</p>	
Avainsanat	tilinpäätösanalyysi, tuloslaskelma, tase, tunnusluvut, yritysbarometri

Author(s) Title	Aija Kaivos Usage of financial statement analysis and statistics in evaluating financial position of a company
Number of Pages Date	69 pages + 10 appendices February 2018
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Business Administration
Specialisation option	-
Instructor(s)	Iiris Kähkönen, Lecturer
<p>The purpose of this thesis was to investigate the financial position of case companies with the help of a financial statement analysis and to evaluate the factors affecting the results. In addition, the position in the industry and the factors affecting the development in the industry were investigated. The goal was to find out usability of public data in evaluating the financial position of a company.</p> <p>The thesis was conducted as an empirical study using a qualitative method and publicly available materials. The financial statement analysis was made for four small and micro-sized companies. The results were evaluated with financial ratios which were introduced in the theoretical part and the reasons to the results were examined from financial statements. The results of the companies were compared to the financial statements statistics, which were used to find out financial position comparing to the industry. To find out factors which affected to trends in the industry was evaluated using business confidence indicators (Pk-yritysbarometri). The study was conducted in time period of years 2013 – 2016.</p> <p>Company W and Z were growing strongly and succeeded well in the industry. Company W had good profitability, solvency and liquidity. Company Z improved its results with other than solvency ratios. Companies X and Y had negative growth and succeeded weakly in the industry. Company X also had weak solvency. Company Y improved its profitability and it was more solvency than average in the industry.</p> <p>Companies X and Y improved their profitability by reducing their operating expenses. Company Y managed from years of loss with its good solvency, but company X needed to take more current liabilities and use capital loan. Company Z also used capital loan and improved its profitability with financial arrangements, which improved its return on assets, but its solvency stayed on satisfactory level.</p> <p>Economic expectations in the trade industry were improved starting from autumn 2015. Economic situation was challenging especially for micro-sized companies which was visible in the case companies. The companies needed to adapt their operations to the economic situation. Economic expectations had an impact on profitability, solvency and liquidity development.</p>	
Keywords	financial statement analysis, balance sheet, income statement, financial ratios, business confidence indicators

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Aihepiiri	1
1.2	Tutkimusmenetelmä ja –ongelma	2
1.3	Perusteluita työn tekemiselle	2
1.4	Tutkimuksen aineisto	3
2	Yrityksen talous ja tilinpäätös	5
2.1	Yrityksen talous ja talouden perustekijät	5
2.2	Tilinpäätösinformaation edellytykset ja tarkoitus	7
2.3	Keskeiset erät tilinpäätösinformaatiosta	8
2.3.1	Tuloslaskelma	8
2.3.2	Tase	9
2.3.3	Liitetiedot	11
2.4	Tilinpäätöstietojen oikaisuista	12
2.4.1	Tuloslaskelman keskeiset oikaisut	12
2.4.2	Taseen keskeiset oikaisut	13
3	Tilinpäätösanalyysi	14
3.1	Määritelmä ja tarkoitus	14
3.2	Tutkimuksen yritykset	15
3.3	Kasvu	16
3.3.1	Yritys W:n liikevaihto ja tase	16
3.3.2	Yritys X:n liikevaihto ja tase	17
3.3.3	Yritys Y:n liikevaihto ja tase	18
3.3.4	Yritys Z:n liikevaihto ja tase	19
3.4	Kannattavuus	19
3.4.1	Tunnusluvut	20
3.4.2	Yritys W:n kannattavuus	24
3.4.3	Yritys X:n kannattavuus	27
3.4.4	Yritys Y:n kannattavuus	30
3.4.5	Yritys Z:n kannattavuus	32
3.5	Vakavaraisuus	35
3.5.1	Tunnusluvut	36
3.5.2	Yritys W:n vakavaraisuus	38
3.5.3	Yritys X:n vakavaraisuus	40

3.5.4	Yritys Y:n vakavaraisuus	41
3.5.5	Yritys Z:n vakavaraisuus	43
3.6	Maksuvalmius	44
3.6.1	Tunnusluvut	45
3.6.2	Yritys W:n maksuvalmius	47
3.6.3	Yritys X:n maksuvalmius	48
3.6.4	Yritys Y:n maksuvalmius	49
3.6.5	Yritys Z:n maksuvalmius	50
3.7	Tuloksien vertailu toimialaan	50
3.7.1	Liikevaihto ja liikevaihdon muutos	51
3.7.2	Kannattavuus	52
3.7.3	Vakavaraisuus	53
3.7.4	Maksuvalmius	55
4	Liiketoimintaympäristö ja suhdanteet	56
4.1	Toimintaympäristön analysoinnin merkitys	56
4.2	Taloustilanne tarkastelujaksolla	56
4.2.1	Pk-yritysbarometrin tuloksia ajalla 2014 – 2016	56
4.2.2	Liikevaihdon kehitysnäkymät	57
4.2.3	Kannattavuuden kehitysnäkymät	58
4.2.4	Vakavaraisuuden kehitysnäkymät	59
5	Tutkimuksen tulokset	59
5.1	Esimerkkiyritysten taloudelliset tulokset	59
5.2	Esimerkkiyritysten tuloksiin vaikuttaneet tekijät	61
5.3	Esimerkkiyritysten tulokset Pk-yritysbarometrin valossa	63
6	Johtopäätökset	65
6.1	Tutkimusprosessi	65
6.2	Keskeiset tulokset	66
7	Opinnäytetyön arviointi	68
7.1	Työn luotettavuuden arviointi	68
7.2	Opinnäytetyön prosessin arviointi	69
	Lähteet	70

Liitteet

Liite 1. Tulosprosenttien vertailu toimialaan

Liite 2. Pääoman tuotto prosenttien vertailu toimialaan

Liite 3. Vakavaraisuuden tunnuslukujen vertailu toimialaan

Liite 4. Maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu toimialaan

Liite 5. Finnveran tilinpäätöstilastot 2013 - 2016

Liite 6. Pk-yritysbarometrin tuloksia ajalta 2013 - 2016

Liite 7. Yritys W:n oikaistu tuloslaskelma ja tase

Liite 8. Yritys X:n oikaistu tuloslaskelma ja tase

Liite 9. Yritys Y:n oikaistu tuloslaskelma ja tase

Liite 10. Yritys Z:n oikaistu tuloslaskelma ja tase

1 Johdanto

1.1 Aihepiiri

Opinnäytetyö käsittelee tilinpäätösanalyysiä ja sen tuottamien tunnuslukujen käytettävyyttä yrityksen taloudellisen aseman selvittämisessä. Työssä tutkitaan mitä tietoa on saatavilla tilinpäätöstilastoista ja muista julkisista taloutta koskevista aineistoista yrityksen taloudellisen tulokseen vaikuttavien tekijöiden selvittämisessä. Työssä käytetään tilinpäätösanalyysin menetelmiä tunnuslukujen laskentaan ja keskitytään yrityksen taloudellisiin tekijöihin vaikuttavien asioiden tutkimiseen. Tilinpäätösanalyysin ymmärtämiseksi työssä käydään läpi myös tilinpäätökseen liittyvät asiat sekä tuloslaskelman ja taseen keskeiset erät. Työssä esitellään yrityksen talouden perustekijät sekä yleisimmät kasvun, kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden mittarit.

Työn tarkoituksena on tehdä tilinpäätösanalyysi esimerkkiyrityksistä, jonka avulla selvitetään yritysten taloudellinen tilanne aikavälillä 2013 ja 2016. Yritysten taloudellista tilannetta arvioidaan vertaamalla tunnuslukuja ohjearvoihin sekä toimialan tuloksiin. Yritysten taloudellisen tilanteen kehitys selvitetään vertailemalla tunnuslukujen muutoksia vuosien välillä. Tutkimalla yritysten tuloslaskelman ja taseen muutoksia selvitetään tuloksiin vaikuttaneita tekijöitä. Vertailemalla yritysten tuloksia toimialan tuloksiin, selvitetään yritysten taloudellisen suorituksen taso toimialalla. Tutkimalla Pk-yritysbarometrin tuloksia pyritään selvittämään toimialan kehitystä ja esimerkkiyritysten taloudelliseen tilanteeseen vaikuttaneita tekijöitä. Vertailussa pääosassa ovat taloudelliset tekijät ja esimerkkiyritysten liiketoiminta esitetään vain yleisellä tasolla, jotta lukija saa kuvan yritysten toiminnasta. Tarkoitus ei ole verrata yritysten liiketoimintamalleja, jotka ylätasolla ovat samantyyppiset, mutta lähemmin tarkasteltuna hyvinkin erilaiset.

Työssä käytetään neljän vähittäiskaupan alalla toimivan esimerkkiyrityksen tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja, jotka lasketaan yritysten Kaupparekisteriin toimittamista tilinpäätöksistä. Esimerkkiyritykset sijoittuvat pien- ja mikroyritysten kokoluokkaan. Työn aihe ja yritykset valikoituivat tutkimukseen omasta mielenkiinnosta pienyrityksen talouden hallintaan sekä julkisten aineistojen käyttömahdollisuuksiin.

1.2 Tutkimusmenetelmä ja –ongelma

Opinnäytetyö on tutkimuksellinen työ ja siinä käytetään laadullista menetelmää, jossa käytetään valmiiksi kerättyä julkisesti saatavilla olevaa aineistoa. Laadullisella tutkimuksella pyritään kuvaamaan ja ymmärtämään tutkittavaa asiaa. Laadullinen menetelmä sopii erityisesti tutkimukseen, jolla pyritään ymmärtämään ilmiötä kokonaisvaltaisesti. (Koskinen & Alasuutari & Peltonen 2005, 43-47.) Pelkistämällä ja yhdistämällä tutkimusaineistoa pyritään löytämään eroja ja yhteisiä piirteitä tutkittavien yksiköiden välillä, joka on keskeistä laadullisessa tutkimuksessa. Tutkimuksen tuloksia tulkitaan valitun teorian pohjalta tutkimusongelman näkökulmasta. (Alasuutari 2011, 40-43, 44-48.)

Tutkimusongelmana oli kartoittaa julkisten aineistojen käytettävyyttä yrityksen liiketoiminnan taloudellisten tulosten tulkittamisessa ja tuloksiin vaikuttaneiden syiden ymmärtämisessä. Millaista tietoa voi saada kilpailijayritysten tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja analysoimalla ja niihin johtaneita syitä pohtimalla? Mitä tunnusluvut ja niiden vertailu yritysten ja toimialan välillä kertovat yrityksen tekemistä ratkaisuista? Millaista tietoa Pk-yritysbarometrin tutkimustulokset antavat oman alan taloudellisesta tilanteesta ja miten tulokset näkyvät oman tutkimuksen yrityksissä?

1.3 Perusteluita työn tekemiselle

Tilinpäätösanalyysin aihepiiristä on saatavilla useita tutkimuksia. Tehdyt tutkimukset keskittyvät lähinnä yrityksen taloudellisen tilan selvittämiseen ja analysoimiseen sekä kyseisten tietojen tuottamiseksi johdolle. Tilinpäätösanalyysin tuloksien vertailua useampien yritysten kesken tai julkisesti saatavilla oleviin tutkimuksiin on käsitelty harvemmin.

Esimerkiksi Manninen (2015) on tehnyt työn, joka käsittelee talousjohtamista ja tilinpäätösanalyysiä sekä tekee tilinpäätösanalyysimallin ja ohjeistuksen tuloksien tulkinnasta kohdeyrityksen johdolle. Lisäksi Maja (2016) on tehnyt aihepiiristä työn, joka käsittelee työssään tilinpäätösanalyysin käyttöä talouden strategisessa suunnittelussa. Työssä keskitytään analysoimaan yhden kohdeyrityksen taloudellista tilannetta ja kehitystä tilinpäätösanalyysin avulla.

Toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten seuraamisen tärkeys korostuu vähittäiskaupan alalta tehdyssä tutkimuksessa. Palvelualojen ammattiliiton rahoittamasta Vähittäiskauppa Suomessa 2015 –julkaisusta käy ilmi vähittäiskaupan alalla tapahtunut rakennemuutos pidemmällä aikavälillä. Elintason kehittymisen myötä yksityinen kulutus on siirtynyt omavaraistaloudesta tavaroiden ja niihin liittyvien palveluiden kuluttamiseen, joka on osaltaan vaikuttanut vähittäiskaupan rakenteeseen. (Koskela & Santasalo 2015, 8, 58.)

Toimiala onlineen laatu- ja hyödynnettävyydetutkimuksen tuloksista vuodelta 2012 voi mielestäni päätellä, että yrityksillä on julkisten tilastojen hyödyntämisessä käyttämätön mahdollisuus. Tutkimukseen vastaajista vajaa neljäsosa oli yrityksiä ja loput julkisia toimijoita. Tutkimuksen tuloksissa todetaan, että tilastopalvelun käytettävyys koettiin hyväksi, mutta tunnettuudessa on vielä parantamisen varaa. Päätöksentekoon tilastoja kertoo käyttävänsä vain reilut 6 prosenttia vastaajista. Suurin osa tiedon käyttäjistä kertoo käyttävänsä tilastoja toimialaympäristön analyysiin, erilaisten esitelmien ja katsausten tekemiseen sekä yritystoiminnan analyysiin ja kehittämiseen. (Mikonen 2012, 12-13, 53, 55.)

1.4 Tutkimuksen aineisto

Tarkastelussa käytetyt yritykset valikoituivat vaatteiden yleisvähittäiskaupan alan kilpailijoista, joista oli saatavilla tarpeelliset tiedot Taloussanomien yritystiedoista. Tiedossa oli kahden vertailuyrityksen kasvava liiketoiminta viime vuosina, joka herätti kiinnostuksen tutkia menestyksen taloudellisia taustatekijöitä. Kilpailevat yritykset ovat olleet toiminnassa samalla ajanjaksolla, sijoittuvat päätoimialallaan samalle alalle ja toimipisteet ovat pääkaupunkiseudulla. Lisäksi osalla kilpailevista yrityksistä oli nähtävissä taloudellisia vaikeuksia, joka herätti kiinnostuksen taustalla vaikuttaneista syistä.

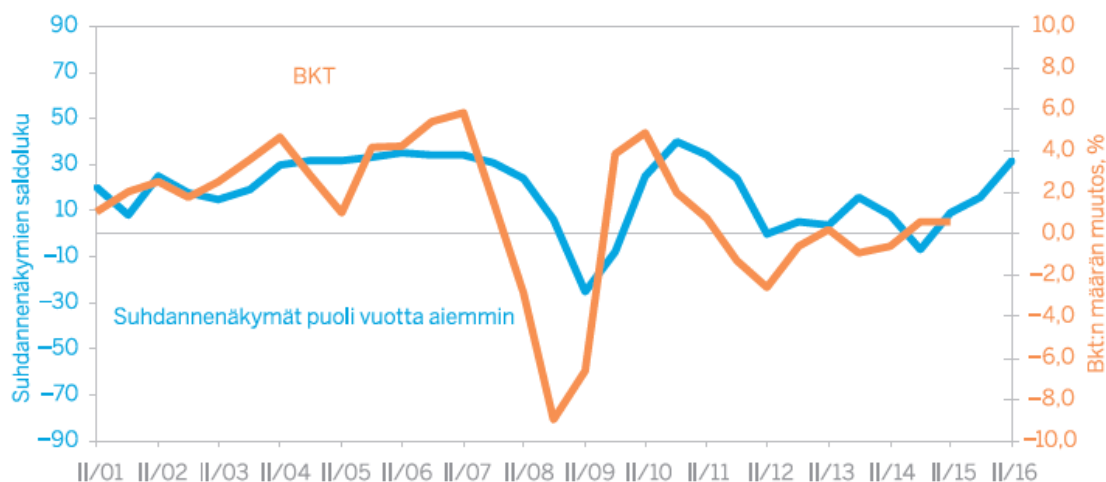
Työhön käytetty yritysten tilinpäätösaineisto on hankittu Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin päivitetystä tiedoista VIRRE-tietopalvelun (<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/tietopalvelut/virre.html>) kautta. Yhdellä yrityksellä neljästä ei ollut saatavilla vuonna 2014 päättyvää tilikautta ja samalla yrityksellä vuonna 2015 päättynyt tilikausi oli 18 kuukauden mittainen. Kyseisen tilikauden luvut on muunnettu vastaamaan 12 kuukauden tuloksia. Taloudellisten tunnuslukujen ohjearvoina on käyty työn teoriaosuudessa esitettyjä arvoja. Yritysten vertailussa viitearvoi-

hin on käytetty ABC –koodausta, jossa A kuvaa viitearvoihin verrattuna hyvää, B tyydyttävää ja C heikkoa tulosta.

Toimialan taloudelliset tulokset on saatu Toimiala Online tietopalvelusta (<http://www2.toimialaonline.fi/>), jota ylläpitää työ- ja elinkeinoministeriö ja KEHA-keskus. Toimiala Online tilinpäätöstilastojen tuottajina toimivat Finnvera, Tilastokeskus ja Suomen Asiakastieto.

Työssä tarkastellaan myös yleistä taloustilannetta tarkastelujaksolla Pk-yritysbarometrin avulla. Pk-yritysbarometri kuvaa pienten ja keskisuurten yritysten näkemyksiä vallitsevassa taloustilanteessa. Siinä tutkitaan yritysten odotuksia oman yrityksen näkökulmasta eri taloudellisiin tekijöihin. Näin tutkimuksella pystytään ja pyritään ennakoimaan suhdanteissa tapahtuvia muutoksia. Pk-yritysbarometri kuvaa yritysten odotuksia kehityksestä seuraavan vuoden ajalla sekä näkemystä muutoksista vuoden takaiseen tilanteeseen. Tutkittavia taloudellisia tekijöitä ovat esimerkiksi liikevaihto, kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius. Lisäksi barometrissa tutkitaan investointien, tuotekehityksen, rahoituspohjan muutoksien odotuksia sekä muita ajankohtaisia aiheita ajankohdan mukaan kuten yritysten kansainvälistymistä, suhdanteisiin sopeutumista ja kasvuhakuisuutta. (Suomen Yrittäjät 2016, 5, 8-10.)

Valitsin Pk-yritysbarometrin tutkimuksen aineistoksi, koska siinä tutkitaan oman toimialanaan kaupan alaa ja myös tutkimusaineiston rakenne vastaa oman tutkimukseni yritysten kokoluokkaa. Muita barometrin toimialoja ovat teollisuus, rakentaminen ja palvelut. Koko aineistossa kaupan alan yritysten osuus on noin 17 prosenttia ja lähes 60 prosenttia on alle 5 henkilön yrityksiä. Lisäksi aineistossa on yli 90 prosenttia yrityksiä, joiden liikevaihto on alle 5 miljoona euroa vuodessa. Kaikki tarkastelussani käyttämäni yritykset sopivat Pk-yritysbarometrin tutkimuskehikoon. Lisäksi Pk-yritysbarometrin hyvää ennustekykyä kuvaava kuvio 1 vahvistaa käsitystä pk-yritysten suhdanteiden noudattavan yleistä suhdannevaihtelua. (Suomen Yrittäjät 2016, 5, 8-10.)

Kuvio 1. Pk-yrittäjäbarometri syksy 2016 ennustekyky (Suomen Yrittäjät 2016, 8).

Pk-yrittäjäbarometriä tekevät yhteistyössä Suomen Yrittäjät ry, Finnvera Oyj sekä Työ- ja elinkeinoministeriö. Pk-yrittäjäbarometri tehdään kaksi kertaa vuodessa, keuhällä ja syksyllä. Aineisto kerätään haastattelemalla 4000–6000 yrityksen edustajaa. Tutkimuksen tiedonkeräyksen tekee Taloustutkimus Oy. Tutkimuksen aineisto on saatavilla Suomen Yrittäjät ry:n nettisivuilla <https://www.yrittajat.fi/>. Lisäksi aineisto on saatavilla Toimiala Online –tietopalvelussa (<http://www2.toimialaonline.fi/>) Suhdanteet –osiossa. Tulokset julkaistaan koko maan tasolla sekä alueraportteina. (Suomen Yrittäjät 2016, 5,8-10; Toimiala Online b.)

2 Yrityksen talous ja tilinpäätös

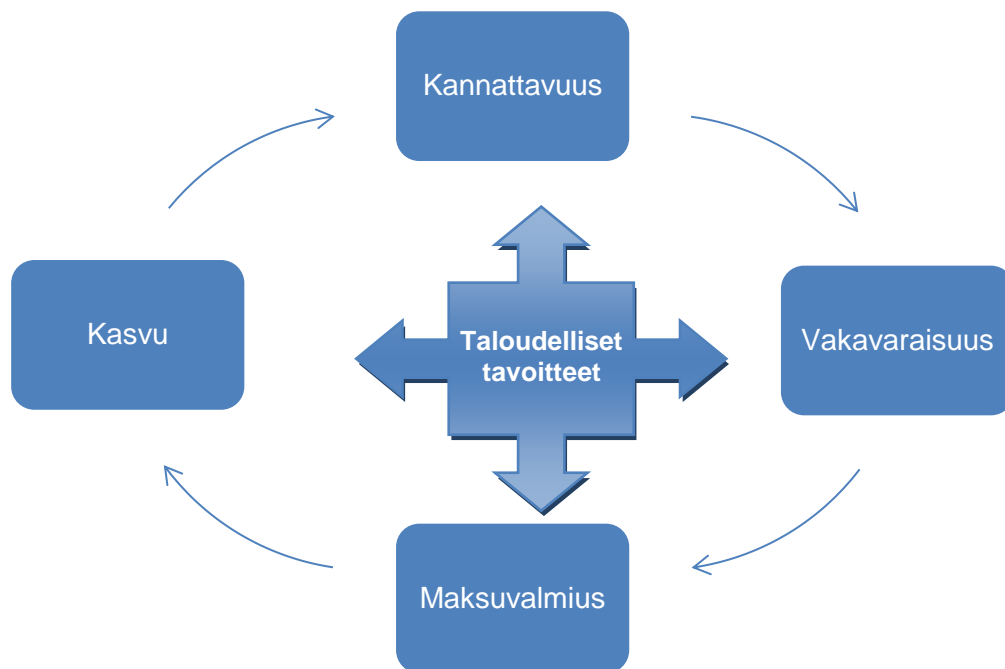
2.1 Yrityksen talous ja talouden perustekijät

Liiketoiminnan taloudellinen tarkoitus on tuottaa rahaa yrityksen tarpeisiin, jotta se voi jatkaa ja kehittää toimintaansa. Yrityksen talous on sen reaaliprosessin lopputulos, jolle omistaja on asettanut tavoitteet. Talouden tunnuslukujen tulkinnassa on olennaista ymmärtää yrityksen reaaliprosessin ja rahaprosessin linkittyminen toisiinsa. (Salmi 2012, 21-22, 298.)

Yksinkertaisimmillaan yrityksen talouden ohjaus tarkoittaa sen reaaliprosessin synnyttämän talouden hallintaa. Yritys käyttää reaaliprosessissaan tuotannontekijämarkkinoil-

ta hankkimiaan tuotannontekijöitä ja tuottaa tuotteita eli tuotteita ja palveluita, joita se myy suoritemarkkinoilla. Tämä prosessi käynnistää yrityksen rahaprosessin, joka kuitenkin toimii eri tahdissa kuin reaali prosessi. Pitääkseen reaali prosessin käynnissä yritys hankki rahoitusmarkkinoilta pääomaa, joko oman pääoman tai vieraan pääoman muodossa. Tästä yritykselle syntyy korvausvastuu osinkojen tai korkojen muodossa. Yrityksen tavoite on reaali prosessin kannattavuus, jossa tuotteita myymällä yritys kattaa tuotannontekijöiden sekä pääoman kustannukset. (Puolamäki 2007, 61-62.)

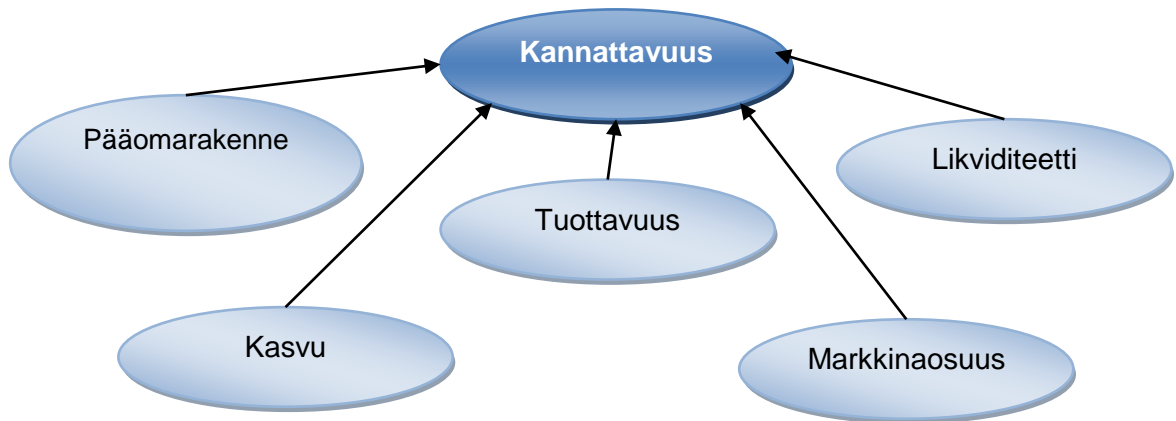
Salmi (2012, 133-136, 300) kuvaa yrityksen talouden kokonaisuutta neljänä perustekijänä nk. hyvän kierteenä, jonka keskiössä on yrityksen taloudelliset tavoitteet. Kuviossa 2 havainnollistetaan tätä kokonaisuutta. Kannattavuus on liiketoiminnan lähtökohta, joka takaa tulorahoituksen muodossa yrityksen vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden. Edellisten tuloksena yritys voi kasvaa terveellä pohjalla ilman liiallista velkaantumista ja maksuvalmiuden vaarantumista. Maksuvalmius ja vakavaraisuus muodostavat yhdessä yrityksen rahoituksellisen aseman, joka kannattavuuden lisäksi pitää olla kunnossa. Kasvu on yrityksen menestyksen mitta, jota myös kulujen pyrkimys kasvaa sekä markkinaosuuden säilyttäminen edellyttävät.

Kuvio 2. Yrityksen talouden neljä perustekijää (mukaillen Salmi 2012, 134).

Edellä mainittuja talouden perustekijöitä selvitetään tunnuslukujen avulla yrityksen tilinpäätöksestä.

Riippuen yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja tulevaisuuden suunnitelmista, jokaisen yrityksen taloudellisissa tavoitteissa kannattavuudelle asetetut tavoitteet pitäisi olla tärkeysjärjestyksen kärjessä. Muut talouden tavoitteet ovat lähinnä keinoja, joilla tavoiteltu kannattavuus saavutetaan. Kuviossa 3 kuvataan eri taloustavoitteiden hierarkia. (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 20.)

Kuvio 3. Yrityksen taloustavoitteiden hierarkia (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 20).

2.2 Tilinpäätösinformaation edellytykset ja tarkoitus

Tilinpäätösinformaation sisältöä säädellään kirjanpitolaissa (KPL) sekä kirjanpitoasetuksessa (KPA). Vuoden 2016 tammikuussa tuli voimaan erillinen asetus pien- ja mikroyritysten tilinpäätöstiedoista (PMA), jossa säädellään tilinpäätöksen sisällöstä näille. Kirjanpitolain 3. luku, 2 § edellyttää tilinpäätökseltä oikean ja riittävän kuvan esittämistä yrityksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tämä kirjanpitolain säännös koskee kaikkia kirjanpitovelvollisia. Keskeisiä tilinpäätösaineistoja ovat tuloslaskelma, tase sekä liitetiedot. Myös suuryrityksiltä vaadittava rahoituslaskelma kuuluu tilinpäätösaineistoon sekä toimintakertomus, joka vaaditaan julkisilta yrityksiltä, muilta kuin pien- ja mikrotyrityksiltä sekä yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä. (KPL 3:1 §.) Vuoden 2016 alusta alkaen kirjanpitolain 3. luku sisältää myös erillisen pykälän 2 a, olennaisuus tilinpäätösperiaatteena. Se määrittelee olennaiseksi sellaiset tapahtumat, joiden poisjättämisen tai väärin ilmoittamisen oletetaan kohtuullisesti vaikuttavan päätöksentekoon. Olennaisuus periaatetta tulee noudattaa oikean ja riittävän kuvan anta-

miseksi huomioiden yrityksen toiminnan laatu ja laajuus. (KPL 1997, 3 luku 2 §, 1 §, 2 a §; Kauppakamari 2017, E4.)

Yllä on lueteltu vain osa yrityksen kirjanpitoa säätelevästä lainsäädännöstä. Lainsäädäntö antaa yhteinäiset toimintaperiaatteet, jonka vuoksi tilinpäätösinformaatio on vertailukelpoista eri yritysten välillä, vaikka lainsäädäntö antaakin jonkin verran yrityskohtaista joustovaraa. (Salmi 2012, 23.) Tilinpäätösinformaatio on yleisimmin käytetty lähde, kun analysoidaan yrityksen taloudellista toimintaa. Tästä syystä tilinpäätöstietojen laatu ja luotettavuus ovat oleellisia, koska sen perusteella tehdään yrityksen toimintaa koskevia päätöksiä. (Seppänen 2011, 15.)

KTT Harri Seppänen (2011, 9) kiteyttää osuvasti tilinpäätösinformaation merkityksen yritykselle: ”Yrityksen strategian ja operatiivisen toiminnan onnistuminen ja vaikutukset mitataan rahalla ja raportoidaan tilinpäätösinformaation muodossa.” Seppänen kytkee tilinpäätösinformaation tehtävän yrityksen päätöksentekoon, johon kirjapitolain yleiset periaatteet luovat lainsäädännön voimalla vahvan tuen.

2.3 Keskeiset erät tilinpäätösinformaatiosta

Kuten aiemmin on mainittu, tilinpäätös sisältää tuloslaskeman, taseen ja liitetiedot. Seuraavassa kuvataan tilinpäätöksen keskeinen informaatio analysoinnin kannalta. Niistä analysoijan tulee ymmärtää mitä laskelmilla pyritään mittaamaan ja mikä on laskelmien perusrakenne. Lisäksi pitää ymmärtää mihin kannattaa kiinnittää huomiota ja miten laskelmia tulkitaan. (Seppänen 2011, 36.)

2.3.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo yrityksen taloudellisesta suorituksesta, eli siitä, miten yrityksen taloudellinen tulos on muodostunut tilikaudella. Yleisesti käytetty kululajikohtainen tuloslaskelma on kuvattu taulukossa 1. Tilinpäätöksen analysoinnin kannalta tärkeimpiä eriä ovat liikevaihto, liiketulos ja nettotulos. Liikevaihto kuvaa yrityksen myyntituloja, jotka muodostuvat yrityksen varsinaisesta liiketoiminnasta. Liiketulos, liikevoitto tai -tappio syntyy, kun liikevaihdosta vähennetään liiketoiminnan kulut, joilla myynti on saatu aikaan. Liiketulos kertoo, toimiiko yrityksen varsinainen liiketoiminta kannattavasti, ennen kuin yrityksen omistajille ja rahoittajille maksetaan korvaus pääomasta. Kun lii-

ketoiminnan tuloksesta vähennetään yrityksen rahoitustuottojen ja –kulujen välinen erotus, saadaan rahoitustulos eli tulos ennen veroja. Tilikauden tulos saadaan, kun tuloksesta ennen eroja vähennetään tilikaudelle kuuluvat tuloverot. Yrityksen omistajaa kiinnostaa tilikauden tulos, koska se on omistajille jäävä osuus yrityksen tuloksesta kaikkien muiden sidosryhmien jälkeen. (Seppänen 2011, 37-43; Salmi 2012, 35.)

Taulukko 1. Kululajikohtainen tuloslaskelma (mukaellen Seppänen 2011, 39).

Liikevaihto	xxx
Liiketoiminnan muut tuotot	-X
Materiaalit ja palvelut	-X
Henkilöstökulut	-X
Poistot ja arvonalentumiset	-X
Liiketoiminnan muut kulut	-X
Liikevoitto (liiketulos)	xxx
Rahoitustuotot	+X
Rahoituskulut	-X
Tulos ennen veroja	xxx
Tuloverot	-X
Tilikauden tulos (nettotulos)	xxx

On huomioitava, että tuloslaskelman käytettävyydestä taloudellisen suorituksen mitaamisessa on esitetty kritiikkiä. Tuloslaskelman käyttö taloudellisen suorituksen mitaamisessa on kuitenkin yleistä. Seppäsen mukaan yrityksen taloudelliset vaikutukset voidaan mitata täysimääräisesti ja tarkasti vasta yrityksen toiminnan loputtua. Lisäksi yrityksen toimiessa tilinpäätöksessä käytetyt arvot perustuvat johdon valintoihin ja voimassa oleviin standardeihin. Myös tilinpäätöksen suoriteperusteisuus aiheuttaa sen, että tuloslaskelma ei kuvaa yrityksen käsittelemää rahan määrää. (Seppänen 2011, 42.)

2.3.2 Tase

Tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöshetkellä eikä tilikauden pituudella ole merkitystä erien määrään kuten tuloslaskelmassa. Tase muodostuu yrityksen varoista (vastaavaa) sekä veloista ja omasta pääomasta (vastattavaa). Varat kertovat yrityksen liiketoimintaan tarvittavista resursseista ja investoinneista, joita yritys käyttää tulojensa muodostuksessa. Velat kertovat toiminnan rahoittamiseksi hankituista rahoitusresursseista ja oma pääoma on omistajan yritykseen sijoittama pääomasta. Taseen

loppusumma kertoo koko pääoman määrän, joka yrityksen toimintaan on sitoutunut. (Seppänen 2011, 44-45.) Taulukossa 2 on esitetty taselaskelman rakenne.

Taulukko 2. Taselaskelman rakenne (mukaellen Salmi 2012, 35; Seppänen 2011, 46).

Varat (vastaavaa)		Oma pääoma ja velat (vastattavaa)	
Pitkäaikaiset varat		Oma pääoma	
Aineettomat varallisuuserät	+xxx	Osakepääoma	+xxx
Aineelliset varallisuuserät	+xxx	Kertyneet voittovarot	+xxx
Muut pitkäaikaiset varat	+xxx	<i>Oma pääoma yhteensä</i>	xxx
<i>Pitkäaikaiset varat yhteensä</i>	xxx	Kertyneet tilinpäätösjärjestelyt	xxx
Lyhytaikaiset varat		Pakolliset varaukset	xxx
Vaihto-omaisuus	+xxx	Pitkäaikainen vieras pääoma	
Muut lyhytaikaiset varat	+xxx	Pitkäaikaiset korolliset velat	+xxx
Myyntisaamiset	+xxx	Muut korottomat velat	+xxx
Rahavarat	+xxx	<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	xxx
<i>Lyhytaikaiset varat yhteensä</i>	xxx	Lyhytaikainen vieras pääoma	
Varat yhteensä	xxx	Lyhytaikaiset korolliset velat	+xxx
		Muut lyhytaikaiset velat	+xxx
		Lyhytaikaiset korolliset velat	+xxx
		Ostovelat	+xxx
		<i>Lyhytaikaiset velat yhteensä</i>	xxx
		Oma pääoma ja velat yhteensä	xxx

Vastaavaa puolen varat jaetaan yleisesti pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin varoihin, joista pitkäaikaiset varat (pysyvät vastaavat) ovat pääasiassa yrityksen käyttöomaisuutta kuten esimerkiksi investointeja. Pitkäaikaiset varat voivat olla aineellisia, kuten kalusto ja rakennukset tai aineettomia, kuten lisenssit ja patentit. Lyhytaikaisia varoja (vaihtuvat vastaavat) ovat tavallisimmin yrityksen rahavarat, myyntisaamiset ja vaihto-omaisuus, jotka sitoutuvat yrityksen varsinaiseen liiketoimintaan. Ne ovat luonteeltaan rahaksi muutettavia tilikauden aikana yrityksen liiketoiminnan kautta. (Seppänen 2011, 45-46.)

Vastattavaa puolen oma pääoma ja velat kertovat yrityksen toiminnan rahoitusrakenteesta. Oma pääoma sisältää tavallisesti omistajan tekemät sijoitukset sekä tulo-rahoituksen kautta kertyneet voittovarot, joista on vähennetty maksetut osingot. Velat jaetaan korollisiin ja korottomiin velkoihin sen mukaan mikä on niiden maksuajankohta, jossa käytetään yhden vuoden sääntöä. Velat, joiden maksu tapahtuu yhden vuoden sisällä tilinpäätösajankohdasta ovat tavallisesti ostovelkoja tai lyhytaikaisia korollisia luottoja. Pitkäaikaiset korolliset velat erääntyvät aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tai useammalla tulevilla tilikaudella. (Seppänen 2011, 46-47.)

Analysoitaessa taseen eriä on huomioitava, että varojen ja velkojen arvostusratkaisut vaikuttavat erien arvoihin. Lyhytaikaiset varat ja velat arvostetaan tilinpäätöksessä lähelle käypiä arvoja, kuten markkinahintaa tai jälleenhankintahintaa. Yleisesti pitkäaikaisten varojen arvostamisen lähtökohtana käytetään hankintahintaa. Lisäksi arvostukseen vaikuttaa valittu käyttöikä mukainen poistomenetelmä, jolla kuvataan erän arvonalennusta. Kirjanpitolain jatkuvuuden ja varovaisuuden periaate edellyttävät, ettei yritys käytä käypien arvojen ylittäviä arvoja taseessa. Edellisistä johtuen taseen varallisuus on yleisesti aliarvostettu käypiin arvoihin verrattuna. Yrityksen rahoitusrakenteelle eli oma pääoman ja velkojen suhteelle ei ole optimaalista tasoa. Toimialan keskimääräinen pääomarakenne määrittelee velan ja oma pääoman suhteelle hyväksyttävän tason. (Seppänen 2011, 48-51.)

Kun analysoidaan taseen varoja, olisi kiinnitettävä huomiota, mitä resursseja eli investointeja yrityksellä on. Taseen kokonaisarvo kertoo yrityksen toimintaan sitoutuneen koko pääoman arvon. Lisäksi pitkäaikaiset varat kertovat yrityksen toiminnan sitomasta käyttöomaisuudesta ja investoinneista. Lyhytaikaiset varat ovat yrityksen toimintaan sitoutunut vaihto-omaisuus, rahavarat sekä myyntisaamiset. Taseen oma pääomasta ja veloista tulisi kiinnittää huomiota yrityksen rahoitukseen, josta oma pääoma on yrityksen omistajien toimintaan sijoittaman nettovarallisuuden tasearvo. Korolliset velat yhteensä, pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset, kertovat yrityksen toimintaan sitoutuneen rahoittajilta hankitun velan määrän. Korottomat velat puolestaan kertovat liiketoiminnan sitomaa käyttöpääoman määrän, kuten ostovelat. (Seppänen 2011, 51-52, 61.)

2.3.3 Liitetiedot

Liitetiedot ovat itsenäinen osa tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksessä on olennaista oikean ja riittävän kuvan antaminen yrityksen taloudellisesta tilanteesta noudattaen yleisiä tilinpäätösperiaatteita. Liitetietojen tarkoitus on selventää ja tarvittaessa täydentää tuloslaskelmassa ja taseessa annettuja tietoja edellytysten toteutumiseksi. On tärkeää tuntea tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä –menetelmät, koska ne parantavat informaation luotettavuutta. Lisäksi muutoksiin käytetyissä periaatteissa tulisi kiinnittää huomiota, onko muutoksilla parannettu vai huononnettu yrityksen tulosta. Liitetietojen esittämisestä määrätään KPL:ssa ja KPA:ssa, myös OYL ottaa kantaa liitetietojen esittämiseen. (Salmi 2012, 84.)

Tuloslaskelman, taseen vastaavien ja taseen vastattavien eriä koskevista tietovaatimuksista määrätään KPA:ssa. Pien- ja mikroyritysten liitetietovaatimukset on esitetty niille erikseen säädetyssä PMA:ssa. Liitetiedoissa on annettava tilinpäätöstä selventävien ja täydentävien tietojen lisäksi selvitys käytetyistä periaatteista sekä menettelytapojen muutosten vaikutuksista. Pien- ja mikroyritysten vaatimukset liitetiedoille poikkeavat isoille yrityksille annetuista vaatimuksista arvostus- ja jaksotusperiaatteiden osalta. Liitetieto pitää esittää, kun periaatteet poikkeavat oletetusta. Oletuksena käytetään verotuksessa hyväksyttäviä periaatteita. Lisäksi pienyrityksen tulee antaa toimintakertomustieto liitetietona, jos oikean ja riittävän kuvan antaminen sitä edellyttää. (Kauppakamari 2017, E10.)

2.4 Tilinpäätöstietojen oikaisuista

Tilinpäätöksen oikaisuja tehdään tilinpäätöstietojen analysointia varten. Tilinpäätöksen oikaisuilla mahdollistetaan eri yritysten sekä tilikausien välinen vertailu. Tilinpäätöstandarit ovat samat kaikille yrityksille ja mahdollisuudet tehdä yrityskohtaisia ratkaisuja ovat vähentyneet vuosien mittaan. Liikkumavarat antavat kuitenkin mahdollisuuden johdolle tehdä tarvittavat ratkaisut tuloksen järjestelyn keinoin halutun tuloksen näyttämiseksi. (Niskanen & Niskanen 2003, 60; Salmi 2012, 144.)

2.4.1 Tuloslaskelman keskeiset oikaisut

Tuloslaskelman oikaisujen tavoitteena on näyttää varsinaisen liiketoiminnan tulos. Tärkeimpiä oikaisujen kohteena olevia eriä tuloslaskelmasta ovat liiketoiminnan tuotot, käyttökate, liiketulos ja nettotulos. (Niskanen & Niskanen 2003, 61).

Liiketoiminnan tuotot koostuvat liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista. Olennaista on, että molemmat erät koostuvat yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tuotoista sekä tulo on ansaittu kyseisellä tilikaudella. Kertaluonteiset ja tilikaudelle kuulumattomat erät oikaistaan satunnaisiin tuottoihin. (Yritystutkimus 2017, 18-19.)

Käyttökate, eli tulos ennen korkoja, veroja, suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia ei kuulu virallisen tilinpäätökseen, mutta tilinpäätöksen analysointia varten se on olennainen erä. Käyttökate lasketaan lisäämällä liikevoittoon(-tappioon) suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset. (Salmi 2012, 148.)

Liiketulos on oikaistu varsinaisen liiketoiminnan liikevoitto (-tappio). Liikevoittoon kohdistuu vain harvoin oikaisun tarpeita, jolloin liiketuloksena käytetään ilmoitettua liikevoittoa. On kuitenkin mahdollista, että suunnitelman mukaiset poistot ylittävät EVL:n poistojen maksimimäärän tai ovat muutoin epäsuhteessa käyttöomaisuuden määrään ja laatuun tai poistoaika poikkeaa suosituksista. Tällöin poistot oikaistaan EVL:n mukaisiksi maksimipoistoiksi. Myös laskentaperusteiden muutokset, jotka ilmoitetaan liitetiedoissa, voivat aiheuttaa eroja tilikausien välillä. (Salmi 2012, 148-149; Yritystutkimus 2017, 22-24.)

Nettotulos ei esiinny omana eränään tilinpäätöksessä. Nettotulos syntyy analyysoijan ratkaisujen tuloksena, jonka vuoksi se on subjektiivinen näkemys tuloksesta. Nettotulos lasketaan oikaisemalla liiketuloksesta rahoitustuotot ja –kulut sekä verot. Nettotuloksen tavoite on kuvata yrityksen todellista kannattavuutta. (Salmi 2012, 150-151; Yritystutkimus 2017, 65.)

2.4.2 Taseen keskeiset oikaisut

Taseen oikaisuissa on oleellista kiinnittää huomiota erien tulontuottamiskykyyn. Lisäksi huomioidaan näkymättömät varat ja velat. Todellinen varallisuuden kasvu oikaistaan oman pääoman kasvuksi. (Salmi 2012, 153.) Seuraavassa on esitetty taseen oikaisuisista keskeisimmät.

Taseen vastaavien aineettomista hyödykkeistä eliminoidaan tuottamattomat ja arvottomat erät tai aiheettomat aktivoinnit. Sisäisistä osakkeista ja osuuksista mahdolliset arvottomat sijoitukset konserni- ja omistusyhteyksyrityksissä eliminoidaan. Sisäisistä saamisista eliminoidaan eriä, joihin liittyy todennäköinen riski takaisinmaksusta, kuten omistajien yksityiskäyttö tai menetetty oma pääoma. Pysyvien vastaavien oikaisut huomioidaan myös oman pääoman vähennyksenä tai kasvuna. Myyntisaamisiksi lisätään mahdolliset factoring rahoituserät, joissa on käytetty nettokirjaustapaa, ne lisätään myös velkoihin. Siirtosaamisten kussitappiot vähennetään ja huomioidaan vähennyksenä myös omasta pääomasta. Taseen ulkopuoliset leasingvastuut lisätään taseen vastaavaa puolelle leasingomaisuudeksi ja leasingvastuiksi vastattavaa puolelle. Mikäli yritys on kirjannut tilikauden tuloksesta jaettavan osingon velaksi, tämä ennakko-osinkokirjaus lisätään omaan pääomaan ja vähennetään veloista. Tilinpäätössiirtojen kertymien poistoerosta ja verotusperusteisista varauksista oikaistaan yhtiöveron osuus

laskennallisiin verovelkoihin. Pakolliset varaukset ovat tulevaisuudessa realisoituvia menoja ja ne oikaistaan korottomiin pitkäaikaisiin velkoihin. (Kaisanlahti & Leppiniemi 2017, luku 18; Salmi 2012, 153-154; Yritystutkimus 2017 31-37.)

3 Tilinpäätösanalyysi

3.1 Määritelmä ja tarkoitus

Tilinpäätösanalyysillä tarkoitetaan yrityksen taloudellisen tilanteen arvioimista kannattavuuden, kasvun, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden näkökulmasta. Tilinpäätösanalyysi on yrityksen taloudellisen suorituksen mittaamista ja analysoimista tunnuslukujen avulla. Tuloksia käytetään yrityksen päätöksenteossa, tavoitteiden asettamisessa ja niiden saavuttamisen arvioinnissa, johtopäätösten tekemisessä ja toimenpiteiden suunnittelussa. Tilinpäätösanalyysissä tunnuslukujen avulla on mahdollista tehdä vertailua ja ymmärtää tuloksiin vaikuttaneita syy-seuraussuhteita. Vertailu on mahdollista yrityksen aikaisempiin suorituksiin, saman toimialan yrityksiin ja kilpailijoihin sekä toimialan keskimääräisiin tuloksiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 8-9; Kallunki 2014, 12-13.)

Tilinpäätösanalyysi perustuu lakisääteiseen tilinpäätösinformaatioon. Yrityksen eri sidosryhmillä on erilaiset intressit tulkita yrityksen tilinpäätöstietoja, joten analysoijan tekemät tulkinnat tilinpäätösanalyysiin perustuen voivat poiketa yrityksen johdon näkemyksistä paljonkin. Esimerkiksi yrityksen toimittaja on kiinnostunut yrityksen maksuvalmiudesta ja sijoittaja kannattavuudesta. Näistä eri sidosryhmien tarpeista johtuen on tärkeää, että yrityksen johto ja omistajat ymmärtävät tilinpäätösanalyysin menetelmät ja tunnusluvut ja miten niitä tulkitaan. Tärkeää on myös ymmärtää osatekijöitä, joista tunnusluvut koostuvat ja miten niihin voi liiketoiminnassa vaikuttaa. (Puolamäki 2007, 71.)

Useat tahot ovat kiinnostuneita yrityksen taloudellisesta tilanteesta, siksi tilinpäätösinformaation ja analyysien käyttäjiäkin on useita. Tilinpäätösinformaation käyttäjät ovat omistajat, yritysjohto, työntekijät, rahoittajat, tavarantoimittajat, asiakkaat ja viranomaiset. (Niskanen & Niskanen 2003, 13.) Eri käyttäjäryhmillä on erilaisia tarpeita, joihin he käyttävät tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja. Tunnuslukujen tulkintaan vaikuttaa käyttäjän arvomaailma, jonka vuoksi tunnuslukujen perusteella tehdyt johtopäätökset ja

painotukset voivat vaihdella paljonkin. Tärkeintä kuitenkin on ymmärtää yrityksen taloudellinen tila ja kyetä tekemään johtopäätöksiä analyysin perusteella. (Salmi 2012, 123.)

Yleisesti analyyseillä on useita tehtäviä. Analyyseilla pyritään luomaan perustaa toiminnan kehittämiseksi, jonka pohjalta asetetaan tavoitteita ja tehdään toimintasuunnitelmia. Analyysien avulla tunnistetaan lähtötilanne, josta lähdetään suunnittelemaan askelmerkkejä kohti tavoitteita. Analyysit auttavat myös ymmärtämään ja sisäistämään erilaisten tehtyjen ratkaisuiden seuraukset. (Vilkkumaa 2007, 103.)

3.2 Tutkimuksen yritykset

Vertailtavat yritykset toimivat vaatteiden ja muodin vähittäiskaupassa. Seuraavissa kappaleissa yritysten toimialaluokitukset viittaavat Tilastokeskuksen toimialaluokitukseen 2008. Kaikki yritykset sijoittuivat pien- ja mikroyritysten kokoluokkaan vaihtelevasti eri vuosina. Tutkimusjaksona olivat vuodet välillä 2013 ja 2016.

Yritys W oli Espoossa toimiva kivijalka- ja nettikauppa, joka myi lähinnä naisten vaatteita, jalkineita ja asusteita. Muutama kivijalkamyymälä löytyi myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelta. Valikoimasta löytyi myös miesten vaatteita sekä kodintekstiilejä. Pääosassa oli kuitenkin naisten muoti. Yrityksen toimialaksi oli merkitty teollinen muotoilu, mutta lähemmin tarkasteltuna yritys toimi pääasiassa vähittäiskaupan alalla. Yritys suunnitteli osan mallistostaan itse ja valmistutti tuotteet alihankkijoilla. Yritys on merkitty kaupparekisteriin vuonna 2012. Tilinpäätösanalyysin pohjana käytetyt oikaistut tuloslaskelma ja tase esitetään liitteessä 7.

Yritys X:llä ja Y:llä oli kivijalkamyymälät Espoossa ja Helsingissä. Yritykset myyvät pääasiassa naisten vaatteita ja kummankin toimialaksi oli merkitty vaatteiden yleisvähittäiskauppa. Kummallakaan yrityksistä ei ollut nettikauppaa. Yritys X on merkitty kaupparekisteriin vuonna 1977 ja Y vuonna 1993, joten kyse oli kahdesta jo pitkään toimineista yrityksistä. Yrityksen X oikaistut tuloslaskelma ja tase esitetään liitteessä 8. Yrityksen X tuloksista puuttui vuoden 2014 tilinpäätöksen luvut ja vuonna 2015 päättynyt 18 kuukauden tilikausi on muunnettu vastaamaan 12 kuukautta. Yritys Y:n oikaistut tuloslaskelma ja tase esitetään liitteessä 9.

Yritys Z oli Helsingissä toimiva kivijalka- ja nettikauppa, jonka tuotevalikoimassa oli tasapuolisesti tuotteita sekä miehille että naisille. Sen toimiala oli myös vaatteiden yleisvähittäiskauppa ja se myös suunnitteli ja valmistutti oman mallistonsa kokonaan tai osittain. Kaupparekisteriin yritys on merkitty vuonna 2006. Yritys Z:n oikaistut tuloslaskelma ja tase esitetään liitteessä 10.

3.3 Kasvu

Yrityksen liiketoiminnan menestystä mitataan kasvulla. Kuluilla kuten henkilöstökuluilla sekä raaka-aineiden ja palveluiden hinnoilla on taipumus kasvaa, joten kannattavuuden ylläpitämiseksi liikevaihdon kasvun tarve on välttämätöntä. Yrityksen kehittämisen ja uusiutumiskyvyn tulokset näkyvät kasvuna ja ylläpitävät yrityksen kilpailukykyä. Kasvulla yritys huolehtii myös asemastaan kilpailuilla markkinoilla. Kasvu edellyttää usein yritykseltä investointeja, joiden hankintaan yritys tarvitsee rahoitusta ja maksukykyä. Kun yrityksen kannattavuus on kunnossa, se pystyy rahoittamaan osan kasvusta liiketoiminnan tuottamalla rahavirralla. (Salmi 2012, 250-252; Kallunki 2014, 111-113.)

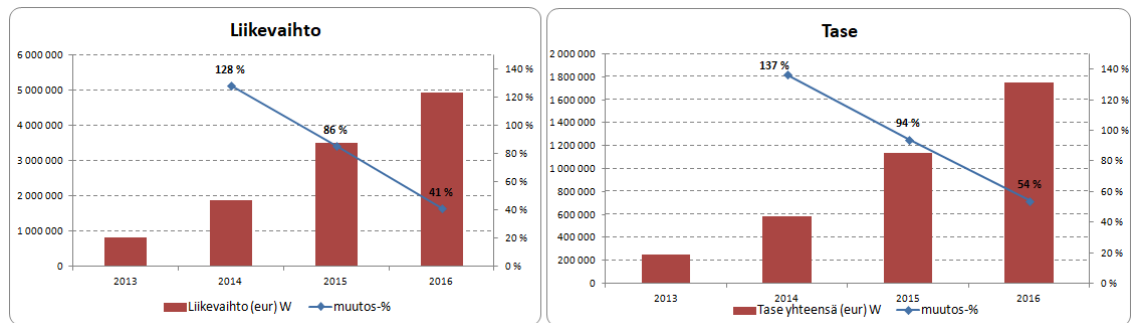
Kasvun analysoinnissa on huomioitava sen vaatimat panostukset. Tyypillisesti liiketoiminnan kasvu näkyy ensin taseen erissä ja vasta tämän jälkeen liikevaihdon kasvuna. Yrityksen terveen kasvun merkinä on, jos yritys pystyy liiketoiminnallaan rahoittamaan kasvua. Taseen kasvu kertoo myös, että yrityksellä on resursseja kasvuun. Alhainen velkaantumisaste ja hyvä maksuvalmius tukevat yrityksen kasvun toteutumista, jolloin yrityksen on helpompi hankkia lisäresursseja ja rahoittaa käyttöpääoman tarve. (Salmi 2012, 251; Seppänen 2011, 120-121.)

Yrityksen kasvua mittaavia tunnuslukuja, joilla mitataan tilikausien välistä muutosta, on useita. Tyypillisimmät mittarit ovat liikevaihdon kasvu ja tuloslaskelman erät käyttökate ja liiketulos. Myös taseen loppusumma, taseen varat sekä oma pääoman ja velkojen muutos kertovat liiketoiminnan kasvun suunnasta. (Salmi 2012, 251-252; Kallunki 2014, 113; Seppänen 2011, 71.)

3.3.1 Yritys W:n liikevaihto ja tase

Vuonna 2016 yritys W:n liikevaihto kasvoi yli 41 prosenttia ja vuonna 2015 yli 85 prosenttia. Vuonna 2014 liikevaihto kasvoi yli tuplasti vuodesta 2013. Liikevaihdon ja ta-

seen kehitys ja koko on havainnollistettu kuviossa 4. Liikevaihto kasvoi vuoden 2013 reilusta 800 tuhannesta reiluun 4,9 miljoonaan euroon vuonna 2016. Yrityksen taseessa tapahtuneet muutokset olivat linjassa liikevaihdon muutoksien kanssa. Vuonna 2016 tase kasvoi reilut 54 prosenttia, vuonna 2015 reilut 94 prosenttia ja vuonna 2014 tase tuplaatui reilusti. Yrityksen tase kasvoi vuoden 2013 250 tuhannesta vuoden 2016 reiluun 1,7 miljoonaan euroon. Tase kasvoi kaikkina vuosina nopeammin kuin liikevaihto.

Kuvio 4. Liikevaihto ja tase (Yritys W tilinpäätös 2014, 2016).

Taseen kasvu johtui pääosin kasvaneen liikevaihdon myötä voitollisten tulosten kasvattamasta oma pääomasta, joka kymmenkertaistui tarkastelujaksolla. Vieras pääoma kasvoi myös, mutta vähemmän ja oli kokonaan lyhytaikaista korotonta velkaa. Pääomat olivat sitoutuneet vuonna 2016 rahoitusomaisuuteen lähes 75 prosenttisesti ja vaihtomaisuuteen noin 20 prosenttisesti.

3.3.2 Yritys X:n liikevaihto ja tase

Yritys X:n liikevaihto heikentyi vuosina 2015 ja 2016. Liikevaihto pienentyi 20 prosenttia vuonna 2016 ja 37 prosenttia vuonna 2015. X:n liikevaihto oli vuonna 2016 reilut 350 tuhatta euroa, kun se vuonna 2013 oli reilut 700 tuhatta euroa. Liikevaihto heikentyi voimakkaammin kuin yrityksen tase. Vuonna 2015 tase laski 17 prosenttia, mutta jäi vuonna 2016 samalle tasolle. Kuviossa 5 kuvataan liikevaihdon ja taseen kokoa ja kehitystä.

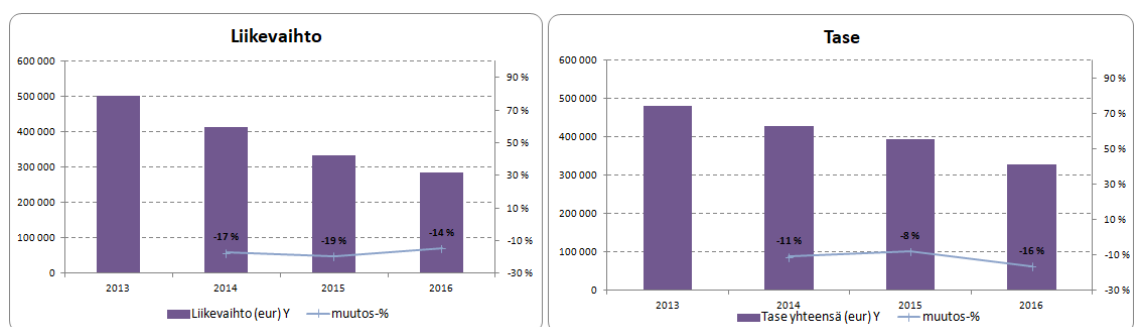

Kuvio 5. Liikevaihto ja tase (Yritys X tilinpäätös 2015, 2016) .

Taseen heikkeneminen johtui tappiollisten vuosien aiheuttamasta oma pääoman supistumisesta reilulla 40 prosentilla tarkastelujaksolla. Myös vieras pääoma supistui, mutta vähemmän noin 12 prosenttia. Yrityksen pääomat sitoutuivat lähes 90-prosenttisesti vaihto-omaisuuteen.

3.3.3 Yritys Y:n liikevaihto ja tase

Yritys Y:n liikevaihto heikentyi kolmena vuonna peräkkäin. Vuonna 2016 liikevaihto painui reiluun 280 tuhanteen euroon, joka oli 14 prosenttia pienempi kuin vuonna 2015. Vuonna 2015 liikevaihto heikkeni 19 prosenttia ja 17 prosenttia vuonna 2014. Kuviossa 6 esitetään liikevaihdon ja taseen kehitys, josta nähdään, että liikevaihdon heikkeneminen oli hiukan taseen heikkenemistä voimakkaampaa. Vuonna 2016 tase heikkeni 16 prosenttia reiluun 320 tuhanteen euroon. Vuonna 2015 tase supistui 8 prosenttia ja 11 prosenttia vuonna 2014.

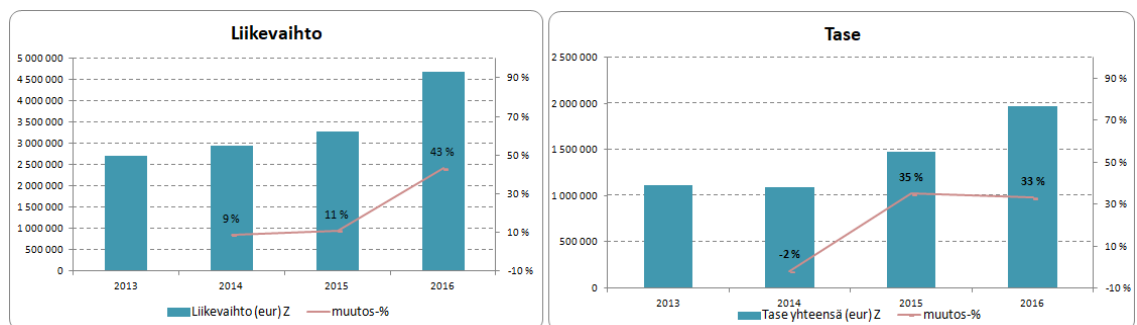
Kuvio 6. Liikevaihto ja tase (Yritys Y tilinpäätös 2014, 2016).

Yritys Y:n tase heikkeni liikevaihdon heikkenemisen aiheuttaneista tappioista, jotka heikensivät oma pääomaa. Suurin syy taseen heikkenemiseen oli lyhytaikaisen vieraan pääoman vähentyminen alle puoleen tarkastelujaksolla. Yrityksen pääomat olivat sitou-

tuneet pääosin sijoituksiin ja vaihto-omaisuuteen sekä rahoitusomaisuuteen, joka kuitenkin kutistui alle puoleen tarkastelujaksolla.

3.3.4 Yritys Z:n liikevaihto ja tase

Yritys Z:n liikevaihto oli kasvussa tarkastelujaksolla ja vuonna 2016 se kasvoi 43 prosenttia. Vuosina 2014 ja 2015 kasvu oli 8 ja 10 prosentin luokkaa. Vuoden 2016 liikevaihto oli lähes 4,7 miljoonaa euroa, johon se kasvoi vuoden 2013 noin 2,7 miljoonasta eurosta. Yrityksen taseen kokonaisarvo kasvoi voimakkaasti vuosina 2015 ja 2016, jolloin kasvua oli yli 30 prosenttia. Taseen arvo vuonna 2016 oli reilut 1,9 miljoonaa euroa, johon se on kasvanut vuosien 2013 ja 2014 reilun 1 miljoonan euron tasosta. Liikevaihdon ja taseen kehitystä kuvataan kuviossa 7. Yrityksen tase kasvoi liikevaihtoa huomattavasti voimakkaammin vuonna 2015. Vuonna 2016 liikevaihto kasvoi suhteessa enemmän kuin tase.

Kuvio 7. Liikevaihto ja tase (Yritys Z tilinpäätös 2014, 2016).

Vuoden 2015 taseen kasvu johtui pääasiassa negatiivisen oma pääoman rahoittamisesta pääomalinalla sekä vahvistuneesta tuloksesta. Vuonna 2016 tase kasvoi pääasiassa voitollisen tuloksen vahvistamasta oma pääoman kasvusta. Yritys Z kasvatti myös vierasta pääomaa vuonna 2016.

3.4 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuus kertoo sen kyvystä tuottaa tulosta käytettävissä olevilla panoksilla. Kannattavuus on edellytys kasvulle, jonka rahoittamiseen yritys tuottaa toimintalaan varoja. Kannattavuus mahdollistaa myös riittävän rahavirran päivittäisen liiketoiminnan ylläpitämiseksi, investointien rahoittamiseksi ja velkojen lyhentämiseksi sekä

voitonjakoon. Kannattavuus on yrityksen toiminnan edellytys, heikko kannattavuus pitkällä aikavälillä syö yrityksen pääomaa. Kannattavuutta voidaan mitata useilla eri tunnusluvuilla, joista on tunnistettavissa kaksi eri periaatetta. Yrityksen tulosta suhteutetaan joko liikevaihtoon (tulosprosentti) tai pääomaan (pääoman tuotto). Kannattavuutta tulisi mitata molemmilla mittareilla, jotta arviointi olisi monipuolista. Tarkastelun näkökulma – johto, omistaja, sijoittaja jne. vaikuttaa tarkasteltavien tunnuslukujen valintaan ja käyttökelpoisuuteen. (Leppiniemi & Kykkänen 2013, 166-167; Salmi 2012, 133-135, 165, 185; Balance consulting a.)

Tulosprosentit sopivat erityisesti yrityksen suorituksen arviointiin, muutoksien analysointiin sekä vertailuun kilpailijoihin ja toimialaan. Tulosprosentteja vertailemalla nähdään, toimiiko yritys kannattavasti kilpailijoihin tai toimialaan nähden. Toimialan ja kilpailijoiden tulosprosentit soveltuvat myös yrityksen omien tavoitteiden suunnitteluun. Tulosprosenttien tasot ovat toimialasidonnaisia, koska toimialojen kustannusrakenteet ovat erilaisia. (Salmi 2012, 165-170; Seppänen 2011, 113-114; Kallunki 2014, 91.)

Kannattavuus jaetaan koko pääoman ja oman pääoman kannattavuuteen, joita mitataan sijoitetun pääoman tuotto prosentilla ja oman pääoman tuotto prosentilla. On syytä seurata molempia mittareita, koska ne ovat vahvasti yhteydessä toisiinsa, joten näin varmistetaan kannattavuuden vaikutus maksuvalmiuteen ja vakavaraistukseen sekä yrityksen kykyyn tuottaa omistajille voittoa. (Laitinen 2003, 422-424.)

3.4.1 Tunnusluvut

Käyttökateprosentti on käyttökate eli tulos ennen korkoja, veroja, suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia suhde liiketoiminnan tuottoihin, kuten seuraavassa kaavassa:

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

(1)

Käyttökateprosentti kertoo yrityksen kyvystä hoitaa lainojen korkoja ja lyhennyksiä, joka kiinnostaa yrityksen rahoittajia esimerkiksi lainanantajia. Vertailtaessa eri yrityksiä, käyttökateprosentin tasoon vaikuttaa myös tuotantovälineiden esimerkiksi toimitilojen omistus tai vuokraus. (Salmi 2012, 148, 167-168; Balance consulting b; Yritystutkimus

2017, 63-64.) Yritystutkimus (2017, 64-65) on antanut käyttökateprosentille suositukset, jotka esitetään taulukossa 3. Kaupan käyttökateprosentin suositus on kahden ja kymmenen prosentin välillä.

Liiketusprosentti lasketaan liiketuloksen eli tulos ennen korkoja ja veroja suhteena liiketoiminnan tuottoihin seuraavasti:

$$\text{Liiketus} - \% = \frac{\text{Liiketus}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

(2)

Liiketusprosentti kertoo yrityksen kyvystä kattaa liiketoiminnan ylläpitämisen ja kehittämisen eli jatkuvan liiketoiminnan aiheuttamat kulut. Se kertoo, onko yrityksen varsinaisen liiketoiminta ollut kannattavaa ja sopii erittäin hyvin saman toimialan välisten yritysten liiketoiminnan kannattavuuden vertailuun. (Salmi 2013, 149; Seppänen 2011, 113; Balance consulting c; Yritystutkimus 2017, 64.) Yritystutkimuksen (2017, 64-65) ohjeavrot liiketusprosentille on esitetty taulukossa 3. Alle 5 prosentin liiketusprosentti on heikko ja yli 10 prosenttia on hyvä.

Taulukko 3. Ohjeelliset arvot (Yritystutkimus 2017, 64-65).

Käyttökateprosentin vaihteluvälit	Liiketusprosentin ohjeavrot
10 – 25 % Teollisuus	≥ 10 % hyvä
2 - 10 % Kauppa	5 - 10 % tyydyttävä
5 - 15 % Palvelu	< 5 % heikko

Nettotuloprocenttia käytetään myös kannattavuuden mittarina. Nettotulosprosentti lasketaan nettotuloksen suhteena liiketoiminnan tuottoihin seuraavasti:

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

(3)

Nettotulos on enemmän yritysکوhtainen ja analysoijan näkemys yrityksen tuloksesta, jolle ei myöskään ole tarkempia ohjeellisia arvoja kuin positiivinen tai negatiivinen. Se sopii kuitenkin hyvin toimialan sisäiseen vertailuun. Nettotulosprosentti sopii parhaiten omistajan näkökulman tarkasteluun, koska se kuvaa omistajalle jäävää osuutta tuloksesta. (Salmi 2013, 150-151; Balance consulting d; Yritystutkimus 2017, 65.)

Pääoman tuotto prosentit kuvaavat pääomaerälle ansaittua korkoa, jolla katetaan pääoman kustannus ja tuotto pääoman omistajalle. Pääoman tuotto kertoo myös yrityksen kyvystä käyttää pääomia tehokkaasti. Pääomaperusteiset luvut soveltuvat paremmin yritysten väliseen tarkasteluun. Pääoman tuoton tarkasteluun otettavat tuloslaskelman ja taseen erät vaihtelevat pääoman omistajan mukaan. Taseen eristä suositus on käyttää tilikauden keskimääräistä pääomaa eli alun ja lopun keskiarvoa, joka kuvaa koko kauden aikana käytössä ollutta pääomaa. Seuraavaksi on esitelty kolme yleisintä tarkastelunäkökulmaa. (Salmi 2012, 171-173; Niskanen & Niskanen 2003, 114-116; Yritystutkimus 2017, 66-68.)

Koko pääoman tuottoaste kuvaa koko yrityksen kannattavuutta, jonka laskennassa ovat mukana oman ja vieraan pääoman rahoittajalle kuuluva osuus voitosta eli nettotulos ja rahoituskulut, kuten yhtälössä 4 esitetään.

$$\text{Koko pääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}}{(\text{Oikaistu})\text{taseen loppusumma keskimäärin}} * 100$$

(4)

Myös verot sisällytetään, koska niiden katsotaan kuuluvan omistajille. Taseen loppusumma kuvaa yrityksen käytössä olevaa koko pääomaa, jota käytetään laskennassa. (Niskanen & Niskanen 2003, 114-115; Salmi 2012, 175-176; Yritystutkimus 2017, 66-67.)

Sijoitetun pääoman tuottoaste kuvaa omistajien ja rahoittajien ansaitsemaa tuottoa yrityksen tuloksesta. Kuten yhtälöstä 5 nähdään, erona koko pääoman tuottoasteen laskentaan on käytettävän pääoman määrä, johon sisällytetään oikaisu oma pääoma ja korollinen vieras pääoma.

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} * 100$$

(5)

Korollinen vieras pääoma voi olla lyhyt- tai pitkäaikaista, jolle lainanantaja vaatii korkoa. Oikaistuun oma pääomaan sisällytetään mahdolliset tilinpäätössiirtojen kertymät, joka kuvaa yrityksen käytössä olevaa oma pääomaa yhteensä. (Yritystutkimus 2017, 67-68; Salmi 2012, 177-178; Niskanen & Niskanen 2003, 115.)

Yritystutkimuksen antamat ohjearvot sijoitetun pääoman ja koko pääoman tuotto-
senteille esitetään taulukossa 4. Alle viiden prosentin koko pääoman tuotto-
prosentti on heikolla tasolla ja tuottoprosentti yli 10 on asteikolla hyvä. Myös sijoitetun pääoman
tuottoprosentti alle 5 on heikko, kun 15 prosentin tuottoaste on asteikolla hyvä.

Taulukko 4. Ohjeelliset arvot (Yritystutkimus 2017, 67; Salmi 2012, 179).

Koko pääoman tuotto- prosentin ohjearvot	Sijoitetun pääoman tuotto- prosentin peukalo- sääntö
≥ 10 %hyvä	≥ 15 %hyvä
5 - 9 %tyydyttävä	5 - 14 %tyydyttävä
< 5 %heikko	< 5 %heikko

Pääoman tuottoa laskettaessa käytetään nettotulosta, joka suhteutetaan oikaistuun
oma pääomaan seuraavasti:

$$\text{Oma pääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos (12 kk)}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin}} * 100$$

(6)

Oma pääoman tuottoaste kuvaa yrityksen omistajan sijoittaman pääoman ansaitsemaa
tuottoa. Omistajan tuottovaatimus sisältää myös toimintaan liittyvän riskin. Tuottojen
maksussa omistaja on huonomassa asemassa velkoihin ja verottajaan nähden. Näin
ollen oma pääoman tuottovaatimus tulisi olla korkeampi kuin sijoitetun pääoman tuot-
toaste. (Salmi 2012, 182-183; Niskanen & Niskanen 2003, 116; Yritystutkimus 2017,
68.)

Taulukossa 5 ovat Balance consultingin (f) suosittelemat arvot oman pääoman tuotto-
prosentille. Sen mukaan oman pääoman tuottovaatimuksen tulisi sisältää riskilisiä, joka
lisätään markkinoilla saatavana olevaan riskittömään tuottoon kattamaan omistajan
riski. Pääoman tuottoprosentti alle on suosituksen mukaan heikko ja yli 20 prosentin
tuottoprosentti on erinomainen.

Taulukko 5. Ohjeelliset arvot (Balance consulting f).

Oma pääoman tuottoaste
Yli 20 % Erinomainen
15 - 20 % Hyvä
10 - 15 % Tyydyttävä
5 - 10 % Välttävä
Alle 5 % Heikko

3.4.2 Yritys W:n kannattavuus

Taulukossa 6 esitetyt kannattavuuden tunnusluvut laskettiin yritys W:n tilinpäätöksistä (Yritys W tilinpäätös 2014 ja 2016). Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC-luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Nettotuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista nettotulosta. Oma pääoman tuottoasteen asteikolla A on erinomainen ja E on heikko.

Yritys W:n käyttökateprosentti oli 14 prosenttia vuonna 2016, johon se laski vuosien 2013 - 2015 reilun 20 prosentin tasosta. Koko tarkastelujaksolla käyttökateprosentti oli reilusti yli viitearvojen, joka kaupan toimialalla on 2-10 prosentin välillä. Liiketulosprosentti oli viitearvoihin verrattuna hyvä kaikkina vuosina ja ylitti 10 prosentin rajan. Vuonna 2016 liiketulosprosentti laski 14 prosenttiin aikaisempien vuosien 19–21 prosentin tasosta. Nettotulos myös pienentyi vuonna 2016 noin 11 prosentin tasolle. Aikaisempina vuosina nettotulosprosentti oli reilusti positiivinen välillä 14–17 prosenttia.

Vuoden 2016 kokonaispääoman tuotto oli 47 prosenttia, johon se laski vuoden 2014 reilusta 96 prosentista. Viitearvoihin verrattuna tuotto oli hyvä ylittäen rajan 10 prosenttia reilusti kaikkina vuosina. Sijoitetun pääoman tuotto oli myös hyvä kaikkina vuosina viitearvoon 15 prosenttia verrattuna, vaikka oli laskusuunnassa. Vuonna 2016 sijoitetun pääoman tuotto oli 63 prosenttia, johon se laski vuoden 2015 noin 115 prosentista. Vuoden 2014 sijoitetun pääoman tuotto oli huimat 156 prosenttia. Yritys W:n oma pääoman tuotto oli tasolla erinomainen viitearvoon yli 20 prosenttia verrattuna kaikkina vuosina. Vuonna 2016 oma pääoman tuotto oli 50 prosenttia, johon se laski vuoden 2014 noin 126 prosentista.

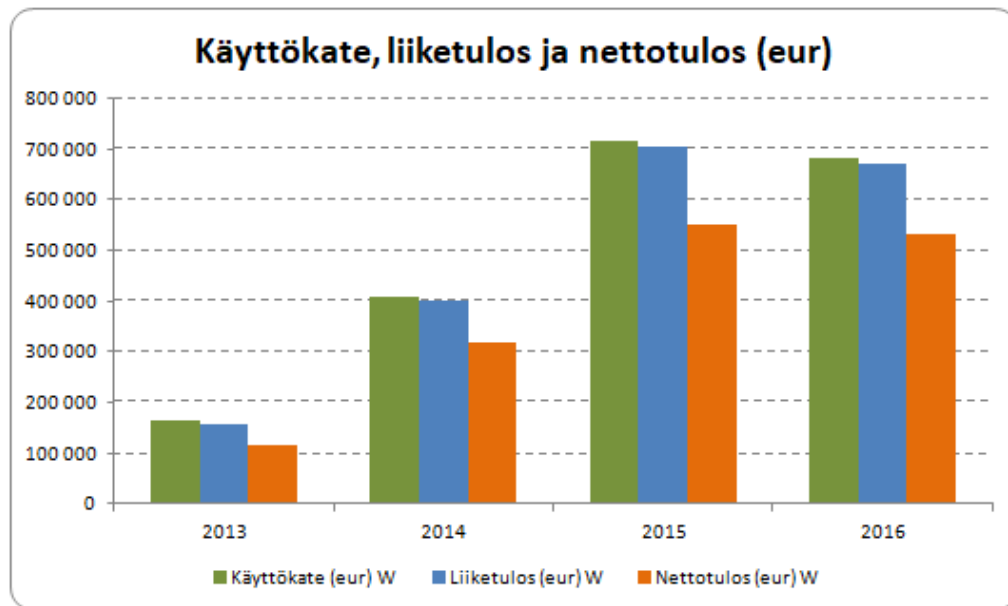
Taulukko 6. Kannattavuuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluku	Yritys	Tunnusluvut tilinpäätöksistä				Vertailu viitearvoihin			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Käyttökate-%	W	20,0 %	21,6 %	20,4 %	13,8 %	A+	A+	A+	A+
Liiketulos-%	W	18,8 %	21,2 %	20,1 %	13,6 %	A	A	A	A
Nettotulos-%	W	14,2 %	16,9 %	15,6 %	10,8 %	+	+	+	+
Kopo tuotto-%	W		96,4 %	82,1 %	46,7 %		A	A	A
Sipo tuotto-%	W		155,8 %	115,1 %	62,8 %		A	A	A
Opo tuotto-%	W		125,6 %	89,6 %	49,8 %		A	A	A

Yritys W:n kannattavuus oli kaikkina vuosina vahvasti hyvällä tasolla tulosprosentteilla sekä pääoman tuotolla mitattuna. Vuonna 2016 kannattavuus kuitenkin heikentyi jonkin verran. Kun ottaa huomioon yrityksen voimakkaan liikevaihdon kasvun tarkastelujaksolla, yritys pystyi kasvamaan ja säilyttämään hyvän kannattavuuden tason.

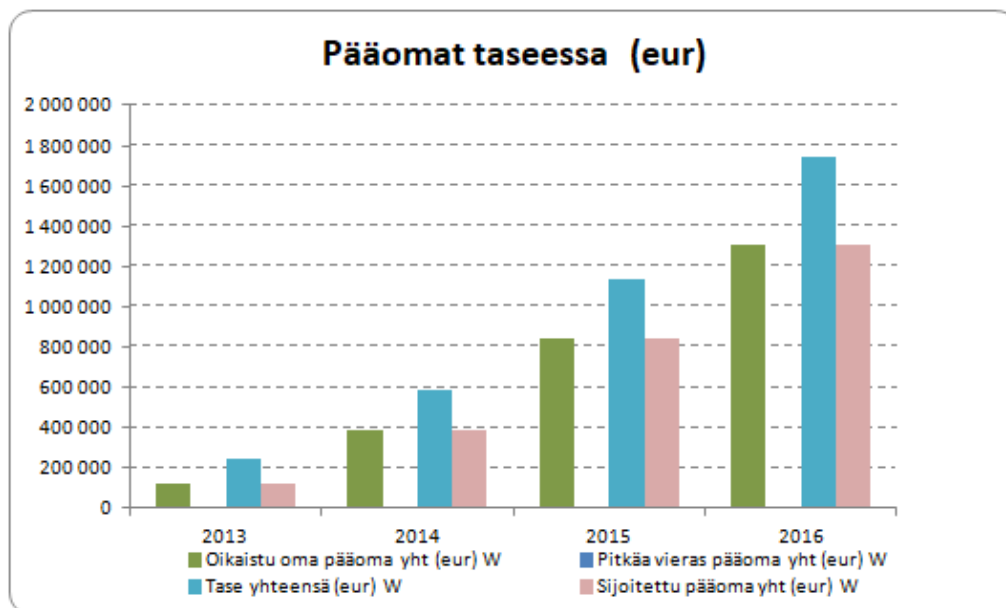
Kannattavuuden säilymiseen hyvällä tasolla vaikutti yrityksen hallittu liiketoiminnan kulujen kasvu. Liiketoiminnan kulut kasvoivat samassa suhteessa liikevaihdon kasvun kanssa vuosina 2014 ja 2015. Vuonna 2016 aine- ja tarvikeostot, henkilöstökulut sekä ulkopuoliset palvelut kasvoivat enemmän suhteessa liikevaihdon kasvuun, joka aiheutti käyttökateprosentin sekä käyttökateen absoluuttisen euromäärän heikkenemisen. Aine- ja tarvikeostot vastasivat noin 60 prosenttia liiketoiminnan kuluista, henkilöstökulut hiukan alle 20 prosenttia ja muut liiketoiminnan kulut reilun 20 prosenttia. Eniten suhteessa liikevaihtoon kasvoivat aine- ja tarvikeostot 68 prosenttia ja liiketoiminnan muut kulut noin 61 prosenttia, kun liikevaihto kasvoi samaan aikaan 41 prosenttia.

Yritys W:n liiketulokseen vaikutti eniten samat tekijät kuin käyttökatteeseen, koska poistojen vaikutus oli erittäin pieni johtuen pienestä käyttöomaisuuden tasosta. Yrityksen nettotulos pienentyi vuonna 2016 vähemmän verrattuna käyttökatteeseen ja liiketulokseen, johtuen vähentyneistä rahoituskuluista ja veroista. Yrityksen rahoituskulut olivat erittäin pienet, joten niiden vaikutus nettotulokseen oli vähäinen. Kuviossa 8 havainnollistetaan tuloslaskelmarivien kehitystä. Nettotulos pieneni noin 3 prosenttia vuonna 2016, kun liiketulos ja käyttökate pienenivät 4,5 prosentin verran.

Kuvio 8. Yritys W:n tuloslaskelman tulosrivit (Yritys W tilinpäätös 2014, 2016).

Pääoman tuoton tason laskuun vaikutti taseen pääomaerien voimakas kasvu ja samanaikainen nettotuloksen kehityksen tasoittuminen. Pääomien kokoa ja kehitystä on havainnollistettu kuviossa 9. Koko tase lähes kaksinkertaistui vuonna 2015 ja vuonna 2014 lähes kolminkertaistui. Vuosina 2014 ja 2015 myös nettotulos kasvoi voimakkaasti, joka johti pääomien tuoton kasvuun. Vuonna 2016 yrityksen tase kasvoi enää 54 prosenttia. Samanaikaisesti nettotuloksen kasvu tasoittui vuonna 2016 ja jopa laski hieman, jonka vuoksi pääomien tuotot laskivat. Yritys W:n sijoitettu pääoma koostui lähinnä omasta pääomasta, jota edellisten vuosien voitot kasvattivat.

Kuvio 9. Yritys W:n tase-erät (Yritys W tilinpäätös 2014, 2016).

3.4.3 Yritys X:n kannattavuus

Taulukossa 7 esitetyt kannattavuuden tunnusluvut laskettiin yritys X:n tilinpäätöksistä (Yritys X tilinpäätös 2015 ja 2016). Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC-luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Nettotuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista nettotulosta. Oma pääoman tuottoasteen asteikolla A on erinomainen ja E on heikko.

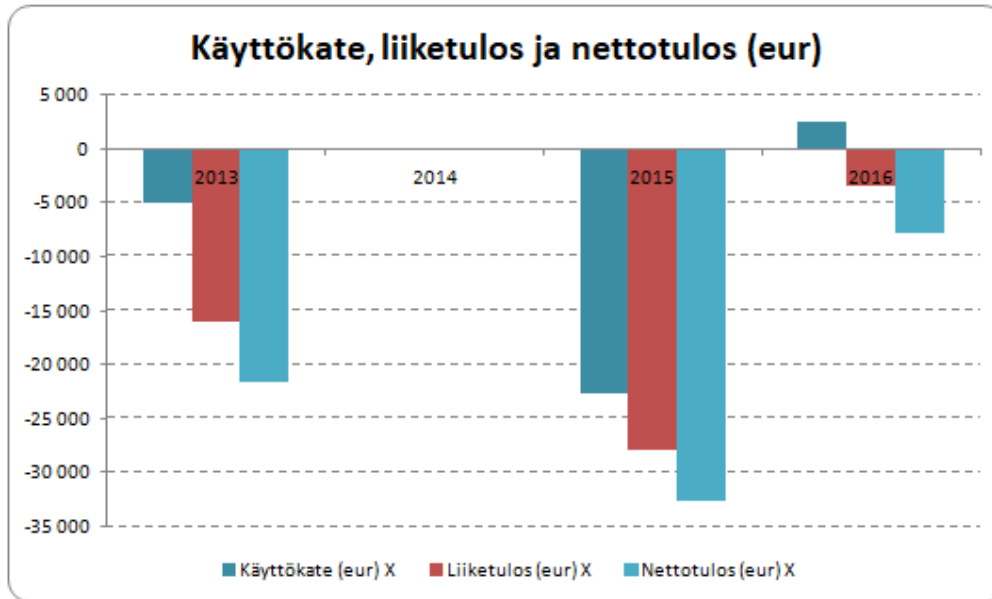
Yritys X:n käyttökateprosentti kääntyi positiiviseksi 0,7 prosenttiin vuonna 2016, kun se vuosina 2013 ja 2015 oli negatiivinen -0,7 ja -5 prosentin välillä, kuten taulukossa 7 esitetään. Ohjearvoihin verrattuna yrityksen käyttökate alitti kaupan alan alarajan 2 prosenttia kaikkina vuosina. Liiketulos- ja nettotulosprosentti olivat heikkoa tasoa kaikkina vuosina. Liiketulosprosentti oli -1 prosenttia vuonna 2016, johon se parani vuoden 2015 -6 prosentista. Liiketulosprosentti alitti alarajan alle 5 prosenttia kaikkina vuosina ja nettulosprosentti oli negatiivinen. Vuonna 2016 negatiivisuus vähentyi huomattavasti molemmilla mittareilla.

Taulukko 7. Kannattavuuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluvut tilinpäätöksistä						Vertailu viitearvoihin			
Tunnusluku	Yritys	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Käyttökate-%	X	-0,7 %		-5,0 %	0,7 %	B		B	B
Liiketulos-%	X	-2,3 %		-6,2 %	-1,0 %	C		C	C
Nettotulos-%	X	-3,0 %		-7,3 %	-2,2 %	-		-	-
Kopo tuotto-%	X			-7,8 %	-1,1 %			C	C
Sipo tuotto-%	X			-14,9 %	-3,0 %			C	C
Opo tuotto-%	X			-77,6 %	-24,4 %			E	E

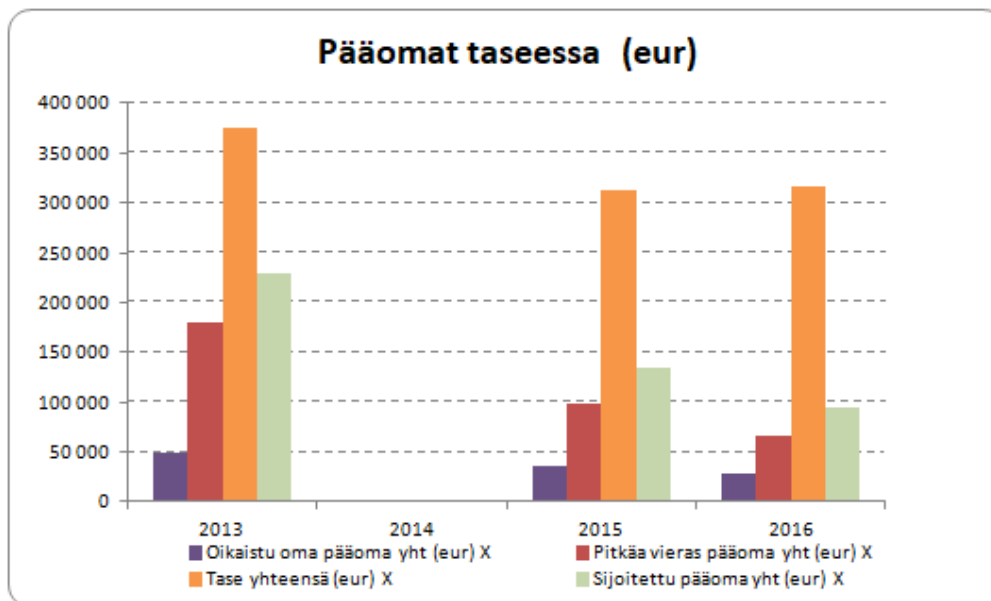
Taulukossa 7 nähtävät pääomaerien tuotto prosentit olivat negatiivisia vuosina 2015 ja 2016, joten viitearvoihin verrattuna taso oli heikko. Negatiivisuus kuitenkin vähentyi vuonna 2016. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli -3 prosenttia vuonna 2016, kun se vuonna 2015 oli -15 prosenttia. Vastaavasti oma pääoman tuotto prosentti parani vuoden 2015 -78 prosentista vuoden 2016 -24 prosenttiin.

Ajanjaksolla 2013 ja 2016 yritys X:n kannattavuus oli heikkoa sekä tulosprosentteilla että pääomaan tuottomittareilla tarkasteltuna. Kannattavuus kuitenkin parantui vuonna 2016, vaikka mittarit olivat negatiiviset. Pääasiallinen syy tulosprosenttien heikolle tasolle oli liiketoiminnan kulujen korkea taso suhteessa liikevaihtoon, joka painoi tuloslaskelman erät negatiivisiksi. Tuloslaskelmarivien taso ja kehitys nähdään kuviosta 10. Vuoden 2016 käyttökateen parantumiseen 111 prosentilla johtui liiketoiminnan kulujen pienentymisestä suhteessa enemmän liikevaihdon laskuun verrattuna. Liiketoiminnan kulut laskivat vuonna 2016 noin 25 prosenttia ja vuonna 2015 noin 34 prosenttia, kun samaan aikaan liikevaihto laski 20 ja 37 prosenttia. Yritys X:n ostot vähentyivät samassa suhteessa liikevaihdon laskun kanssa, mutta henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut huomattavasti vähemmän. Liikevaihdon laskun lisäksi liiketuloksen ja nettotuloksen heikkoon tasoon vaikuttavat poistot sekä yrityksen rahoituskulut, jotka olivat samalla tasolla kaikkina vuosina. Yritys X:n liiketulos parani 88 prosenttia vuonna 2016 ja nettotulos 76 prosenttia vuonna 2016.

Kuvio 10. Yritys X:n tuloslaskelman tulosrivit (Yritys X tilinpäätös 2015, 2016).

Pääasiallinen syy pääomien tuottojen negatiivisuudelle oli nettotuloksen negatiivisuus ja parantumiselle nettotuloksen parantuminen. Lisäksi koko pääoman tuotto parantui, kun tase pysyi samalla tasolla vuosina 2016 ja 2015. Sijoitetun pääoman tuoton parantamiseen vaikutti nettotuloksen parantumisen lisäksi sijoitetun pääoman kutistuminen noin 30 prosentilla vuonna 2016. Myös oma pääoma kutistui vuosina 2015 ja 2016, joka vaikutti oma pääoman tuotto-%:n parantamiseen.

Kuvio 11. Yritys X:n tase-erät (Yritys X tilinpäätös 2015, 2016).

3.4.4 Yritys Y:n kannattavuus

Taulukossa 8 esitetyt kannattavuuden tunnusluvut laskettiin yritys Y:n tilinpäätöksistä (Yritys Y tilinpäätös 2014 ja 2016). Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Nettotuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista nettotulosta. Oma pääoman tuottoasteen asteikolla A on erinomainen ja E on heikko.

Taulukosta 8 nähdään, että yritys Y:n tulosprosentilla mitattu kannattavuus oli viitearvoihin verrattuna hyvällä tasolla vuonna 2016, johon se parantui edellisten vuosien heikolta tasolta. Käyttökate-, liiketulos- ja nettotulosprosentti parantuivat vuosien 2014 ja 2015 negatiivisesta 4–6 prosentin tasosta reilusti positiiviseksi 12 prosenttiin. Vuonna 2013 tulosprosentit olivat heikolla 1–2 prosentin tasolla.

Yritys Y:n kokonaispääoman tuotto parantui vuonna 2016 10 prosenttiin ja oli viitearvoon verrattuna hyvä. Kokonaispääoman tuotto oli heikkoa -3 ja -5 prosentin tasoa vuosina 2014 ja 2015. Myös sijoitetun pääoman tuotto oli vuosina 2014 ja 2015 negatiivinen ja heikolla tasolla, mutta parani tyydyttävälle tasolle 14 prosenttiin vuonna 2016. Myös oma pääoman tuotto kääntyi vuonna 2016 positiiviseksi 14 prosenttiin, joka oli viitearvoon verrattuna tyydyttävällä tasolla.

Taulukko 8. Kannattavuuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

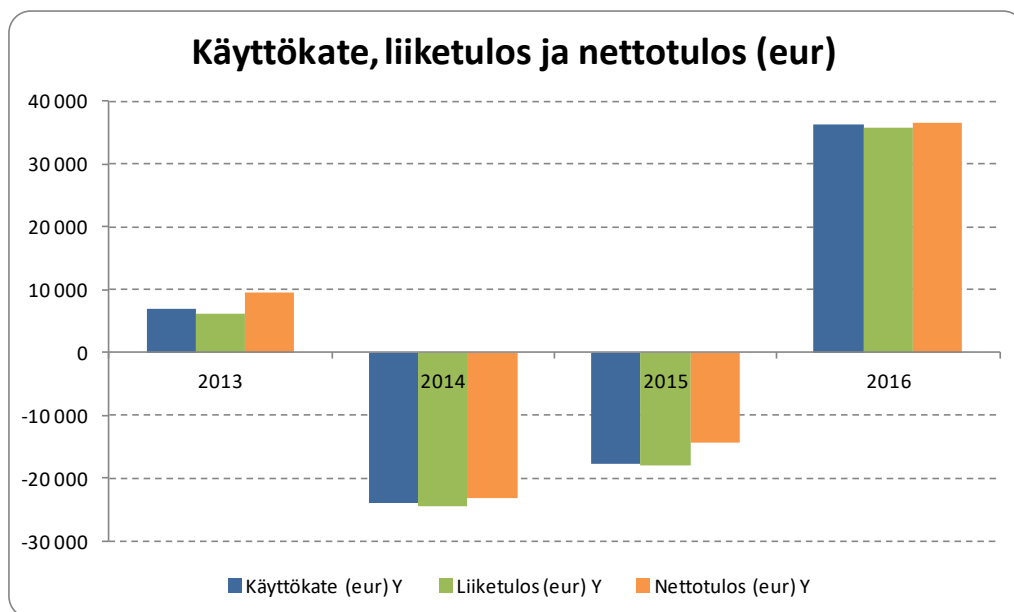
Tunnusluku	Yritys	Tunnusluvut tilinpäätöksistä				Vertailu viitearvoihin			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Käyttökate-%	Y	1,4 %	-5,8 %	-5,2 %	12,1 %	B	B	B	A+
Liiketulos-%	Y	1,2 %	-5,9 %	-5,3 %	12,0 %	C	C	C	A
Nettotulos-%	Y	1,9 %	-5,6 %	-4,2 %	12,2 %	+	-	-	+
Kopo tuotto-%	Y		-5,1 %	-3,5 %	10,1 %		C	C	A
Sipo tuotto-%	Y		-7,3 %	-5,2 %	13,9 %		C	C	B
Opo tuotto-%	Y		-7,3 %	-5,3 %	13,9 %		E	E	C

Yrityksen kannattavuus oli heikolla tasolla vuosien 2013 ja 2015 välillä sekä tulosprosentteilla että pääoman tuotolla mitattuna. Kannattavuus kuitenkin parantui tuntuvasti

vuonna 2016 molemmilla mittareilla tarkasteltuna. Yritys pystyi kääntämään kannattavuuden reilusti paremmaksi, vaikka liikevaihdon kehitys oli heikkenevä.

Vuosina 2014 ja 2015 käyttökateprosentin painumisen negatiiviseksi aiheutti liikevaihdon heikkeneminen ja samanaikainen liiketoiminnan kulujen hitaampi heikkeneminen. Erityisesti henkilöstökulujen ja liiketoiminnan muiden kulujen hitaampi väheneminen aiheutti negatiivisen käyttökateen.

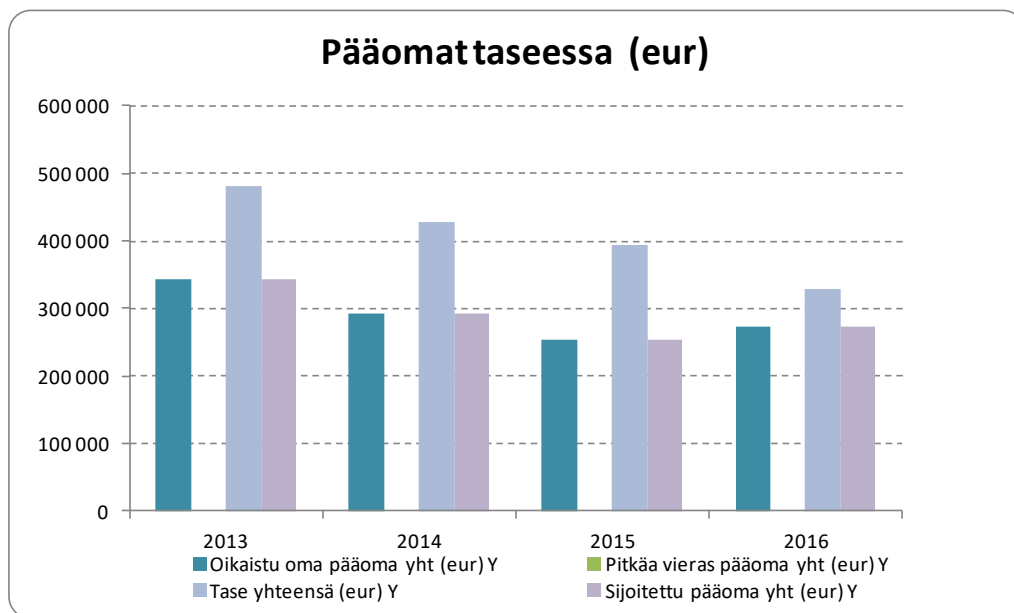
Kuviosta 12 nähdään, että vuonna 2016 käyttökate parani positiiviseksi, vaikkakin liikevaihto laski edelleen noin 14,5 prosenttia. Muutos johtui liiketoiminnan kulujen 26 prosentin laskusta, joista ostot laskivat eniten noin 43 prosenttia ja henkilöstökulut 17 ja muut kulut noin 6 prosenttia. Liiketulosprosentin ja nettotulosprosentin tuloksiin vaikuttavat pääosin samat syyt kuin käyttökateprosenttiin. Liiketulosprosenttiin vaikuttavilla poistolla on yritys Y:llä erittäin pieni vaikutus. Nettotulosprosentin tasoa parantavat yrityksen rahoitustuotot ja muut sijoitustuotot, joita oli kaikkina vuosina. Puolestaan verot olivat tappioista johtuen erittäin pienet.

Kuvio 12. Yritys Y:n tuloslaskelman tulosrivit (Yritys Y tilinpäätös 2014, 2016).

Pääoman tuotto prosenttien parantuminen johtui pääasiassa nettotuloksen parantumisesta. Nettotulos oli noin 2,5-kertainen vuonna 2016 vuoteen 2014 verrattuna. Samaan aikaan yrityksen keskimääräinen tase heikentyi 20 prosenttia. Tase-erät esittää kuviossa 13. Sijoitetun ja oma pääoman tuoton muutoksien syyt ovat samat, koska yrityk-

sellä oli vain oma pääomaa. Tuottoa paransi nettotuloksen parantuminen sekä pääoman tason heikkeneminen vuosien 2013 ja 2014 tasosta.

Kuvio 13. Yritys Y:n tase-erät (Yritys Y tilinpäätös 2014, 2016).

3.4.5 Yritys Z:n kannattavuus

Taulukossa 9 esitetyt kannattavuuden tunnusluvut laskettiin yritys Z:n tilinpäätöksistä (Yritys Z tilinpäätös 2014 ja 2016). Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC-luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Nettotuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista nettotulosta. Oma pääoman tuottoasteen asteikolla A on erinomainen ja E on heikko.

Yritys Z:n käyttökateprosentti parani kolmena perättäisenä vuonna ja oli vuosina 2015 ja 2016 hyvällä tasolla viitearvoihin verrattuna. Vuoden 2016 käyttökateprosentti oli 9 prosenttia, johon se parani vuoden 2015 6 prosentista. Kuten taulukko 9 osoittaa, vuosina 2014 ja 2013 käyttökateprosentti oli negatiivinen ja oli viitearvoihin verrattuna heikolla tasolla. Vuoden 2014 käyttökateprosentti -8 prosenttia oli kuitenkin huomattavasti parempi kuin vuoden 2013 -20 prosenttia. Yrityksen liiketulosprosentti noudatti samaa trendiä kuin käyttökateprosentti ja viitearvoihin verrattuna taso oli tyydyttävä. Nettotulosprosentti kääntyi vuosien 2013 ja 2014 negatiivisista -24 ja -8 prosentin tuloksista positiiviseksi vuonna 2015, jolloin se oli 2 prosenttia ja 7 prosenttia vuonna 2016.

Taulukosta 9 nähdään, että viitearvoihin verrattuna vuosien 2015 ja 2016 pääoman tuottomittarit olivat selvästi hyvällä tasolla, johon ne kääntyivät vuoden 2014 heikosta tasosta. Kokonaispääoman tuotto oli 27 prosenttia vuonna 2016, joka oli yli 10 prosenttiyksikköä vuotta 2015 parempi. Sijoitetun pääoman tuotto oli 41 prosenttia vuonna 2016, joka oli yli 15 prosenttiyksikköä vuotta 2015 parempi. Myös oma pääomantuotto-prosentti parani yli 15 prosenttiyksikköä 56 prosenttiin vuonna 2016, kun se oli 41 prosenttia vuonna 2015. Viitearvoihin verrattuna oma pääoman tuotto oli erinomaisella yli 20 prosentin tasolla. Vuonna 2014 jokainen käytetyistä pääoman tuottoa kuvaavista mittareista oli negatiivinen.

Taulukko 9. Kannattavuuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

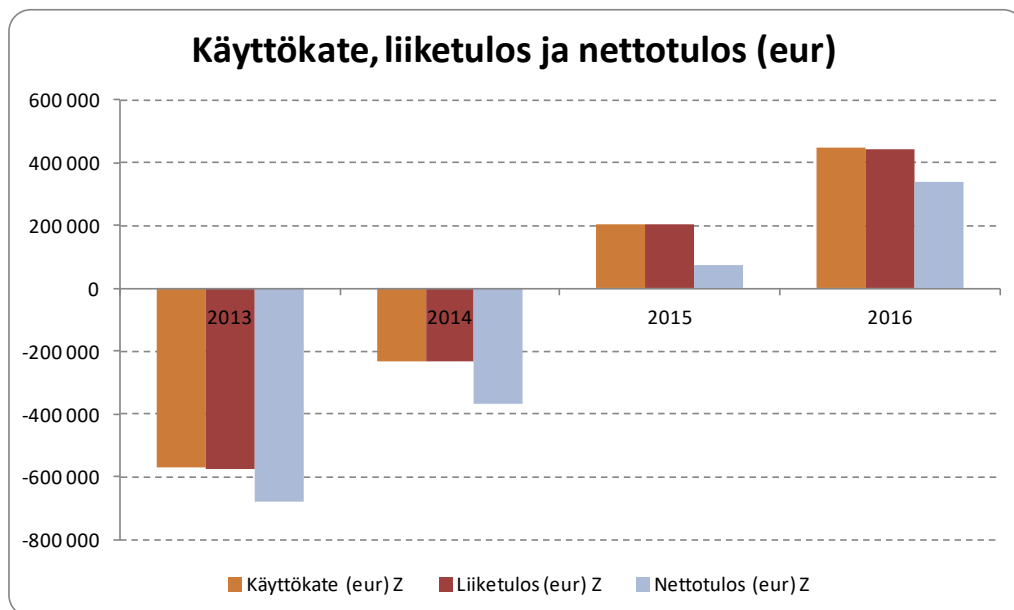
Tunnusluku	Yritys	Tunnusluvut tilinpäätöksistä				Vertailu viitearvoihin			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Käyttökate-%	Z	-20,1 %	-7,6 %	6,2 %	9,4 %	B	B	A	A
Liiketulos-%	Z	-20,2 %	-7,6 %	6,1 %	9,4 %	C	C	B	B
Nettotulos-%	Z	-23,8 %	-12,0 %	2,2 %	7,2 %	-	-	+	+
Kopo tuotto-%	Z		-21,0 %	15,9 %	26,6 %		C	A	A
Sipo tuotto-%	Z		-30,3 %	25,4 %	41,2 %		C	A	A
Opo tuotto-%	Z		-354,9 %	40,8 %	56,5 %		E	A	A

Kannattavuuden mittareilla mitattuna yritys Z pystyi parantamaan kannattavuuttaan samaan aikaan kun liikevaihto kasvoi. Huomattavaa on, että pääomien tuottoa kuvaavilla mittareilla tarkasteltuna, kannattavuus parantui selvästi enemmän kuin tulosprosentteilla mitattu kannattavuus.

Yritys Z:n käyttökate parantui voimakkaasti, kuten kuvio 14 osoittaa. Käyttökateen parantuminen oli voimakkaampaa kuin liikevaihdon parantuminen, joka oli pääasiallinen syy käyttökateprosentin parantumiselle. Käyttökateen parantumista edisti vuonna 2014 ja 2015 liiketoiminnan kulujen vähentyminen ulkopuolisten palveluiden, henkilöstökulujen ja muiden kulujen osalta. Vuonna 2016 liiketoiminnan kulut kasvoivat hiltymmin 38 prosentin vauhtia verrattuna liikevaihdon 43 prosentin kasvuun. Liiketoiminnan kuluista vain henkilöstökulut vähenivät vuonna 2016, jolloin vähennys oli noin 14 prosenttia. Yrityksen liiketoiminnan kuluista ostojen ja varaston muutoksen osuus oli

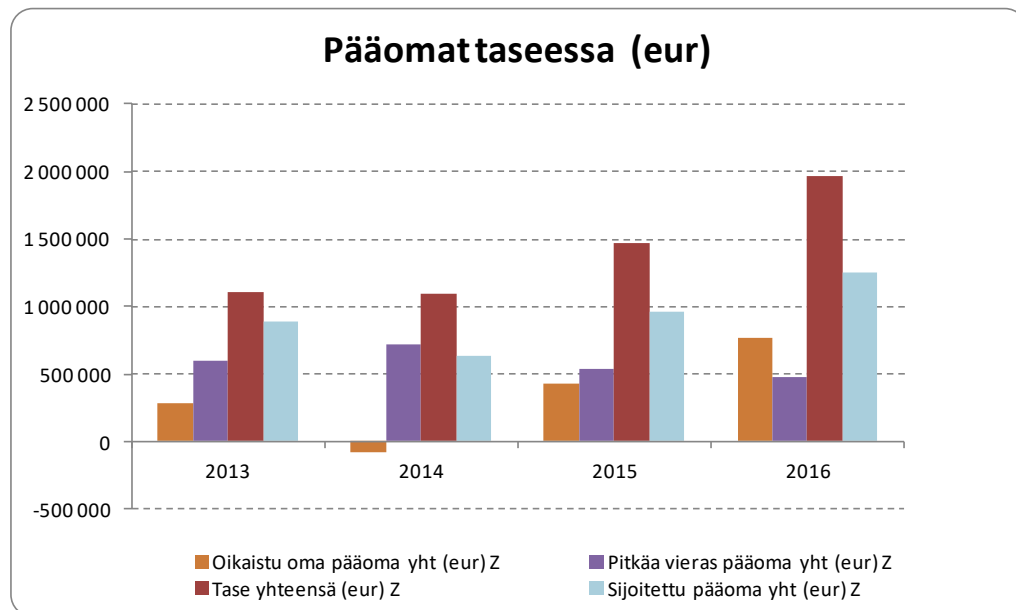
lähes 60 prosenttia vuonna 2016, kun aikaisempina vuosina se oli lähempänä 50 prosenttia.

Liiketulokseen vaikuttaneilla poistoilla oli pieni vaikutus, jolloin liiketulokseen vaikuttivat pääasiassa samat syyt kuin käyttökatteeseen. Yrityksen suuret rahoituskulut suhteessa liiketulokseen rasittivat nettotulosta kaikkina vuosina tarkastelujaksolla, joka on nähtävissä kuviosta 14. Rahoituskulut kasvoivat 28 prosenttia vuonna 2014, josta ne väheni vuoteen 2016 reilut 13 prosenttia. Yrityksen rahoitustuotot paransivat nettotulosta hiukan, mutta olivat moninkertaisesti pienemmät kuin kulut.

Kuvio 14. Yritys Z:n tuloslaskelman tulosrivit (Yritys Z tilinpäätös 2014, 2016).

Kokonaispääoman tuoton parantuminen johtui nettotuloksen parantumisesta vuosina 2015 ja 2016 sekä samanaikaisesta taseen heikommasta kasvusta. Sijoitettu pääoma ja koko tase keskimäärin kasvoivat lähes 40 prosenttia vuonna 2016, kun 2014 molempien kasvu oli huomattavasti heikompaa, kuten kuviosta 15 nähdään. Samaan aikaan nettotulos moninkertaistui, joka vaikutti pääomien tuottojen kasvuun. Nettotuloksen moninkertaistuminen vaikutti myös oma pääoman tuoton parantumiseen vuosina 2015 ja 2016. Oma pääoman tuottoa paransi myös erittäin alhainen keskimääräinen oma pääoma vuonna 2015, joka johtui negatiivisesta oma pääomasta vuonna 2014. Pääomien tuoton negatiivisuuteen vuonna 2014 vaikutti nettotuloksen negatiivisuus.

Kuvio 15. Yritys Z:n tase-erät (Yritys Z tilinpäätös 2014, 2016).

3.5 Vakavaraisuus

Vakavaraisuuden mittareilla mitataan yrityksen pääomarakenteen terveyttä ja joustavuutta sekä kykyä suoriutua maksuvelvoitteista pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuus kuvataan käytännössä yrityksen oma pääoman ja vieraan pääoman suhteena. Suhteellisesti korkeampi oma pääoma kertoo yrityksen vakavaraisuudesta. Vakavarainen yritys selviytyy huonossa taloustilanteessa vieraan pääoman kustannuksista oma pääoman turvin. (Niskanen & Niskanen 2003, 130; Salmi 2012, 185-187; Seppänen 2011, 83-84.)

Omavaraisuusaste kertoo yrityksen kyvystä sietää tappiota. Jos yrityksellä on hyvä ja vakaa kannattavuus, alhainen omavaraisuusaste on pienempi riski yrityksen liiketoiminnan jatkuvuudelle. Yritys jolla on hyvä kannattavuus ja vahva omavaraisuusaste on enemmän mahdollisuuksia kehittää toimintaansa. (Salmi 2012, 194; Seppänen 2011, 82-83.)

Yritys voi parantaa oman pääoman tuottoa käyttämällä vieraan pääoman vipuvaikutusta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että yritys ottaa lisää korollista vierasta pääomaa eli velkaa investointeihin. Näin yrityksen toimintaan sitoutuu vähemmän oma pääomaa, joka on yritykselle kalliimpaa. Vieraan pääoman vipuvaikutus edellyttää, että vieraan pääoman kustannukset ovat matalammat kuin oman pääoman tuottovaatimus. Inves-

toinnin tulee kattaa vähintään sen aiheuttamat liiketoiminnan kulut sekä velan korot, jotta vipuvaikutus syntyy. (Kallunki 2014, 114-115; Salmi 2012, 197.)

3.5.1 Tunnusluvut

Omavaraisuusaste on yleinen vakavaraisuuden mittari, joka kertoo oma pääoman osuuden yrityksen käytössä olevasta koko pääomasta. Laskentakaava omavaraisuusasteelle on seuraava:

$$\text{Omavaraisuusaste} - \% = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistu taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} * 100$$

(7)

Näin ollen omavaraisuusaste kuvaa vakavaraisuutta koko yrityksen näkökulmasta. Eri-tyisesti se kuvaa yrityksen kykyä selviytyä tappioista ja sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Mitä isompi osuus koko käytössä olevasta pääomasta on oma pääomaa, sitä vakavaraisempi yritys on. Vakavaraisella yrityksellä on pienempi rahoitusriski ja oma pääoma toimii huonossa taloustilanteessa rahoituksen suojauskurina. Yritystutkimus suosittelee vähentämään oikaistusta taseen loppusummasta saadut ennakot, koska ne ovat taseessa väliaikaisesti ja liittyvät yleensä johonkin keskeneräiseen työhön tai projektiin. (Salmi 2012, 187-188; Yritystutkimus 2017, 69-70; Kallunki 2014, 119-120; Seppänen 2011, 114-115.)

Omavaraisuusasteen tulkintaan Yritystutkimuksen antamien ohjearvojen mukaan yli 40 prosentin omavaraisuus on hyvä ja alle 20 prosentin heikko. Ohjearvot on esitetty taulukossa 10. Omavaraisuusasteen käytöstä yrityksen vakavaraisuuden arvioimiseen vaikuttaa yrityksen toimiala. Yritykselle, jonka kannattavuus heittelee, hyvä vakavaraisuus toimii varmistaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Vakaammalle yritykselle heikompi vakavaraisuus on riittävä liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta. Analysoinnissa kannattaa myös huomioida, että omalla pääomalla on yleensä isompi tuottovaatimus vieraan pääoman kustannukseen verrattuna. Oma pääomaan perustuva rahoitus on näin ollen kalliimpaa. (Salmi 2012, 188; Seppänen 2011, 114-115; Kallunki 2014, 119-120; Yritystutkimus 2017, 70.)

Taulukko 10. Ohjeelliset arvot omavaraisuusasteelle (Yritystutkimus 2017, 70).

Omavaraisuusaste
≥ 40 %hyvä
20 - 40 %tyytyttävä
< 20 % heikko

Gearing eli nettovelkaantumisaste kertoo yrityksen nettovelkojen suhteesta oma pääomaan. Laskentakaava gearingille on seuraava:

$$\text{Gearing} - \% = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oikaistu oma pääoma}} * 100$$

(8)

Nettovelka kuvaa yrityksen todellista velan määrää, jonka maksamiseksi yrityksellä ei ole likvidejä rahavaroja. Nettovelkaantumisasteen laskennassa korollisista veloista vähennetään rahavarat, joiden tulo suhteutetaan oma pääomaan. Lisäksi Yritystutkimus suosittaa laskemaan mukaan velkoihin pääomalainat, vaikka ne olisivat korottomia. (Salmi 2012, 188-189; Kallunki 2014, 118-119; Yritystutkimus 2017, 71.)

Yritystutkimus esittää gearinginista versiota Net Gearing (nettovelkaantumisaste), jossa tunnusluku on nettovelan ja oma pääoman suhdeluku eikä prosenttiluku, kuten edellä on esitetty. Molemmat tunnusluvut kuvaavat ja kertovat saman asian. Net gearing laskentakaava on seuraava:

$$\text{Net gearing} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oikaistu oma pääoma}}$$

(9)

Yleisesti alle 100 prosentin gearingia pidetään hyvänä. Jos gearing on negatiivinen, yritys on käytännössä velaton, ellei syynä ole negatiivinen oma pääoma. Vastaavasti Yritystutkimuksen net gearing on hyvä, jos sen arvo on alle 1. (Yritystutkimus 2017, 71; Salmi 2012, 189; Kallunki 2014, 118-118.)

Salmi (2012, 189) antaa gearingin ohjearvoiksi taulukossa 11 esitetyt arvot. Gearingin ollessa suurempi kuin 100 prosenttia, se on heikko ja kertoo luotonantajan suuremman riskistä yrityksen liiketoiminnasta.

Taulukko 11. Ohjeelliset arvot gearingille (Salmi 2012, 189).

Gearing
≤ 50 %hyvä
51 - 100 %tydyttävä
> 100 % heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa yrityksellä olevaa vieraan pääoman suhdetta liikevaihtoon. Yritystutkimuksen ohjeen mukaan suhteellisen velkaantuneisuuden laskemiseen käytetään taseen velkoja vähennettyinä saaduilla ennakoilla. Laskentakaava esitetään seuraavasti:

$$\text{Velka} - \% = \frac{\text{Taseen velat} - \text{saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} * 100$$

(10)

Näin ollen se ei kerro pääomarakenteesta, vaan yrityksen liiketominnan tuottojen kyvystä kattaa velkojen takaisinmaksu. (Kallunki 2014, 121-122; Salmi 2012, 190.)

Taulukossa 12 esitettyjen ohjearvojen mukaan suhteellinen velkaantuneisuus alle 40 prosenttia on hyvä ja yli 80 prosenttia on heikko. Suhteellinen velkaantuneisuus sopii sellaisten yritysten vakavaraisuuden mittariksi, joiden liiketoiminnan luonteesta johtuen on alhainen omavaraisuusaste. (Salmi 2012, 190; Kallunki 2014, 121-122, Yritystutkimus 2017, 70.)

Taulukko 12. Suhteellisen velkaantuneisuuden ohjeelliset arvot (Yritystutkimus 2017, 70).

Suhteellinen velkaantuneisuus
< 40 % hyvä
40 - 80 % tyydyttävä
> 80 % heikko

3.5.2 Yritys W:n vakavaraisuus

Taulukossa 13 esitetään yritys W:n tilinpäätöksistä (Yritys W tilinpäätös 2014 ja 2016) lasketut vakavaraistuuksia kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko.

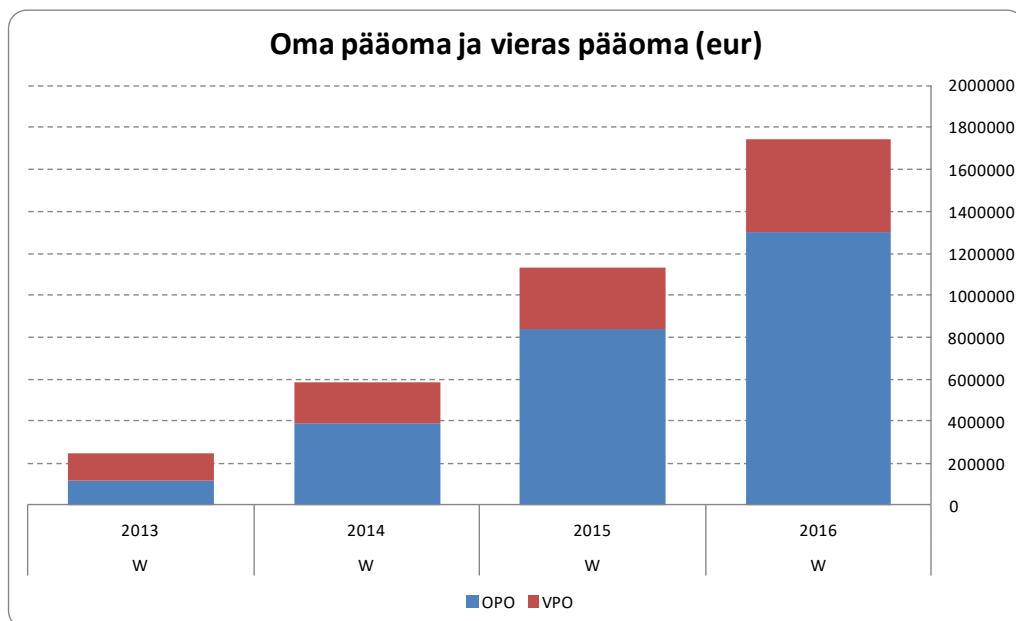
Yrityksen omavaraisuusaste on ollut hyvällä yli 40 prosentin tasolla koko vertailujakson ajan. Omavaraisuusaste kasvoi vuoden 2013 noin 48 prosentista vuonna 2016 noin 75

prosenttiin. Yrityksen gearing oli reilusti negatiivinen koko jakson ajan, joten yritys on käytännössä velaton, näin ollen vertailu viitearvoon on hyvällä tasolla. Yrityksen matalaa velkatasoa kuvaa myös suhteellinen velkaprosentti, joka vuonna 2016 oli 9 prosenttia. Suhteellinen velka on laskenut tasaisesti vuoden 2013 noin 15 prosentista ja oli viitearvoihin verrattuna hyvä kaikkina vuosina.

Taulukko 13. Vakavaraisuuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluku	Yritys	Tunnusluvut tilinpäätöksistä				Vertailu viitearvoihin			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Omavaraisuusaste-%	W	48,5 %	66,5 %	73,9 %	75,1 %	A	A	A	A
Gearing-%	W	-90,1 %	-104,3 %	-101,6 %	-87,5 %	A	A	A	A
Suhteellinen velka-%	W	15,4 %	10,4 %	8,5 %	8,7 %	A	A	A	A

Yritys W:n vakavaraisuus vahvistui koko jakson ajan ja tasoittui vuosina 2015 ja 2016. W:n velat vähentyivät ja tasoittuivat vuosina 2015 ja 2016. Yrityksen oma ja vieraan pääoman suhdetta kuvataan kuviossa 16, josta nähdään oma pääoman kymmenkertaisuutensa vuodesta 2013 vuoteen 2016.

Kuvio 16. Yritys W:n oma pääoma ja vieras pääoma (Yritys W tilinpäätös 2014, 2016).

Vakavaraisuuden vahvistumiseen vaikutti yrityksen voittojen sijoittaminen takaisin yritykseen omalla pääomalla. Vuosien 2014 ja 2016 välillä yrityksellä ei ollut korollista vierasta pääomaa lainkaan, joka vaikutti positiivisesti vakavaraisuuden mittareihin. Yri-

tyksen vieras pääoma koostui lyhytaikaisista korottomista veloista, jotka yritys pystyi kattamaan vaivattomasti oma pääomalla tai tulorahoituksella, koska sen liiketulos pysyi hyvällä tasolla.

3.5.3 Yritys X:n vakavaraisuus

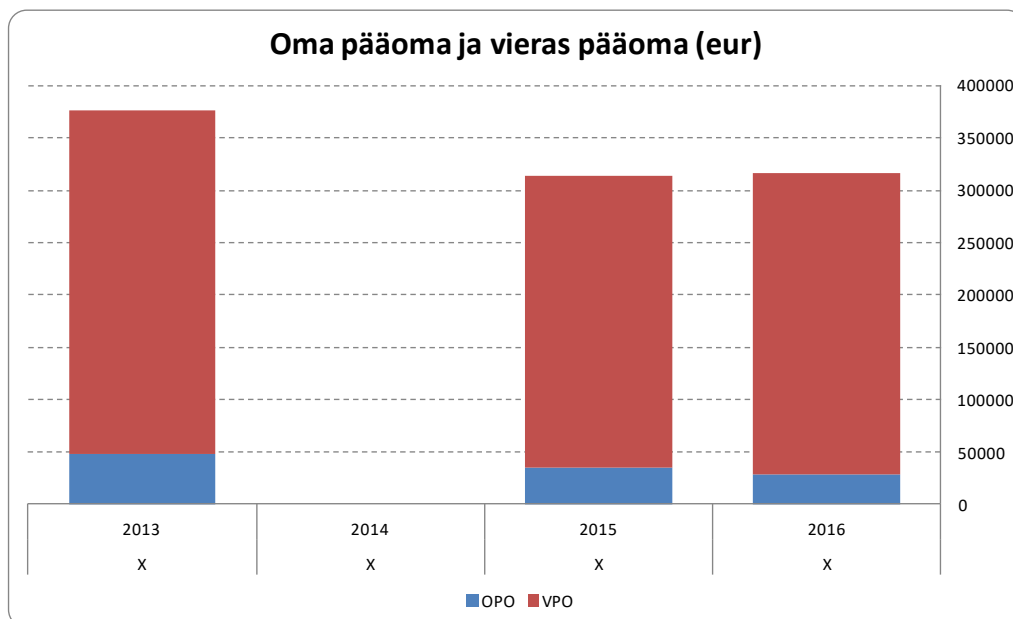
Taulukossa 14 esitetään yritys X:n tilinpäätöksistä (Yritys W tilinpäätös 2015 ja 2016) lasketut vakavaraistuuksia kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko.

Yritys X:n omavaraisuusaste oli 9 prosenttia vuonna 2016, johon se heikentyi vuoden 2013 noin 13 prosentin tasosta Viitearvoihin verrattuna tulos oli heikko ja alitti viitearvon alarajan 20 prosenttia reilusti. Yrityksen gearingprosentti oli myös heikkoa tasoa ja ylitti viitearvon 100 prosenttia reilusti. Vuosina 2015 ja 2016 gearingprosentti tasoittui vuoden 2013 huippulukemasta 378 prosenttia. Suhteellinen velkaprosentti oli vuonna 2016 heikolla tasolla, johon se heikentyi tyydyttävältä tasolta. Suhteellinen velka vuonna 2016 oli 81 prosenttia, johon se heikkeni vuoden 2015 noin 62 prosentista.

Taulukko 14. Vakavaraisuuden mittarit ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluvut tilinpäätöksistä						Vertailu viitearvoihin			
Tunnusluku	Yritys	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Omavaraisuusaste-%	X	12,9 %		11,4 %	8,9 %	C		C	C
Gearing-%	X	377,8 %		261,2 %	269,2 %	C		C	C
Suhteellinen velka-%	X	46,3 %		62,4 %	81,1 %	B		B	C

Yritys X:n heikkoon vakavaraisuuteen johtivat tappiolliset tilikaudet, jotka söivät yrityksen oma pääomaa. Ennen tarkastelujakson alkua vuotta 2013 yrityksen vakavaraisuutta rasittivat vanhat kertyneet tappiot. Lisäksi vakavaraisuutta heikensivät korolliset velat, jotka kuitenkin pienentyivät noin kolmannekseen vuosien 2013 ja 2016 välillä. Vastaavasti lyhytaikainen vieras pääoma kasvoi vuosittain reilulla 20 prosentilla, joka piti vieraan pääoman osuuden korkealla. X:n pääomarakenne kuvataan kuviossa 17.

Kuvio 17. Yritys X:n oma pääoma ja vieras pääoma (Yritys X tilinpäätös 2015, 2016).

Heikkoon gearing lukuun vaikutti yrityksen isot velat suhteessa oma pääomaan ja rahoitusomaisuuteen. Mittarin parantumisen pääasiallinen syy oli velkojen pienentyminen lähes puoleen ja samaan aikaan oma pääoman pienentyminen yli puolella. Puolestaan suhteellisen velkaprosentin kasvamiseen vaikutti liikevaihdon voimakkaampi heikkeneminen suhteessa vieraaseen pääomaan. Vieras pääoma vähentyi 15 prosenttia vuonna 2015 ja nousi noin 4 prosenttia vuonna 2016. Samaan aikaan liikevaihto heikkeni 37 ja 20 prosenttia.

3.5.4 Yritys Y:n vakavaraisuus

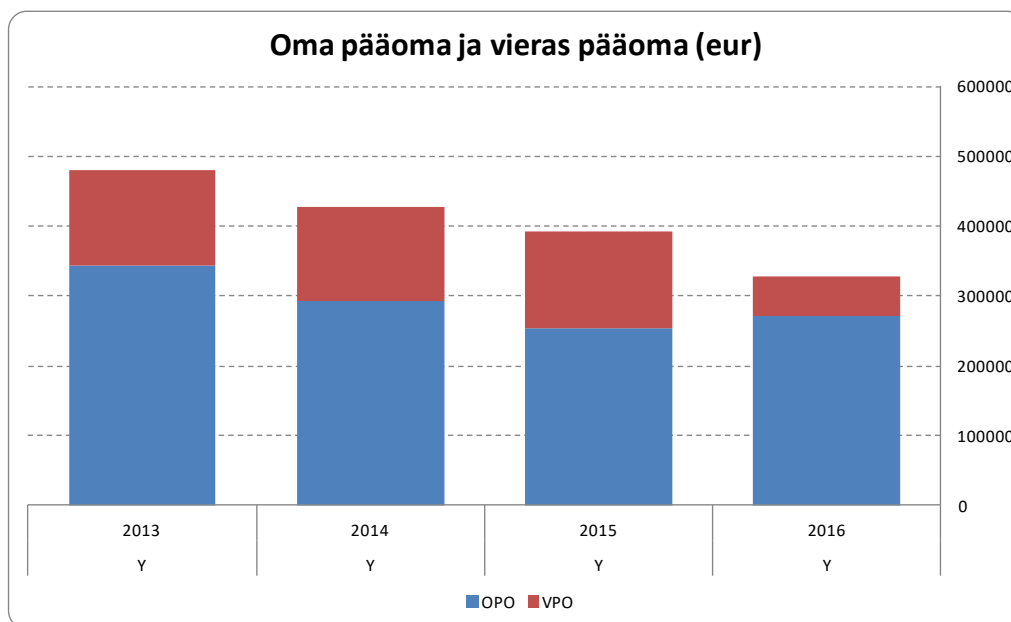
Taulukossa 15 esitetään yritys Y:n tilinpäätöksistä (Yritys Y tilinpäätös 2014 ja 2016) lasketut vakavaraistuuksia kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko.

Taulukosta 15 nähdään, että yritys Y:n omavaraisuusaste parantui vuonna 2016 edellisistä vuosista 83 prosenttiin ja oli viitearvoihin verrattuna hyvällä tasolla. Gearing oli hyvä koko tarkastelujakson ajan, jolloin se oli negatiivinen, joka tarkoittaa yrityksen olevan velaton. Suhteellinen velka oli myös hyvällä tasolla alle 40 prosenttia, johon poikkeuksena oli vuoden 2015 tyydyttävä 42 prosenttia.

Taulukko 15. Vakavaraisuuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluvut tilinpäätöksistä						Vertailu viitearvoihin			
Tunnusluku	Yritys	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Omavaraisuusaste-%	Y	71,5 %	68,3 %	64,6 %	82,8 %	A	A	A	A
Gearing-%	Y	-72,2 %	-69,4 %	-46,0 %	-23,8 %	A	A	A	A
Suhteellinen velka-%	Y	27,3 %	32,6 %	41,6 %	19,8 %	A	A	B	A

Yritys Y:n vakavaraisuus oli hyvällä tasolla koko tarkastelujakson ajan. Oma pääoma vähentyi, mutta vieras pääoma vähentyi suhteessa enemmän. Kuviosta 18 nähdään, että vieras pääoma oli vuonna 2016 alle puolet vuoden 2013 tasosta ja samaan aikaan oma pääoma vähentyi vain hieman ja tasoittui vuonna 2016.

Kuvio 18. Yritys Y:n oma pääoma ja vieras pääoma (Yritys Y tilinpäätös 2014, 2016).

Yrityksen vakavaraisuuden parantumiseen vaikutti nettotuloksen parantuminen ja voittojen sijoittaminen oma pääomaan. Yrityksen vieras pääoma koostui vain lyhytaikaisista korottomista veloista. Yrityksen lyhytaikaiset velat vähentyivät alle puoleen vuonna 2016 vuoden 2013 tasosta, joka paransi omavaraisuusastetta ja suhteellista velkaprosenttia.

3.5.5 Yritys Z:n vakavaraisuus

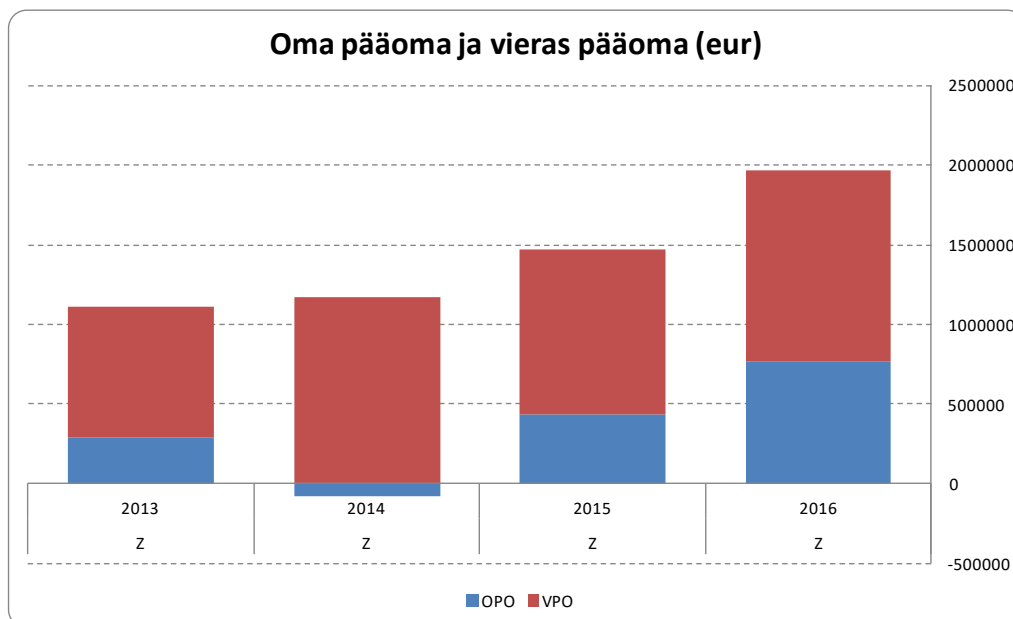
Taulukossa 16 esitetään yritys Z:n tilinpäätöksistä (Yritys Z tilinpäätös 2014 ja 2016) lasketut vakavaraistuuksia kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko.

Taulukosta 16 nähdään, että yritys Z:n omavaraisuusaste vahvistui vuonna 2016 39 prosenttiin. Sen omavaraisuusasteessa oli notkahdus vuonna 2014, jolloin se painui -7 prosenttia negatiiviseksi. Myös vuonna 2015 omavaraisuusaste vahvistui ja oli 29 prosentissa, johon se parani vuosien 2014 ja 2013 tasosta. Viitearvoihin verrattuna omavaraisuusasteen taso oli tyydyttävä vuoden 2014 heikkoa tasoa lukuun ottamatta. Yrityksen velkaantuneisuutta kuvaava gearingprosentti oli tyydyttävällä tasolla vuosina 2015 ja 2016, jolloin se oli 60 prosentin luokkaa. Se parani vuoden 2013 heikosta 199 prosentista, joka ylitti heikon alarajan 100 prosenttia reilusti. Vuoden 2014 taso oli heikko, koska gearingprosentin negatiivisuus johtui negatiivisesta oma pääomasta. Yrityksen suhteellinen velkaprosentti laski tasaisesti vuoden 2014 nousun jälkeen. Se oli hyvällä alle 40 prosentin tasolla koko tarkastelujakson ajan. Suhteellinen velkaprosentti vuonna 2014 oli 40 prosenttia, josta se laski noin 25 prosenttiin vuonna 2016.

Taulukko 16. Vakavaraisuuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluvut tilinpäätöksistä						Vertailu viitearvoihin			
Tunnusluku	Yritys	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Omavaraisuusaste-%	Z	25,8 %	-7,3 %	29,3 %	39,3 %	B	C	B	B
Gearing-%	Z	199,2 %	-1144,8 %	61,4 %	59,7 %	C	C	B	B
Suhteellinen velka-%	Z	30,3 %	39,6 %	31,9 %	25,5 %	A	A	A	A

Yritys Z:n vakavaraisuus vahvistui tarkastelujaksolla selvästi, joka näkyy oma pääoman vahvistumisena kuviosta 19. Samaan aikaan myös sen velkaantuneisuus parantui. Vieraan pääoman suhteellisen suuri osuus säilytti vakavaraisuuden tyydyttävällä tasolla.

Kuvio 19. Oma pääoma ja vieras pääoma (Yritys Z tilinpäätös 2013, 2016).

Yrityksen vakavaraisuuden parantumiseen vaikutti oma pääoman kasvattaminen, joka oli vuonna 2016 lähes kolminkertainen vuoteen 2013 verrattuna. Vuoden 2014 negatiivinen oma pääoma, joka johtui tappiollisesta tuloksesta, korjattiin pääomalainalla. Yrityksen pitkäaikaiset korolliset velat vähentyivät puoleen huippuvuodesta 2014, mutta lyhytaikaiset korottomat velat kolminkertaistuivat vuodesta 2013. Yrityksen voimakas liikevaihdon kasvu paransi yrityksen suhteellista velkaantuneisuutta.

3.6 Maksuvalmius

Maksuvalmiuden tunnusluvut keskittyvät mittaamaan yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan. Yrityksen maksukykyä kuvataan sen rahavarojen ja helposti rahaksi muutettavan omaisuuden eli likvidien varojen riittävyydellä. Tällöin puhutaan yrityksen maksukyvyistä lyhyellä aikavälillä esimerkiksi tilanteessa, jossa yrityksen toiminta loppuisi tilinpäätöshetkellä. Pääsääntöisesti oletetaan, että yritys rahoittaa maksusitoumuksensa liiketoiminnan kassavirralla. Normaalitylanteessa likvidit varat toimivat maksuvalmiusreservinä yllättävien tilanteiden varalle, jotka aiheutuvat liiketoiminnan riskeistä tai muista yllättävistä tilanteista. Ne toimivat siis velkojien saatavien suojana, mutta tuovat myös yrityksen johdolle lisämahdollisuuksia itsenäiseen päätöksentekoon ilman rahoittajia. (Salmi 2012, 198-199; Kallunki 2014, 123-124; Seppänen 2011, 87-88, 116, 149.)

Välitön eli staattinen maksuvalmius tarkoittaa tietyn hetken maksuvalmiutta esimerkiksi tilinpäätöshetken tilannetta. Likviditeetin suppealla määritelmällä tarkoitetaan nopeasti rahaksi muutettavia varoja, joita käytännössä ovat rahat ja pankkisaamiset. Laajemmalla likviditeetin määritelmällä tarkoitetaan edellisten lisäksi myös vaihto-omaisuutta, joka voidaan nopeasti muuttaa rahaksi. (Salmi 2012, 199; Kallunki 2014, 123-124; Seppänen 2011, 87-88.) Staattisen maksuvalmiuden tunnuslukujen käytettävyyden ongelma liittyy niiden lyhytnäköisyyteen. Siten ne toimivat huonoiten toimialoilla, joilla on voimakkaat kausivaihtelut. Dynaamisen eli toiminnallisen maksuvalmiuden mittaamisella pyritään huomioimaan tulevan kassavirran riittävyys maksusitoumuksien hoitamiseksi. (Salmi 2012, 199.)

Kun yrityksellä on hyvä likviditeetti, sen ei tarvitse käyttää lyhytaikaista vierasta pääomaa liiketoiminnan kulujen kattamiseksi. Pääoman tehokkaan käytön kannalta suuremman likviditeetin omaavan yrityksen pääoman tuotto laskee, jolloin ylimääräinen likviditeetti tulisi investoida tai jakaa omistajille osinkoina. (Kallunki 2014, 123.)

3.6.1 Tunnusluvut

Quick ratio on maksuvalmiuden suppein, mutta yleinen tunnusluku kuvaamaan staattista maksuvalmiutta. Se mittaa yrityksen kykyä suoriutua lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudella, johon sisältyvät lyhytaikaiset saamiset, rahat ja rahoitusarvopaperit. Se ei ota huomioon yrityksen muita, esimerkiksi pitkäaikaisia sijoituksia, jotka ovat nopeasti rahaksi muutettavia. Yritystutkimus esittää rahoitusomaisuudesta vähennettäväksi mahdolliset osatuloutuksen saamiset, kuten laskukaavassa 11 esitetään, koska ne eivät ole likvidejä. (Salmi 2012, 201-202; Kallunki 2014, 124-125; Yritystutkimus 2017, 74-75.)

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} - \text{osatuloutuksen saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot}}$$

(11)

Quick ration analysointiin ohjearvot on esitetty taulukossa 17. Arvo yksi kertoo yrityksellä olevan likvidejä varoja yhtä paljon kuin lyhytaikaista velkaa eli maksuvalmius on hyvä. Puolestaan arvo 0,5 kertoo yrityksellä olevan lyhytaikaista velkaa kaksinkertainen

määrä likvideihin varoihin verrattuna, eli yrityksen maksuvalmiusongelma on todennäköinen. (Salmi 2012, 202.)

Taulukko 17. Quick ratio ohjeelliset arvot (Yritystutkimus 2017, 75).

Quick ratio
> 1 hyvä
0,5 – 1 tyydyttävä
< 0,5 heikko

Toinen yleinen staattisen maksuvalmiuden tunnusluku on current ratio, jonka maksuvalmiuden tarkasteluperspektiivi on hiukan pidempi kuin quick ratiolla. Current ratiossa likvidiksi omaisuudeksi lasketaan myös yrityksen vaihto-omaisuus, joka voidaan nopeasti muuttaa rahaksi. Current ratiossa velaksi luetaan myös lyhytaikaiset saadut ennakot, kuten kaavassa 12 esitetään. Tulkinnassa oletetaan, että yrityksen vaihto-omaisuus muuttuu rahavaroiksi liiketoimintaprosessissa. Epävarmuus tulkinnassa liittyy vaihto-omaisuuden todelliseen arvoon verrattuna tase-arvoon ja erityisesti epäkurantin tavarahan osuuteen siinä. (Salmi 2012, 202-203; Kallunki 2014, 125-126.)

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto – omaisuus} + \text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

(12)

Suosittukset current ratiolla ohjearvoiksi on esitetty taulukossa 18. Arvon kaksi omaavan yrityksen maksuvalmius current ratiolla mitattuna on hyvä, ja vastaavasti arvon yksi ylittävällä yrityksellä maksuvalmius on heikolla tasolla.

Taulukko 18. Current ratio ohjeelliset arvot (Yritystutkimus 2017, 75).

Current ratio
> 2 hyvä
1 – 2 tyydyttävä
< 1 heikko

Rahoitustulosprosentti on toiminnallisen eli dynaamisen maksuvalmiuden mittari. Rahoitustulosprosentilla mitataan yrityksen kykyä selviytyä liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä ja muista maksuvelvoitteista. Näin ollen rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen pitkän aikavälin maksuvalmiutta. (Salmi 2012, 199; Balance consulting e.)

Rahoitustuloksen laskennassa käytetään nettotulosta, johon lisätään poistot ja arvonalentumiset, kuten allaolevassa kaavassa 13. Rahoitustulos suhteutetaan liikevaihtoon tai liiketoiminnan tuottoihin yhteensä. (Balance consulting e; Yritystutkimus 2017, 65.)

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Rahoitustulos (nettotulos + poistot ja arvonalentumiset)}}{\text{Liikevaihto tai liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

(13)

Positiivinen rahoitustulos kertoo, että yritys on kyennyt kattamaan liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennykset sekä voitonjaon. Rahoitustuloksen pitäisi riittää vähintään lainojen lyhennyksiin. Tärkeää olisi, että lyhyellä aikavälillä rahoitustulos olisi positiivinen. Negatiivinen rahoitustulos kertoo, että yritys on joutunut käyttämään likvidejä varojaan rahoituskulujen kattamiseksi tai ottamaan lisärahoitusta. (Balance consulting e.)

3.6.2 Yritys W:n maksuvalmius

Taulukossa 19 esitetään yritys W:n tilinpäätöksistä (Yritys W tilinpäätös 2014 ja 2016) lasketut maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Rahoitustuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista rahoitustulosta.

Taulukosta 19 nähdään, että yrityksen maksuvalmius oli hyvällä tasolla sekä quick ratiolla että current ratiolla mitattuna. Ainoastaan vuonna 2013 current ratio oli tyydyttävällä tasolla. Myös rahoitustulos, joka oli positiivinen kaikkina vuosina, osoittaa yrityksen maksuvalmiuden hyvän tason. Rahoitustulos kuitenkin laski vuoden 2013 noin 15 prosentista 11 prosenttiin vuonna 2016.

Taulukko 19. Maksuvalmiuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluku	Yritys	Tunnusluvut tilinpäätöksistä				Vertailu viitearvoihin			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Quick ratio	W	1,3	2,6	3,3	3,0	A	A	A	A
Current ratio	W	1,8	2,8	3,6	3,7	B	A	A	A
Rahoitustulos-%	W	15,4 %	17,3 %	15,9 %	11,0 %	+	+	+	+

Yritys W:n hyviin maksuvalmiuden tuloksiin vaikutti matala velkataso, joka pienentyi suhteessa yrityksen varoihin. Yrityksen rahoitusomaisuus ja vaihto-omaisuus kasvoivat suhteessa lyhytaikaisiin velkoihin voimakkaammin. Yrityksen lyhytaikainen velka kasvoi noin 3,5 kertaiseksi vuodesta 2013 vuoteen 2016, kun samanaikaisesti likvidit varat kahdekankertaistuivat. Myös vaihto-omaisuus kasvoi noin kuusinkertaisiksi. Yrityksen pienet rahoituskulut näkyvät rahoitustuloksen tasossa, joka oli hyvin lähellä nettotuloksen tasoa. Yritys pystyi tulo-rahoituksellaan kattamaan vaivattomasti rahoituskulunsa.

3.6.3 Yritys X:n maksuvalmius

Taulukossa 20 esitetään yritys X:n tilinpäätöksistä (Yritys X tilinpäätös 2015 ja 2016) lasketut maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Rahoitustuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista rahoitustulosta.

Yritys X:n maksuvalmius oli heikolla tai tyydyttävällä tasolla vuosina 2015 ja 2016. Taulukosta 20 nähdään, että current ratio oli hyvällä tasolla ainoastaan vuonna 2013. Myös rahoitustulosprosentilla mitattuna maksuvalmius oli heikko ja mittari näyttää negatiivista kaikkina vuosina. Rahoitustulosprosentin negatiivisuus parani hiukan vuonna 2016.

Taulukko 20. Maksuvalmiuden mittarit ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluku	Tunnusluvut tilinpäätöksistä			Vertailu viitearvoihin			
	Yritys	2013	2015	2016	2013	2015	2016
Quick ratio	X	0,09	0,10	0,08	C	C	C
Current ratio	X	2,3	1,6	1,3	A	B	B
Rahoitustulos-%	X	-2 %	-6,1 %	-0,5 %	-	-	-

Maksuvalmiuden heikkoon tasoon vaikutti yrityksen heikko rahoitusomaisuuden taso lyhytaikaisen vieraan pääoman tasoon verrattuna, joka oli yli 10-kertainen kaikkina vuosina. Current ratiota heikensi vaihto-omaisuuden taso, joka laski vuodesta 2013 vuoteen 2016 sekä lyhyen vieraan pääoman kasvu samaan aikaan. Rahoitustulospro-

senttiin vaikutti negatiivinen nettotulos, joka aiheutti yrityksen vaikeudet selvitä rahoituskuluistaan.

3.6.4 Yritys Y:n maksuvalmius

Taulukossa 21 esitetään yritys Y:n tilinpäätöksistä (Yritys Y tilinpäätös 2014 ja 2016) lasketut maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Rahoitustuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista rahoitustulosta.

Quick ja current ratiolla mitattuna, Y:n maksuvalmius oli hyvällä tasolla tarkastelujaksolla paitsi vuonna 2015 se oli tyydyttävä quick ratiolla mitattuna. Taulukosta 21 nähdään, että mittarit heikkenivät hiukan vuoteen 2015, mutta parantuivat selvästi vuonna 2016. Yrityksen rahoitustulos oli negatiivinen vuosina 2014 ja 2015 ja kääntyi selvästi positiiviseksi vuonna 2016, jolloin se oli 12 prosenttia.

Taulukko 21. Maksuvalmiuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluku	Yritys	Tunnusluvut tilinpäätöksistä				Vertailu viitearvoihin			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Quick ratio	Y	1,9	1,5	1,0	1,4	A	A	B	A
Current ratio	Y	2,7	2,4	2,1	3,9	A	A	A	A
Rahoitustulos-%	Y	2,1 %	-5,5 %	-4,1 %	12,3 %	+	-	-	+

Yritys Y:n lyhytaikaisen vieraan pääoman puolittuminen vaikutti maksuvalmiuden reippaaseen parantumiseen vuonna 2016. Samaan aikaan rahoitusomaisuus ja vaihtomaisuus väheni 22 prosenttia vuonna 2016 ja 11 prosenttia vuonna 2015, joka oli suhteessa velkoihin vähemmän. Rahoitustuloksen parantuminen vuonna 2016 johtui pääasiassa nettotuloksen parantumisesta, joka oli reippaasti positiivinen. Vuosina 2014 ja 2015 negatiivinen nettotulos aiheutti myös rahoitustuloksen painumisen negatiiviseksi.

3.6.5 Yritys Z:n maksuvalmius

Taulukossa 22 esitetään yritys Z:n tilinpäätöksistä (Yritys Z tilinpäätös 2014 ja 2016) lasketut maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut sekä vertailu viitearvoihin. Vertailussa viitearvoihin asteikkona käytettiin ABC –luokittelua, jossa A on hyvä ja C on heikko. Rahoitustuloksen arvioinnissa plusmerkki kuvaa positiivista ja miinusmerkki negatiivista rahoitustulosta.

Yritys Z:n maksuvalmius oli hyvällä tasolla koko tarkastelujakson ajan sekä quick ratiolla että current ratiolla mitattuna, kuten taulukosta 22 nähdään. Viitearvoihin verrattuna molemmat tunnusluvut kuitenkin lähentyivät viitearvon alarajaa. Quick ratio heikentyi vuosien 2013 ja 2014 noin 2,5 tasosta vuonna 2016, jolloin se oli tasolla 1,3. Myös current ratio heikentyi vuosien 2013 ja 2014 yli 4 tasosta vuonna 2016 tasolle 2,7. Yrityksen rahoitustulos oli positiivinen 2 ja 7 prosentin välillä vuosina 2015 ja 2016. Rahoitustulos oli negatiivinen sekä 2013 että 2014, jolloin se oli -24 ja -12 prosentin välillä.

Taulukko 22. Maksuvalmiuden tunnusluvut ja vertailu viitearvoihin.

Tunnusluvut tilinpäätöksistä						Vertailu viitearvoihin			
Tunnusluku	Yritys	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Quick ratio	Z	2,5	2,7	1,6	1,3	A	A	A	A
Current ratio	Z	4,5	4,3	2,8	2,7	A	A	A	A
Rahoitustulos-%	Z	-23,7 %	-11,9 %	2,2 %	7,2 %	-	-	+	+

Pääasiallinen syy quick ration ja current ration heikkenemiselle oli lyhytaikaisen korotoman velan voimakas kasvu vuonna 2015 ja 2016. Samaan aikaan yrityksen likvidit varat kasvoivat heikommin. Yrityksen vaihto-omaisuuden voimakas yli 70 prosentin vuosittainen kasvu paransi current ratiota vuosina 2015 ja 2016. Yrityksen rahoitustulos riitti selviytymiseen rahoituskuluista vuosina 2015 ja 2016, mutta vuosina 2013 ja 2014 sillä oli vaikeuksia selviytyä rahoituskuluista. Rahoitustuloksen parantumiseen vaikutti nettotuloksen parantuminen vuosina 2015 ja 2016.

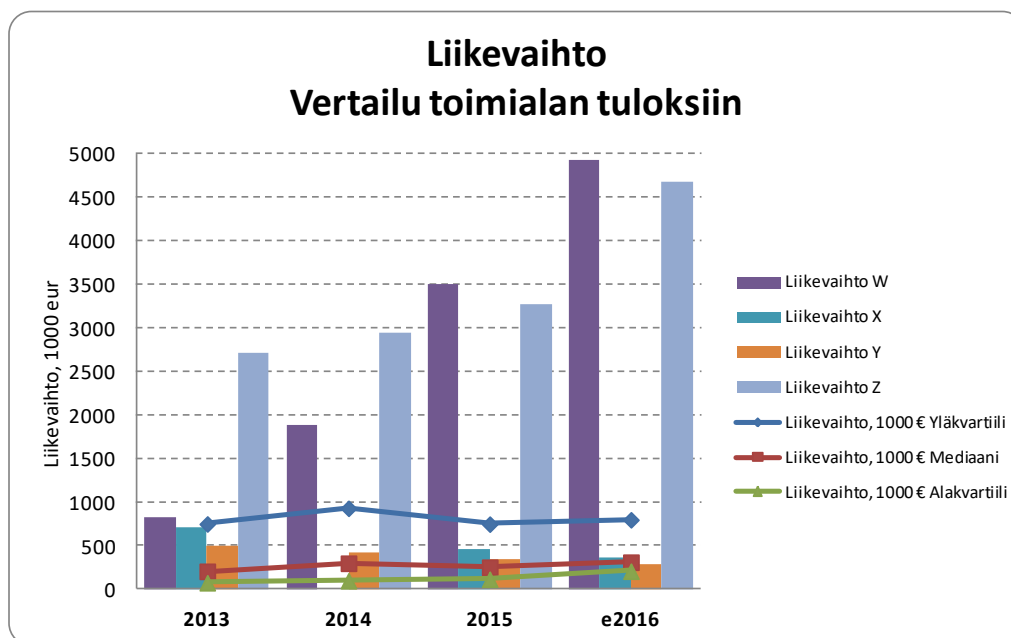
3.7 Tuloksien vertailu toimialaan

Tässä luvussa vertaillaan yrityksen W, X, Y ja Z tuloksia toimialan tuloksiin. Yritysten taloudelliset tulokset perustuvat tutkimuksessa käytettyihin tilinpäätöksiin (Yritys W

tilinpäätös 2014, 2016; Yritys X tilinpäätös 2015, 2016; Yritys Y tilinpäätös 2014, 2016; Yritys Z tilinpäätös 2014, 2016). Toimialan tulokset perustuvat Finnveran tilinpäätösti-
lastoihin vaatteiden yleisvähittäiskaupasta (47719) toimialaluokituksen TOL2008 mu-
kaisesti (Toimiala Online a). Liite 5 sisältää toimialan tunnusluvut tilastoista. Lukuja
tulkittaessa pitää huomioida, että vuoden 2016 tulokset tilastossa perustuvat ennakkotie-
toihin. Yritysten tunnuslukujen arvioinnissa toimialan tuloksiin on käytetty ABCD-
luokittelua. Luokittelussa luokka A kuvaa yrityksen sijoittumista parhaaseen neljännek-
seen, eli tulos ylittää toimialan yläkvartiilin, luokka B kuvaa sijoittumista mediaanin ylä-
puolelle ja C mediaanin alapuolelle, luokka D kuvaa sijoittumista alaneljännekseen eli
tunnusluku alittaa alakvartiilin.

3.7.1 Liikevaihto ja liikevaihdon muutos

Liikevaihdoltaan yritykset W ja Z sijoittuivat toimialaan verrattuna reilusti yläneljännek-
sen alarajan yläpuolelle, paitsi yritys W oli vielä vuonna 2013 niukasti yläneljännek-
sessä. Kuten kuviosta 20 nähdään, yritykset X ja Y sijoittuvat niukasti toimialan liikevaih-
don mediaanin yläpuolelle. Vielä vuonna 2013 yritys X oli vain niukasti yläneljänneksen
alapuolella.

Kuvio 20. Liikevaihto verrattuna toimialan tuloksiin (Yritys W tilinpäätös 2014, 2016; Yritys X tilinpäätös 2015, 2016; Yritys Y tilinpäätös 2014, 2016; Yritys Z tilinpäätös 2014, 2016; Toimiala Online a).

Yrityksien liikevaihdon muutos on esitetty taulukossa 23. Yritykset W ja Z sijoituivat vuonna 2016 kehityksessä toimialan yläneljännekseen. Yritys W:n sijoitus oli myös vuosina 2014 ja 2015 yläneljänneksessä. Yritys Z:n sijoitus vuosina 2014 ja 2015 oli toimialan mediaania parempi. Yritys X:n ja Y:n liikevaihdon kehitys oli heikompaa kuin toimialan alakvartiili koko tarkastelujaksolla.

Taulukko 23. Liikevaihdon muutos verrattuna toimialan tuloksiin.

Tunnusluku	Yritys	Vertailu toimialaan ABCD-luokittelu					
		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Liikevaihdon muutos-%	W	128,4 %	85,5 %	41,1 %	A	A	A
Liikevaihdon muutos-%	X		-37,1 %	-20,3 %		D	D
Liikevaihdon muutos-%	Y	-17,1 %	-19,3 %	-14,5 %	D	D	D
Liikevaihdon muutos-%	Z	8,6 %	10,8 %	43,1 %	B	B	A

3.7.2 Kannattavuus

Taulukon 24 vertailusta nähdään, että tulosprosentteilla mitattuna yritys W sijoittui kaikkina vuosina toimialan yläneljännekseen. Yritys Z sijoittui tulosprosentteilla mitattuna yläneljännekseen vuosina 2015 ja 2016. Yritys Y sijoittui yläneljännekseen vuonna 2016. Yritys X:n sijoitus oli muina vuosina mediaanin alapuolella, paitsi vuonna 2013 se oli mediaanin yläpuolella. Vuosina 2013 ja 2014 yritys Z:n sijoitus oli mediaanin alapuolella tai alaneljänneksessä.

Taulukko 24. Tulosprosenttien vertailu toimialan tuloksiin

Tunnusluku	Yritys	Vertailu toimialaan ABCD-luokittelu							
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Käyttökate-%	W	20,0 %	21,6 %	20,4 %	13,8 %	A	A	A	A
Käyttökate-%	X	-0,7 %		-5,0 %	0,7 %	B		C	C
Käyttökate-%	Y	1,4 %	-5,8 %	-5,2 %	12,1 %	B	B	C	A
Käyttökate-%	Z	-20,1 %	-7,6 %	6,2 %	9,4 %	D	C	A	A
Liiketulos-%	W	18,8 %	21,2 %	20,1 %	13,6 %	A	A	A	A
Liiketulos-%	X	-2,3 %		-6,2 %	-1,0 %	B		C	C
Liiketulos-%	Y	1,2 %	-5,9 %	-5,3 %	12,0 %	B	B	C	A
Liiketulos-%	Z	-20,2 %	-7,6 %	6,1 %	9,4 %	D	C	A	A
Nettotulos-%	W	14,2 %	16,9 %	15,6 %	10,8 %	A	A	A	A
Nettotulos-%	X	-3,0 %		-7,3 %	-2,2 %	B		C	C
Nettotulos-%	Y	1,9 %	-5,6 %	-4,2 %	12,2 %	A	B	C	A
Nettotulos-%	Z	-23,8 %	-12,0 %	2,2 %	7,2 %	D	C	A	A

Taulukon 25 pääoman tuotto prosenttien vertailusta toimialan tuloksiin, nähdään yritys W:n sijoittuminen kaikkina vuosina toimialan yläneljännekseen. Yritys Z sijoittui vuosina 2015 ja 2016 yläneljännekseen, mutta vuonna 2014 sen sijoitus oli mediaanin alapuolella toisessa neljänneksessä. Yritys X oli vuosina 2015 ja 2016 mediaanin alapuolella. Yritys Y sijoittui vuonna 2016 mediaanin yläpuolelle, kun vuonna 2015 sen sijoitus oli mediaanin alapuolella, johon se oli parantunut vuoden 2014 sijoituksesta. Kokonaispääoman tuotolla ja sijoitetun pääoman tuotolla tehty vertailu on esitetty graafisesti liitteessä 2.

Taulukko 25. Pääoman tuoton vertailu toimialan tuloksiin

Tunnusluvut tilinpäätöksistä

Vertailu toimialaan ABCD-luokittelu

Tunnusluku	Yritys	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Kopo tuotto-%	W	96,4 %	82,1 %	46,7 %	A	A	A
Kopo tuotto-%	X		-7,8 %	-1,1 %		C	C
Kopo tuotto-%	Y	-5,1 %	-3,5 %	10,1 %	B	C	B
Kopo tuotto-%	Z	-21,0 %	15,9 %	26,6 %	C	A	A
Sipo tuotto-%	W	155,8 %	115,1 %	62,8 %	A	A	A
Sipo tuotto-%	X		-14,9 %	-3,0 %		C	C
Sipo tuotto-%	Y	-7,3 %	-5,2 %	13,9 %	B	C	B
Sipo tuotto-%	Z	-30,3 %	25,4 %	41,2 %	C	A	A

Liitteessä 1 esitetään graafisesti yritysten tulosprosenttien vertailu toimialan tuloksiin. Toimialan kaikissa tulosprosentteissa oli selvää parannusta vuoteen 2015 ja suurta kasvua vuoteen 2016. Toimialan yläneljänneksen käyttökateprosentti kasvoi 3 prosentista 9 prosenttiin vuodesta 2013 vuoteen 2016. Liiketulosprosentti kasvoi 2,3 prosentista 7,5 prosenttiin ja nettotulosprosentti 1,3 prosentista 6 prosenttiin. Toimialan kannattavuus pääomien tuotoilla mitattuna parantui tilinpäätöstilastojen perusteella vuodesta 2014 vuoteen 2016, jolloin kaikkien kvartiilien luvut paranivat. Kokonaispääoman tuotto prosenttien yläkvartiili parantui 4 prosentista 20,5 prosenttiin. Vastaavasti sijoitetun pääoman tuoton yläkvartiili parantui 5 prosentista 31 prosenttiin.

3.7.3 Vakavaraisuus

Omavaraisuusasteella mitattuna yritykset W ja Y sijoituivat toimialaan verrattuna yläneljännekseen kaikkina vuosina, joka nähdään taulukon 26 vertailussa. Yritys Z sijoittui yläneljännekseen vuosina 2015–2016, johon se paransi sijoitustaan mediaanin

alapuoleta vuodesta 2014. Vuonna 2013 se oli vielä reilusti mediaanin yläpuolella. Yritys X:n omavaraisuusaste heikentyi mediaanin yläpuolelta alapuolella vuodesta 2013 vuoteen 2016.

Yritysten suhteellisella velkaprosentilla mitattuna yritys W sijoittui parhaaseen neljännekseen kaikkina vuosina, eli sen sijoitus oli alimmassa neljänneksessä, kuten taulukosta 26 nähdään. Yritys Y paransi sijoitustaan vuonna 2016 alimpaan neljännekseen, jossa se oli ollut myös vuosina 2013 ja 2014. Yritys Z puolestaan heikensi vuonna 2016 sijoitustaan mediaanin yläpuolelle vuoden 2015 alimmasta neljänneksestä. Yrityksen X sijoitus heikkeni vuoden 2013 mediaanin alapuolelta ylimpään neljännekseen vuonna 2016.

Taulukko 26. Vakavaraisuuden tunnuslukujen vertailu toimialan tuloksiin.

Tunnusluvut tilinpäätöksistä						Vertailu toimialaan ABCD-luokittelu			
Tunnusluku	Yritys	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Omavaraisuusaste-%	W	48,5 %	66,5 %	73,9 %	75,1 %	A	A	A	A
Omavaraisuusaste-%	X	12,9 %		11,4 %	8,9 %	B		B	C
Omavaraisuusaste-%	Y	71,5 %	68,3 %	64,6 %	82,8 %	A	A	A	A
Omavaraisuusaste-%	Z	25,8 %	-7,3 %	29,3 %	39,3 %	B	C	A	A
Suhteellinen velka-%	W	15,4 %	10,4 %	8,5 %	8,7 %	A	A	A	A
Suhteellinen velka-%	X	46,3 %		62,4 %	81,1 %	B		C	D
Suhteellinen velka-%	Y	27,3 %	32,6 %	41,6 %	19,8 %	A	A	B	A
Suhteellinen velka-%	Z	30,3 %	39,6 %	31,9 %	25,5 %	B	B	A	B

Vakavaraisuutta mittaavien omavaraisuusasteen ja suhteellisen velkaprosentin vertailut esitetään graafisesti liitessä 3. Toimialan omavaraisuusasteen yläneljänneksen kehityksessä tapahtui notkahdus vuonna 2014, josta sen taso parantui 30,5 prosenttiin vuonna 2016. Toimialan mediaani ja alakvartiili parantuivat selvemmin.

Liitteen 3 vertailussa nähdään, että tarkastelujaksolla toimialan suhteellinen velkaprosentti oli tasainen vuosina 2013–2015, josta taso laski selvästi vuoden 2016 tilastossa.

Toimialan alin neljännes laski 30 prosentin tasosta 20 prosenttiin. Vastaavasti ylin neljännes laski 60 prosenttiin vuonna 2016, kun se vuonna 2015 nousi 94 prosenttiin.

3.7.4 Maksuvalmius

Yritysten current ratio verrattuna toimialaan. Yritys W:n sijoitus oli vuosina 2014–2016 yläneljänneksessä, johon se parantui vuoden 2013 mediaanin alapuolelta. Yritys Z:n sijoitus heikentyi yläneljänneksestä mediaanin yläpuolelle vuosina 2015 ja 2016. Yritys Y:n sijoitus vaihteli yläneljänneksen ja mediaanin yläpuolen välillä ja yritys X:n sijoitus heikentyi mediaanin alapuolelle.

Taulukko 27. Maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu toimialan tuloksiin.

Tunnusluvut tilinpäätöksistä						Vertailu toimialaan ABCD-luokittelu			
Tunnusluku	Yritys	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Current ratio	W	1,8	2,8	3,6	3,7	C	A	A	A
Current ratio	X	2,3		1,6	1,3	B		C	C
Current ratio	Y	2,7	2,4	2,1	3,9	B	A	B	A
Current ratio	Z	4,5	4,3	2,8	2,7	A	A	B	B
Rahoitustulos-%	W	15,4 %	17,3 %	15,9 %	11,0 %	A	A	A	A
Rahoitustulos-%	X	-1,5 %		-6,1 %	-0,5 %	B		C	C
Rahoitustulos-%	Y	2,1 %	-5,5 %	-4,1 %	12,3 %	B	B	C	A
Rahoitustulos-%	Z	-23,7 %	-11,9 %	2,2 %	7,2 %	D	C	A	A

Yrityksen W rahoitustulos sijoittui toimialavertailussa kaikkina vuosina parhaaseen neljännekseen. Vuonna 2015 ja 2016 yläneljännekseen sijoittui myös yritys Z ja vuonna 2016 myös yritys Y, johon molemmat paransivat mediaanin tuntumasta. Yritys X:n rahoitustulos heikentyi tarkastelujaksolla mediaanin yläpuolelta alapuolelle.

Liitteessä 4 esitetään maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu graafisesti. Toimialan current ration yläneljännes heikentyi vuodesta 2013 vuoteen 2016, joilloin se oli 3. Toimialan rahoitustuloksessa tapahtui selkeää parannusta vuoteen 2016, joilloin yläkvartiilin taso parani aikaisempien vuosien noin 2 prosentin tasosta 7 prosenttiin.

4 Liiketoimintaympäristö ja suhdanteet

4.1 Toimintaympäristön analysoinnin merkitys

Seppänen (2011, 33) korostaa myös liiketoimintaympäristön analysointia osana yrityksen analysointia. Suhdannevaihteluilla voi olla toimialan suhdanneherkkyydestä riippuen merkittäviä vaikutuksia yrityksen kannattavuuteen sekä kasvuun. Lisäksi on huomioitava, missä elinvaiheessa analysoitava yritys ja toimiala ovat. Elinkaaren alkuvaiheessa olevat yritykset tarvitsevat usein ulkopuolista rahoitusta, eikä niiden kannattavuus ole korkealla tasolla, vaikka kasvunäkymät olisivat hyvät. Puolestaan vakiintuneissa yrityksissä toimitaan usein vähemmällä ulkopuolisella rahoituksella kannattavasti, ja kasvunäkymät ovat heikommat. Muilla toimintaympäristössä meneillään olevilla muutoksilla voi myös olla merkittäviä vaikutuksia toimialan kilpailutilanteeseen. Yritysten käyttöönottamat uudet teknologiat ja innovaatiot sekä muutokset lainsäädännössä voivat muuttaa yrityksen asemaa markkinoilla merkittävästi. (Seppänen 2011, 33.)

4.2 Taloustilanne tarkastelujaksolla

Tässä luvussa kuvataan Pk-yritysbarometrin tuloksia kaupan toimialalta välillä kevät 2014 ja syyskuu 2016 (Suomen Yrittäjät a; Suomen Yrittäjät b; Suomen Yrittäjät c; Suomen Yrittäjät d; Suomen Yrittäjät e; Suomen Yrittäjät f). Tulokset kertovat kaupan toimialan näkemyksistä yleisestä suhdannekehityksestä sekä liikevaihdon, kannattavuuden ja vakavaraisuuden kehityksestä. Kehitysnäkymiä kuvaavissa luvuissa esitetään yritysten näkemyksiä taloudellisen tilanteen kehittymisestä seuraavan vuoden aikana sekä kokemusta nykytilanteesta vuoden takaiseen verrattuna aikavälillä 2014 ja 2016. Tulokset on saatu Toimiala Online -tietopalvelun tilastokannasta (Toimiala Online b). Maksuvalmiutta kuvaavia tutkimuskysymyksiä ja vastauksia ei ollut saatavilla Toimiala Online -tietopalvelussa, jonka vuoksi niitä ei käsitellä.

4.2.1 Pk-yritysbarometrin tuloksia ajalla 2014 – 2016

Pk-yritysbarometrin tuloksista on nähtävissä, että yritysten yleiset suhdanneodotukset peilautuvat eri taloudellisten tekijöiden odotuksissa. Liitteestä 6 nähdään, että vuoden 2014 syksyllä suhdanneodotukset laskivat selvästi, joka heijastui myös liikevaihdon, kannattavuuden ja vakavaraisuuden parantumisodotuksissa. Heikkeneminen jatkui

vuonna 2015, mutta lähti paranemaan syksyllä 2015. Vuonna 2016 suhdannekehityksen paranemista odottavien yritysten osuus jatkoi kasvuaan. (Toimiala Online b.) Heikossa taloustilanteessa mikroyritysten odotukset olivat heikkommat, kuin isommilla yrityksillä, joka näkyi vuoden 2015 ja 2016 tutkimuksissa liikevaihdon odotuksissa. Myös kannattavuuden odotuksissa pienet yritykset jäivät isommista yrityksistä, mutta vuonna 2016 pienten yritysten tilanne parani. Vakavaraisuuden vahvistumisen odotuksissa mikroyritysten odotukset alkoivat parantua vasta vuoden 2016 syksyllä ja ero muihin yrityksiin kaventui. (Suomen Yrittäjät c; Suomen Yrittäjät d; Suomen Yrittäjät e; Suomen Yrittäjät f;)

Suhdanneodotuksien heikkenemiseen vuonna 2014 vaikuttivat Euroopan taloustilanne, jossa ei näkynyt piristymistä sekä Suomen kiristynyt finanssipolitiikka. Pidempään jatkunut talouden epävarmuus ja Suomen markkinoiden tilanteen hankaloituminen heikensi suhdanneodotuksia edelleen. Negatiiviset signaalit rahoittajien suhtautumisessa sekä yrittäjyysilmapiirissä julkisen vallan puolelta vaikuttivat myös suhdanneodotuksiin. Suhdanneodotusten heikkeneminen näkyi investointihalukkuuden puutteena, tuotantokustannusten nousupaineina, alhaisina työllisyystarpeina sekä sopeuttamistoimien yleistymisenä. Osa yrityksistä sopeutui tilanteeseen suunnittelemalla kehittämistoimia tai toiminnan laajennuksia. (Suomen Yrittäjät a; Suomen Yrittäjät b.)

Vuonna 2015 suhdanneodotuksien paranemisen taustalla oli viennin elpymisen odotukset. Liikevaihdon ja investointien kehitysodotukset paranivat ensin ja kannattavuuden sekä investointien kehitysodotukset vasta suhdanneodotuksien edelleen vahvistumisen jälkeen. Työllistämistarpeiden, kannattavuuden sekä investointien kehitysodotukset lähtivät kasvuun myös kaupan alalla, mutta muita aloja jäljessä. (Suomen Yrittäjät c; Suomen Yrittäjät d.)

4.2.2 Liikevaihdon kehitysnäkymät

Vuoden 2014 keväällä kaupan alalla 45 prosenttia yrityksistä arvioi liikevaihdon kasvavan seuraavan vuoden aikana, tulokset voidaan nähdä liitteestä 6. Vuonna 2015 odotukset kaupan alalla laskivat ja odotukset olivat alhaisimmillaan vuoden 2015 keväällä, jolloin 35 prosentilla yrityksistä oli positiiviset näkymät. Vuoden 2015 syksystä alkaen odotukset kasvoivat 36 prosentista vuoden 2016 syksyn 49 prosenttiin kaupan alan yrityksistä. Yriyksiä, joiden liikevaihdon kehitysodotukset olivat heikkenevät, osuus kasvoi vuoden 2014 kevään 17 prosentin tasosta 25 prosentin tasolle, jossa se oli 2014

syksystä vuoden 2015 syksyyn. Vuoden 2016 mittauksissa osuus laski takaisin 18 prosentin tuntumaan. (Toimiala Online b.)

Samaan aikaan yrityksiä, jotka kokivat liikevaihdon parantuneen vuoden takaiseen verrattuna, laski tasaisesti vuoden 2014 kevään 38 prosentista vuoden 2015 syksyn 32 prosenttiin. Tämän jälkeen vuoden 2016 keväällä ja syksyllä tehdyissä barometreissa yrityksiä, jotka kokevat liikevaihdon parantuneen vuoden takaiseen, nousi tasaisesti. Vuoden 2016 syksyllä 44 prosenttia kaupan alan yrityksistä koki liikevaihdon parantuneen. Yritykset, jotka kokivat liikevaihdon heikkenevän vuoden takaiseen, kasvoi tasaisesti 2014 kevään 32 prosentista huippuunsa vuoden 2015 syksyn 38 prosenttiin. Vuoden 2016 syksyllä yrityksiä oli enää 22 prosenttia, joiden sen hetkinen liikevaihto oli laskenut. (Toimiala Online b.)

4.2.3 Kannattavuuden kehitysnäkymät

Kannattavuuden osalta odotukset paranemisesta seuraavan vuoden aikana, kulkivat linjassa liikevaihdon odotusten kanssa, joka nähdään liitteestä 6. Odotukset kannattavuuden paranemisesta olivat alhaisimmillaan vuoden 2015 syksyllä 22 prosentilla yrityksistä, johon se oli laskenut tasaisesti 2014 kevään 32 prosentista. Vuoden 2016 kevästä kasvu jatkui syksyyn, jolloin lähes 39 prosenttia yrityksistä odotti kannattavuuden kasvua. Kannattavuuden heikkenemisen odotukset olivat korkeimmillaan vuoden 2014 syksyn ja 2015 syksyn välillä, jolloin 32–35 prosenttia odotti kannattavuuden heikkenevän. Vuonna 2016 keväällä ja syksyllä odotukset heikkenemisestä laskivat päätyen syksyllä 8 prosenttiin yrityksistä. (Toimiala Online b.)

Yritykset, jotka kokivat kannattavuuden parantuneen vuoden takaiseen, osuus väheni vuoden 2014 kevään ja syksyn 2015 välillä 27 prosentista 20 prosenttiin. Vuoden 2015 syksystä yritysten osuus kasvoi 32 prosenttiin syksyllä 2016. Nykytilanteen heikkenemisen vuoden takaiseen kokevien yritysten osuus kasvoi maltillisemmin vuoden 2014 kevään ja 2015 syksyn välillä, jolloin kasvu alkoi 32 prosentin tasosta ja päättyi 38 prosentin tasolle. Vuoden 2016 keväällä yritysten osuus laski 29 prosenttiin ja edelleen syksyllä 13 prosenttiin. (Toimiala Online b.)

4.2.4 Vakavaraisuuden kehitysnäkymät

Vakavaraisuuden osalta näkymät noudattavat pääpiirteissään kannattavuuden näkymien tuloksia näkymien parantumisen osalta, joka voidaan todeta liitteestä 6. Odotukset vakavaraisuuden parantumisesta laskivat vuoden 2014 keväästä vuoden 2015 syksyyn ja lähtivät jälleen vahvistumaan vuoden 2016 keväällä ja syksyllä. Vuoden 2014 keväällä paranemista odotti 32 prosenttia yrityksistä ja syksyllä 2015 osuus laski 22 prosenttiin, josta se kasvoi syksyllä 2016 39 prosenttiin. Vakavaraisuuden heikkenemistä odottavien yritysten määrä oli kasvussa vuoden 2014 kevään 14 prosentista 2015 syksyn 22 prosenttiin. Vuoden 2016 keväällä osuus laski 16 prosenttiin, josta se taas nousi vuoden 2016 syksyllä 20 prosenttiin. (Toimiala Online b.)

Yritykset, jotka kokivat vakavaraisuuden parantuneen vuoden takaiseen verrattuna, oli alimmillaan keväällä 2015 18 prosentissa. Tulos oli laskenut vuoden 2014 kevään 23 prosentista ja nousi tasaisesti vuoden 2016 syksyn 32 prosenttiin. Vuoden takaiseen verrattuna vakavaraisuuden heikkenemistä kokevien yritysten osuus pysyi vuodesta 2014 vuoden 2016 alkupuolelle 20 ja 25 prosentin välillä. Vuoden 2016 syksyllä osuus nousi niukasti 25 prosentin yli. (Toimiala Online b.)

5 Tutkimuksen tulokset

5.1 Esimerkkiyritysten taloudelliset tulokset

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millaista tietoa voi saada kilpailijayritysten tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja analysoimalla ja niihin johtaneita syitä tutkimalla. Tutkimuksessa saatiin selville, että yritys W oli kasvussa vuodesta 2013 alkaen ja sillä oli toimialaan verrattuna parempi liikevaihdon kehitys välillä 2015 ja 2016. Myös sen tase kasvoi tasaisesti vuodesta 2013 vuoteen 2016. Toimialaan verrattuna yritys oli keskimääräistä kannattavampi sekä tulosprosentteilla että pääomien tuotoilla mitattuna. Yritys W:n kannattavuus kuitenkin heikentyi selvästi vuoteen 2016. Kannattavuuden heikkenemiseen vaikuttivat kasvaneet liiketoiminnan kulut sekä oma pääoman vahvistuminen, joka heikensi pääomien tuottoa. Yrityksellä oli vahva vakavaraisuus, jota se määrittämisesti vahvisti saavutetuilla voitoilla. Toimialaan verrattuna sen omavaraisuusaste ja suhteellinen velka olivat keskimääräistä selvästi parempia ja yritys oli käytännössä katsoen velaton. Yrityksen maksuvalmius oli vakaalla pohjalla, johon vaikuttivat vahva

tulorahoitus, matala velkataso ja runsaat likvidit varat. Toimialaan verrattuna sen maksuvalmius oli keskimääräistä parempi lukuun ottamatta vuotta 2013. Yrityksen vakavaraisuuden vahvistaminen johti heikkenevään pääomien tuottoon.

Yritys X:n liikevaihdon kehitys oli negatiivista vuodesta 2013 alkaen ja sitä ennen. Sen taseen kehitys oli myös negatiivista, mutta vuonna 2016 heikkentyminen hidastui. Sen liikevaihdon kehitys oli niukasti toimialan keskitasoa. Kannattavuus heikkeni vuoteen 2015, josta se parani hiukan vuonna 2016. Kannattavuus oli kuitenkin heikkoa koko tarkastelujaksolla toimialaan verrattuna. Kannattavuuden heikkenemisen taustalla oli heikentynyt liikevaihto, eikä yritys pystynyt karsimaan kuluja samassa suhteessa. Kannattavuuden parantumisen taustalla vuonna 2016 oli kulujen sopeuttaminen liikevaihdon heikkenemiseen. Myös vakavaraisuus oli heikolla tasolla, joka aiheutui tappiollisista vuosista, jotka pienensivät yrityksen omaa pääomaa. Toimialaan verrattuna sillä oli keskimääräistä heikompi vakavaraisuus. Vakavaraisuutta heikensi korkea velkataso ja yritys oli myös keskimääräistä velkaisempi toimialalla. Yrityksen vieras pääoma pysyi korkealla tasolla, mutta vaihtui korollisesta pitkäaikaisesta velasta lyhytaikaiseen korolliseen ja korottomaan velkaan. Myös maksuvalmius oli heikolla tasolla, joka aiheutui heikoista likvideistä varoista sekä korkeasta velkatasosta.

Yritys Y:n liikevaihdon kehitys oli negatiivista vuodesta 2013 alkaen. Sen tase heikentyi lähes samassa tahdissa kuin liikevaihto. Myös sen kannattavuus oli heikkoa, mutta parantui selvästi vuonna 2016. Sen liikevaihdon kehitys oli niukasti toimialan keskitasoa ja kannattavuus kääntyi toimialaan verrattuna keskimääräistä paremmaksi vuonna 2016. Kannattavuuden parantuminen johtui liiketoiminnan kulujen sopeuttamisesta liikevaihdon heikkenemiseen. Yrityksen vakavaraisuus säilyi hyvällä tasolla ja parantui selvästi vuonna 2016. Sillä oli myös toimialaan verrattuna keskimääräistä parempi vakavaraisuus. Vakavaraisuuden parantumiseen vaikutti voitollisen tuloksen kasvattama oma pääoma sekä velkojen vähentäminen. Sillä oli toimialalla keskimääräistä selvästi alempi velkaantuneisuus. Myös maksuvalmius parantui lievän heikentymisen jälkeen. Parantumiseen vaikutti liiketoiminnan kulujen sopeuttaminen heikentyneeseen liikevaihtoon sekä velkojen väheneminen. Toimialaan verrattuna yrityksen maksuvalmius oli vaihtelevasti keskimääräisen molemmiin puolin ja vuonna 2016 keskimääräistä parempi.

Yritys Z:n liikevaihdon kasvu vahvistui koko tarkastelujakson ajan. Myös sen tase kehittyi positiivisesti, mutta ei täysin samassa tahdissa kuin liikevaihto. Toimialaan verrattu-

na se paransi asemaansa vuonna 2016 ja kasvoi keskimääräistä selvästi paremmin. Sen kannattavuus parantui sekä tulosprosentteilla että pääomien tuotoilla mitattuna, mutta tulosprosentteilla mitattu kannattavuuden parantuminen oli heikompaa. Toimialaan verrattuna sen kannattavuus oli keskimääräistä parempi vuonna 2015 ja 2016 molemmilla mittareilla mitattuna. Kannattavuuden parantumiseen vaikutti liiketoiminnan kulujen hillitympi kasvu liikevaihdon kasvuun verrattuna.

Yritys Z:n vakavaraisuuden säilyttämisessä ja parantamisessa oli haasteita tappiollisista vuosista sekä suhteellisen korkeista veloista johtuen. Omavaraisuusaste oli tyydyttävällä tasolla ja se sijoittui toimialalla keskitason paremmalle puolelle. Suhteellisella velalla mitattuna yritys oli toimialaa keskimääräistä heikompi. Vakavaraisuutta vahvistettiin vieraan pääoman ehtoosella pääomalainalla. Myös voitolliset vuodet 2015 ja 2016 auttoivat vakavaraisuuden parantamisessa. Yrityksen vieras pääoma pysyi samalla tasolla kolme viimeistä vuotta, mutta pitkäaikainen vieras pääomaa vähentyi ja lyhytaikainen kasvoi. Muutokset pääomarakenteessa ja nettotuloksen parantuminen aiheuttivat pääomien tuotto prosenttien parantumisen. Yrityksen maksuvalmius heikentyi, mutta oli hyvällä tasolla ja toimialaan verrattuna keskimääräistä parempi. Heikkenemisen pääasiallinen syy oli velkojen lisääntyminen. Korkea vaihto-omaisuuden taso ja nettotuloksen parantuminen pitivät maksuvalmiutta hyvällä tasolla.

Yhteenvetona voidaan todeta, että käyttämällä kattavasti useita taloudellista suorituskykyä kuvaavia tunnuslukuja ja arvioimalla niitä viitearvoihin, pystytään selvittämään yrityksen taloudellinen asema. Tilinpäätösanalyysin menetelmällä saadaan selville yrityksen taloudellisen kehityksen suunta, kannattavuuden taso, vakavaraisuus sekä maksuvalmius. Tutkimalla yritysten tuloslaskelman ja taseen lukuja pystytään selvittämään taloudelliseen tulokseen johtaneita tekijöitä. Vertaamalla yritysten tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja toimialan tuloksiin, saadaan selville yritysten taloudellinen tilanne suhteessa toimialaan.

5.2 Esimerkkiyritysten tuloksiin vaikuttaneet tekijät

Opinnäytetyössä tavoitteena oli myös selvittää, mitä tunnusluvut ja niiden vertailu yritysten välillä kertovat yrityksen ratkaisuista. Tutkimuksessa kävi ilmi, että yritysten liikevaihdon kehityksessä oli nähtävissä yritysten erilaiset elinkaaren vaiheet. Yritys W ja Z olivat alalla uusia kasvuvaiheessa olevia yrityksiä, kun taas Y ja X olivat alalla jo pi-

dempään olleita yrityksiä. Konkreettisista syistä liikevaihdon kehitykseen ei ole täsmällistä tietoa tämän opinnäytetyön aineistossa.

Tuloksista oli nähtävissä liiketoiminnan kulujen hallinnan merkitys liikevaihdon kehityksen rinnalla. Jo muutaman prosenttiyksikön heikompi kulujen kasvu suhteessa liikevaihdon kasvuun, vaikutti käyttökateen kehittymiseen positiivisesti yrityksillä X, Y ja Z. Tilanteessa, jossa liikevaihto pienenee, nähdään yritysten Y ja X toiminnasta, että liiketoiminnan kuluja karsimalla saadaan yritys jälleen kannattavaksi. Toisaalta myös yrityksen X tilanteesta nähdään, mitä pidempään heikko kannattavuus jatkuu, sitä vaikeampaa on kääntää yritys kannattavaksi vain kuluja karsimalla.

Yrityksen W tuloksista nähdään, että voittovarojen jättäminen yritykseen likvideiksi varoiksi ja sijoittaminen yrityksen oma pääomaan heikentää pääomien tuottoa. Vastavasti yritys Z:n tuloksista nähdään, että taseen pääomien hillitty kasvu nettotuloksen kasvaessa vaikuttaa pääomien tuottoon positiivisesti. Lisäksi pitkäaikaisen vieraan pääoman korvaaminen lyhytaikaisella vieraalla pääomalla kasvattaa sijoitetun pääoman tuottoa, kuten yritysten Z ja X tilanteesta voi todeta. Yritysten X ja Y tuloksista nähdään, että nettotuloksen kasvu ja pääomien väheneminen vaikuttaa tehokkaasti sijoitetun pääoman tuoton kasvuun.

Yritysten W, Z ja Y tuloksista voidaan todeta, että saavutettujen voittojen sijoittaminen yrityksen oma pääomaan, vaikuttaa tehokkaasti yrityksen vakavaraisuuden parantumiseen. Toisaalta yritys X:n tuloksista nähdään, että tappiolliset vuodet peräkkäin heikentävät yrityksen vakavaraisuutta. Lisäksi W:n tuloksista voidaan todeta, että voittojen sijoittaminen yrityksen oma pääomaan yrityksen kasvun alkuvaiheessa, mahdollistaa jatkossa toiminnan kasvattamisen ilman korollista vierasta pääomaa. Y:n tuloksista voidaan nähdä, että vahva vakavaraisuus mahdollistaa yrityksen selviytymisen tappiollisista vuosista. Yrityksen X ja Z tuloksista voidaan nähdä, että omistajan sijoittaessa uutta pääomaa yritykseen, voidaan korjata tappion aiheuttama oma pääoman kriisi.

Yrityksen W tuloksista nähdään, että käyttämällä joustavasti lyhytaikaista vierasta pääomaa ei heikennä yrityksen vakavaraisuutta. Yrityksen X tuloksista voidaan todeta, että vieraan pääoman vaihtaminen korollisesta korottomaan ei paranna vakavaraisuutta, jos tulo-rahoituksen kehitys on samaan aikaan negatiivista. Puolestaan yritys Y:n tulokset kertovat, että lyhytaikaisen korottoman velan vähentäminen vaikuttaa tehokkaasti vakavaraisuuden parantumiseen, jos tuloskehitys on samaan aikaan positiivista. Myös

yrittäjä Z:n tulokset kertovat, että lyhytaikaisen vieraan pääoman käyttö auttaa parantamaan vakavaraisuutta, jos tulo-rahoituksen kehitys on positiivista.

Maksuvalmiuden osalta voidaan tuloksista todeta, että korkea rahoitus- ja vaihto-omaisuus suhteessa velan määrään pitää maksuvalmiuden hyvänä, kuten yrityksellä W. Lisäksi lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvaminen heikentää maksuvalmiutta, jos rahoitusomaisuus ei kasva samassa suhteessa, mutta kasvanut vaihto-omaisuus taas parantaa maksuvalmiutta, kuten yrityksellä Z. Puolestaan lyhytaikaisten velkojen väheneminen parantaa maksuvalmiutta, vaikka rahoitusomaisuus vähenisikin jonkin verran, kuten yrityksellä Y. Lisäksi nettotuloksen paraneminen näyttää tuloksissa parantavan maksuvalmiutta, kuten yrityksillä Z ja Y.

Yhteenvetona tutkimuskysymykseen, voidaan edellä esitettyjen tulosten pohjalta todeta konkreettisia toimenpiteitä, joita yritykset tekivät tutkimusjaksolla kannattavuuden parantamiseksi. Tuloksista nähdään myös toimenpiteet, jotka vaikuttivat yritysten vakavaraisuuteen sekä maksuvalmiuteen. Tuloksista nähdään yritysten liikevaihdon muutoksen suunta, mutta siihen johtaneita tekijöitä ei tutkimuksessa käy selvillä.

5.3 Esimerkkiyritysten tulokset Pk-yritysbarometrin valossa

Opinnäytetyössä tavoitteena oli myös selvittää, millaista tietoa Pk-yritysbarometrin tutkimustulokset antavat oman alan taloudellisesta tilanteesta ja miten tulokset näkyivät oman tutkimuksen yrityksissä. Pk-yritysbarometrin tuloksista saatiin selvillä, että kaupan alan yleisen suhdanneodotukset heikkenivät vuodesta 2014 ja lähtivät vahvistumaan vuoden 2015 syksyllä. Suhdanneodotukset olivat alhaisimmillaan vuoden 2015 keuhällä ja korkeimmillaan vuoden 2016 syksyllä. Yleisten suhdanneodotusten sekä liikevaihdon, kannattavuuden ja vakavaraisuuden kehitysnäkymät noudattivat samaa kehityssuuntaa.

Pk-yritysbarometrissa liikevaihdon kehityksen odotukset laskivat vuodesta 2014, kunnes lähtivät paranemaan vuoden 2015 syksyllä ja vuoden 2016 syksyllä 49 prosentilla oli positiiviset näkymät. Yrityksiä, joilla oli heikkenevät kehitysnäkymät, oli korkeimmillaan 25 prosentissa vuosina 2014 ja 2015, josta osuus laski alle 20 prosenttiin vuonna 2016. Tarkasteltaessa tutkittujen yritysten liikevaihdon kehitystä tutkimusjaksolla voidaan todeta, että joukko jakaantui selkeästi kahtia. Yritysten W ja Z liikevaihto parani koko tutkimusjaksolla, kun taas yritysten Y ja X liikevaihto heikkeni. Näin ollen Pk-

suhdannebarometrin tulokset olivat nähtävissä esimerkkiyritysten tilanteessa. Lisäksi esimerkkiyrityksistä Y ja X lukeutuivat mikroyritysten pienimpään kokoluokkaan, joiden taloudellinen tilanne Pk-yritysbarometrissa kuvattiin haastavammaksi kuin isommissa yrityksissä. Yritykset W ja Z sopeutuivat haastavaan taloudelliseen tilanteeseen toimintaa laajentamalla ja kehittämällä, kuten Pk-yritysbarometrin tulokset myös kertoivat.

Pk-yritysbarometrin mukaan kannattavuuden kehityksen odotukset noudattivat suhdanneodotusten tuloksia. Kannattavuuden kehityksen odotukset olivat heikoimmillaan vuoden 2015 syksyllä ja korkeimmillaan vuoden 2016 syksyllä. Kannattavuutta tarkasteltaessa nähdään tutkittavien yritysten tuloksissa enemmän hajontaa. Yritysten Z, Y ja X kannattavuus parani vuoteen 2016 mennessä, vaikkakin erityisesti yrityksen X kannattavuus oli heikolla tasolla. Yritys X oli joukon yritys, joka kärsi heikosta suhdannekehityksestä eniten. Kaikki edellä mainitut yritykset joutuivat tekemään sopeuttamistoimia tutkimusjaksolla kannattavuuden parantamiseksi, jonka myös Pk-yritysbarometrin tuloksissa todettiin yleistyneen toimialalla. Vastaavasti yrityksen W kannattavuus heikkeni, mutta se oli kuitenkin tutkimusjaksolla kannattavin yritys. Yritys Z:n tilanteesta nähdään, vaikka sen liikevaihto kasvoi tutkimusjaksolla, sen kannattavuus lähti paranemaan vasta liikevaihdon parantumisen jälkeen. Näin ollen myös kannattavuuden osalta pystytään näkemään Pk-yritysbarometrin osoittamat tulokset tutkittujen yritysten kehityksessä.

Pk-yritysbarometrin tuloksissa vakavaraisuuden näkymät poikkesivat suhdannekehityksestä erityisesti yrityksissä, joiden tulokset olivat heikentyneet tai arveltiin heikkenevän. Vakavaraisuuden osalta yritysten W, X, Y ja Z kehitys näyttäisi olevan tasaisempaa, kuin muiden taloudellisten tekijöiden kehitys. Yritysten vakavaraisuus pysyi tutkimusjaksolla suhteellisen tasaisena pois lukien yritys X, jonka vakavaraisuus heikkeni. Näin ollen myös vakavaraisuuden osalta nähdään esimerkkiyrityksissä vastaavia tuloksia, mutta ei kuitenkaan niin selkeästi kuin muissa taloudellisissa tekijöissä.

Yhteenvetona tutkimuskysymykseen voidaan edellisessä esitetyistä tuloksista todeta, että Pk-yritysbarometrin tulokset kertovat kaupan alan yleisistä suhdanneodotuksista sekä niiden vaikutuksista yritysten liikevaihdon, kannattavuuden ja vakavaraisuuden kehitykseen. Pk-yritysbarometrin tulokset kertovat kaupan alan taloudellisesta tilanteesta ja kehityksestä, jotka antavat taustatietoa ja mahdollisesti selittävät yrityksen taloudelliseen suoritukseen vaikuttaneita tekijöitä.

6 Johtopäätökset

6.1 Tutkimusprosessi

Opinnäytetyössä selvitettiin julkisten aineistojen käytettävyyttä yrityksen liiketoiminnan taloudellisten tulosten selvittämisessä ja tuloksiin johtaineden syiden tutkimisessa ja ymmärtämisessä. Tutkimusongelman ratkaisemisessa käytettiin neljän esimerkkiyrityksen Kaupparekisterissä saatavilla olevia tilinpäätösaineistoja. Aineiston pohjalta tehtiin tilinpäätösanalyysi, jonka tuloksia arvioitiin teoria-osuudessa esitettyjen ohjearvojen avulla sekä analysoitiin tuloksiin vaikuttaneita syy-seuraussuhteita tuloslaskelman ja taseen avulla. Koska taloudelliset mittarit ovat usein toimialasidonnaisia, verrattiin yritysten tuloksia toimialan tuloksiin ja näin pystyttiin selvittämään, miten yritykset olivat suoriutuneet taloudellisesti toimialaan verrattuna. Lisäksi tutkittiin Pk-yritysbarometrin tuloksia yleisestä suhdannekehitystä ja suhdanteiden vaikutuksia yritysten taloudellisiin tekijöihin. Esimerkkiyritysten tuloksia peilattiin Pk-yritysbarometrin tuloksiin.

Vastauksena tutkimuskongelmaan saatiin selville tutkittavien yritysten taloudellinen tilanne ja sijoittuminen suhteessa toimialan tuloksiin käyttäen tilinpäätösanalyysin menetelmää, Yritystutkimuksen ohjearvoja sekä toimialan tilinpäätöstilastoja. Analysoimalla yritysten tuloslaskelmassa ja taseessa tapahtuneita muutoksia, saatiin vastaus esimerkkiyritysten ratkaisuihin, jotka vaikuttivat yritysten tuloksiin. Tutkimuksessa saatiin selville tekijöitä, joilla esimerkkiyritykset säilyttivät tai paransivat kannattavuuttaan. Lisäksi pystyttiin selvittämään, millaiset ratkaisut yritysten taloudessa aiheuttavat kannattavuuden heikkenemistä. Tutkimuksessa selvisi myös tekijöitä, joilla esimerkkiyritysten vakavaraisuus vahvistui tai heikkeni. Lisäksi tutkimuksesta selvisi toimenpiteitä, joilla esimerkkiyritykset paransivat maksuvalmiutta. Yritysten liikevaihdon kehitykseen johtaneita syitä tutkimuksessa ei pystytty selvittämään. Pk-yritysbarometrin tuloksista selvisi yleiset suhdanneodotukset toimialalla ja niiden kehitys sekä vaikutus toimialan taloudellisiin tuloksiin. Tulokset kertoivat yleisestä toimintaympäristön muutoksesta toimialalla.

6.2 Keskeiset tulokset

Tutkimuksessa selvisi, että yritys W oli kasvava yritys, jolla oli hyvä kannattavuus, vahva vakavaraisuus ja maksuvalmius. Hyvään taloudelliseen tulokseen vaikutti yrityksen positiivinen liikevaihdon kehitys sekä matala velkataso. Kasvavana yrityksenä se pystyi säilyttämään hyvän kannattavuuden liiketoiminnan kulujen kasvua hillitsemällä. Nettotuloksen tasoittuminen ja taseen kasvun hidastuminen johtivat pääomien tuottojen heikkenemiseen. Vahvan tulo-rahoituksen ansiosta se pystyi vahvistamaan vakavaraisuuttaan ja säilyttämään maksuvalmiuden. Yritys W:n kehitys oli toimialaan verrattuna vahvempaa kaikilla osa-alueilla.

Yritys X oli heikon kasvun yritys, jolla oli haasteita kannattavuudessa. Kulujen sopeuttaminen kuitenkin paransi sen kannattavuutta jonkin verran. Tappiolliset vuodet söivät yrityksen omaa pääomaa, jonka vuoksi yrityksen vakavaraisuus heikkeni. Yritys X joutui turvautumaan vieraaseen pääomaan ja kärsi heikosta maksuvalmiudesta. Toimialaan verrattuna yritys X suoritui keskimääräistä heikommin.

Myös yritys Y oli heikon kasvun yritys, mutta sillä oli vahva vakavaraisuus, jonka turvin se selviytyi tappiollisista vuosista ja selviytyi ilman velanottoa. Yritys Y paransi kannattavuuttaan sopeuttamalla kuluja heikentyneeseen liikevaihtoon. Nettotuloksen parantuminen ja tappioiden heikentämä oma pääoma paransivat sen pääomien tuottoa. Toimialaan verrattuna se saavutti hyvän tason muilla kuin pääomien tuottomittareilla.

Yritys Z oli kasvava yritys, jolla oli haasteita eri osa-alueilla. Se paransi kannattavuuttaan liiketoiminnan kuluja sopeuttamalla. Sen kannattavuus parani hyvälle tasolle erityisesti pääomien tuotoilla mitattuna, mutta liiketulos oli tyydyttävää tasoa. Vakavaraisuuttaan yritys Z vahvisti pääomalainalla sekä tekemällä rahoitusjärjestelyjä. Rahoitusjärjestelyillä se pystyi säilyttämään myös maksuvalmiuden. Toimialaan verrattuna se paransi suoritustaan hyvälle tasolle muilla kuin maksuvalmiuden ja suhteellisen velanmittareilla.

Kannattavuuden osalta tutkimuksessa selvitettiin toimenpiteitä yrityksen kannattavuuden parantamiseksi ja osoittamaan syitä kannattavuuden heikkenemiseen. Kannattavuuden hallinnassa tuli esille liiketoiminnan kulujen hallinnan merkitys liikevaihdon kasvaessa tai heikentyessä. Kaikki tutkimuksen yritykset paransivat tai säilyttivät kannattavuuden sopeuttamalla liiketoiminnan kulujen kehitystä liikevaihdon kehitykseen. Yrityk-

sen X tuloksista nähtiin, että vain kuluja karsimalla kannattavuuden parantaminen on vaikeampaa, kun tuloskehitys on negatiivista. Yritys Y:n ja Z:n tuloksista nähtiin, että pääomaerien väheneminen vaikuttaa tehokkaasti pääomien tuoton kasvuun, kun nettotulos kasvaa tai pysyy samalla tasolla. Yritys Z:n tulokset osoittivat, että pitkäaikaisen vieraan pääoman vaihtaminen lyhytaikaiseen parantaa sijoitetun pääoman tuottoa.

Tuloksista voidaan todeta myös yritysten vakavaraisuuteen vaikuttaneita toimenpiteitä. Yritys W:n ja Y:n tuloksista nähtiin, että voittojen sijoittaminen omaan pääomaan vahvistaa tehokkaasti yrityksen vakavaraisuutta. Yritys Y:n tuloksista myös nähtiin, että vahva vakavaraisuus auttaa selviytymään tappiollisista vuosista. Yritys X:n tuloksista nähtiin, että tappiolliset vuodet peräkkäin heikentävät yrityksen vakavaraisuutta. Yritys Z:n tuloksista nähtiin, että lyhytaikaisen vieraan pääoman käyttö parantaa vakavaraisuutta, kun tuloskehitys on positiivista.

Tuloksista voidaan todeta, että lyhytaikaisten velkojen hallinta suhteessa likvideihin varoihin on keskeistä staattisen maksuvalmiuden kannalta. Tämä nähdään esimerkiksi yritys Y:n tuloksista, joka paransi maksuvalmiuttaan velkoja lyhentämällä. Kun taas yritys Z:n maksuvalmius parani vaihto-omaisuuden kasvun ansiosta. Yritys Y:n ja Z:n tuloksista nähdään, että parantuneen nettotuloksen kautta parantunut rahoitustulos parantaa yrityksen dynaamista maksuvalmiutta, eli kykyä selviytyä maksuvelvoitteista liiketoiminnan tuotoilla.

Pk-yritybarometrin tuloksista nähtiin kaupan alan yleisten suhdanneodotusten vaikutus yritysten odotuksiin liikevaihdon, kannattavuuden ja vakavaraisuuden kehittymisestä. Yleiset suhdanneodotukset lähtivät vahvistumaan 2015 syksyllä, jota ennen odotukset olivat heikentyneet. Saman suuntainen kehitys nähtiin liikevaihdon, kannattavuuden ja vakavaraisuuden kehittymisen odotuksissa. Tuloksista selvisi myös yleisesti kaupan alalla yleistynyt sopeuttamistoimien tarve, joka oli myös nähtävissä yritys X:n, Y:n ja Z:n tuloksissa liiketoiminnan kulujen karsimisena ja rahoitusjärjestelyinä. Tuloksista nähtiin myös, että yritykset W ja Z pystyivät hyödyntämään kaupan alan positiivisen kehityksen omassa toiminnassaan tehokkaimmin, joka näkyi voimakkaimmin kasvavana liikevaihtona. Pk-yritybarometrin tulokset auttoivat ymmärtämään koko kaupan toimialalla tapahtuneita muutoksia, mutta sen tulokset eivät kuitenkaan selitä esimerkiksi yritysten taloudellisia tuloksia, vaan ovat taustatietoina selittämään toimintaympäristön muutoksia.

7 Opinnäytetyön arviointi

7.1 Työn luotettavuuden arviointi

Hyvään tutkimustapaan kuuluu tutkimustavasta johtuva virheiden välttäminen. Tästä syystä tutkimuksen luotettavuutta tulee arvioida, johon on käytettävissä erilaisia tapoja. Arvioitaessa tutkimuksen reliabiliteettia, tarkoitetaan tutkimuksen tulosten toistettavuuden arviointia, jolloin tulos ei riipu esimerkiksi tutkimuksen tekijästä. Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa käytetään myös validiteetin arviointia. Validilla tunnusluvulla tarkoitetaan, että se mittaa sitä, mitä on tarkoitus mitata. Lisäksi tutkimuksen luotettavuutta parantaa kuvaus tutkimuksen tekotavasta sekä perustelut tulkinnoille. (Salmi 2011, 140-141; Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 1997, 231-233.)

Tutkimuksessa käytettiin neljän eri yrityksen tilinpäätöstietoja. Tilinpäätökset on tehty kirjanpitolakia ja –asetusta noudattaen, joten tuloksia voidaan pitää luotettavina. Tilinpäätöksistä laskettuihin tunnuslukuihin käytettiin samoja matemaattisia kaavoja kaikille yrityksille, jotka perustuvat Suomen Yritystutkimuksen suosituksiin. Lisäksi käytettyjen toimialan tunnuslukujen laskenta perustuu samoihin suosituksiin. Näin tutkimuksen tekemisessä varmistettiin tutkimustulosten vertailtavuus. Tunnuslukujen arvioinnissa käytettiin Suomen Yritystutkimuksen antamia ohjearvoja. Tutkimuksessa käytetyt tunnusluvut on muodostettu samoja kaavoja käyttäen ja niiden arviointi perustuu yhtenäisiin ohjearvoihin, joten tutkimuksen reliabiliteetti on hyvä.

Tutkimuksessa käytettiin monia eri teorialähteitä, joita vertailemalla koottiin tutkimuksen viitekehys. Lähteiden luotettavuus varmistettiin valitsemalla tunnettuja ja yleisesti käytettyjä lähteitä. Teorialähteiden luotettavuutta paransi Yritystutkimus ry:n ohjeisiin perustuvat tunnusluvut ja viitearvot. Tutkimuksessa oli tarkoitus tehdä tilinpäätösanalyysi ja arvioida yritysten taloudellista tilannetta sekä siihen johtaneita syitä. Opinnäytetyön teoriaosuudessa selvitettiin, mitkä mittarit kuvaavat yrityksen taloudellista tilannetta ja mitkä tekijät ovat olennaisia tuloksia tulkitessa. Tutkimuksessa käytettiin monipuolisesti eri mittareita ja arvioitiin tuloksia teoriassa esitettyjen ohjeiden mukaisesti, joten tutkimustulokset ovat valideja. Lisäksi kartoitettiin yleisen taloustilanteen vaikutusta tutkimuksen yritysten tuloksiin. Yleistä suhdannekehitystä tutkittiin Pk-yritysbarometrin avulla, jonka luotettavuus varmistettiin aineiston rakenteen sopivuudella sekä ennustekyvyn varmistamisella ennen aineiston käyttöä. Aineistojen sopivuuden arviointi ennen niiden käyttöä paransi tulosten luotettavuutta.

Jatkotutkimuksena voitaisiin tehdä vastaavanlainen tutkimus, mutta toimeksiantona yritykselle, jolloin tutkimuksen tavoite olisi enemmän konkreettinen johonkin yrityksen ongelmaan vastausta hakeva. Tällöin mukana voisi olla myös yritysten kasvuun vaikuttavien tekijöiden arviointi.

7.2 Opinnäytetyön prosessin arviointi

Opinnäytetyön aihe oli itselleni uusi ja kiinnostava, minkä vuoksi työn tekeminen oli erityisen mielenkiintoista. Työn tekemisessä motivaatiotani piti yllä oman osaamisen laajentaminen.

Työssä oli haastavinta aiheen rajaaminen ja sen raameissa pitäminen työn alusta loppuun. Pidin erityisesti eri yritysten tuloksien laskemisesta ja vertailemisesta, mikä oli erittäin opettavaista. Uskon, että vastaavanlaisen työn toteuttaminen toimeksiantona yritykselle helpottaisi tutkimusprosessia. Tällöin yrityksen tarpeista lähtevät ongelmat toimisivat työn rajaamisessa ja vuoropuhelu toimeksiantajan kanssa työn etenemisestä voisi helpottaa tekemistä.

Onnistuin työssä mielestäni hyvin selvittämään yritysten taloudellisen tilanteen ja siihen johtaneet syyt. Viitekehyksen ja tulosten yhdistämisessä onnistuin mielestäni kohtuullisesti. Lukijan kannalta olisi helpompaa arvioida työtä, kun teoria ja tulokset lomittuvat keskenään. Lisäksi tuloksien käsittelyä kannattaisi tiivistää enemmän, jotta oleelliset asiat tulisivat esiin selvemmin.

Lähteet

Alasuutari, Pertti 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. Neljäs uudistettu painos. Vastapaino, Tampere.

Balance Consulting a. Kauppalehti tietopalvelut. Kannattavuus.
[Http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut](http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut). Luettu 30.6.2017.

Balance Consulting b. Kauppalehti tietopalvelut. Käyttökate-%.
[Http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/kayttokate](http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/kayttokate). Luettu 30.6.2017.

Balance Consulting c. Kauppalehti tietopalvelut. Liiketulos-%.
[Http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/liiketulos](http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/liiketulos). Luettu 30.6.2017.

Balance Consulting d. Kauppalehti tietopalvelut. Nettotulos-%.
[Http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/nettotulos](http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/nettotulos). Luettu 30.6.2017.

Balance Consulting e. Kauppalehti tietopalvelut. Rahoitustulos-%.
[Http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/rahoitustulos_prosentti](http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/rahoitustulos_prosentti). Luettu 4.7.2017.

Balance Consulting f. Kauppalehti tietopalvelut. Oma pääoman tuotto-%.
[Http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/oman_paaoman_tuotto](http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/oman_paaoman_tuotto). Luettu 25.7.2017.

Finanssivalvonta 2015. Tehtävät. Päivitetty 5.5.2015.
[Http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Fiva/Tehtavat/Pages/Default.aspx](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Fiva/Tehtavat/Pages/Default.aspx). Luettu 26.6.2017.

Kaisanlahti, Timo & Leppiniemi, Jarmo 2017. Liikekirjanpito. Talentum Media, Helsinki.
Alma Talent Pro Fokus –verkkopalvelu. Ilmestynyt ensimmäisen kerran 1985. Päivitetty 4.1.2017. Luku 18: Tilinpäätösanalyysi>Perinteinen tunnuslukuanalyysi>Tilinpäätöksen standardisointi>Oikaistu tase. [https://fokus-almatalent-fi.ezproxy.metropolia.fi/teos/BADBGXGTBF#kohta:18.\(\(20\)TILINP\(\(c4\)\(\(c4\)T\(\(d6\)SANALYY-SIT\(\(20\)\(:Perinteinen\(\(20\)tunnuslukuanalyysi\(\(20\)\(:Tilinp\(\(e4\)\(\(e4\)t\(\(f6\)ksen\(\(20\)standardisointi\(\(20\)\(:Oikaistu\(\(20\)tase\(\(20\)](https://fokus-almatalent-fi.ezproxy.metropolia.fi/teos/BADBGXGTBF#kohta:18.((20)TILINP((c4)((c4)T((d6)SANALYY-SIT((20)(:Perinteinen((20)tunnuslukuanalyysi((20)(:Tilinp((e4)((e4)t((f6)ksen((20)standardisointi((20)(:Oikaistu((20)tase((20). Luettu 14.5.2017.

Kauppakamari 2017. KauppakamariTieto. Päivittää Teija Kerbs. Kirjanpito. kauppakamaritieto.fi/fi/s/t/kirjanpito/ julkaistu 3.2.2017. E. Tilinpäätös. Julkaistu 4.11.2015. E 10 Liitetiedot. kauppakamaritieto.fi/fi/s/t/kirjanpito/e-tilinpaatos/e10-liitetiedot/. Julkaistu 28.12.2016.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336#L3P3>. Luettu 2.4.2017.

Koskinen, Ilpo & Alasuutari, Pertti & Peltonen, Tuomo 2005. Laadulliset menetelmät kauppatieteissä. Vastapaino, Tampere.

Laitinen, Erkki K. 2003. Yritystoiminnan uudet mittarit. 3. uud. painos. Enterprise Adviser –kirjasarja. Talentum, Helsinki.

Manninen, Hilla 2015. Tilinpäätösanalyysi johdon päätösten apuvälineenä. Mallianalyysi ja sen käyttöohje kohdeyrityksen johdolle. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/101469/Manninen_Hilla.pdf?sequence=1. Luettu 8.5.2017.

Maja, Tuomas 2016. Tilinpäätösanalyysi yrityksen johdon näkökulmasta. Case henkilöstöpaleluyritys X. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/112722/TuomasMaja_ont.pdf?sequence=1. Luettu 8.5.2017.

Mikonaho, Tuuli 2012. Toimiala online laatu- ja hyödynnettävyystudkimus 2012. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 50/2012. http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/1698/Toimiala_Online_laatu_ ja_hyodynn_tutkimus_2012_web_.pdf. Luettu 20.2.2017.

Niskanen, Jyrki & Niskanen, Mervi 2003. Tilinpäätösanalyysi. Edita, Helsinki.

Neilimo, Kari & Uusi-Rauva, Erkki 2005. Johdon laskentatoimi. 6.-11. uud. painos. Edita, Helsinki.

Puolamäki, Esa 2007. Strateginen johdon laskentatoimi: kasvuyrityksen liiketoiminnan ohjausmenetelmät. Tietosanoma, Helsinki.

Salmi, Ilari 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? 8. painos. Edita, Helsinki.

Santasalo, Tuomas & Koskela, Katja 2015. Vähittäiskauppa Suomessa 2015. https://www.pam.fi/media/vahittaiskauppa_suomessa_2015_web_20150629_smaller.pdf. Tuomas Santasalo, Helsinki. Luettu 9.5.2017.

Seppänen, Harri 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Kauppakamari, Helsinki.

Suomen Yrittäjät 2016. Pk-yritysbarometri 2/2016. Pk-yritysbarometri syksy 2016. <https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/tutkimukset/pk-yritysbarometri/pk-yritysbarometri-22016-539821>. Julkaistu 13.9.2016. Luettu 24.8.2017.

Suomen Yrittäjät a. Pk-yritysbarometrit. Pk-yritysbarometri 1/2014.
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/tutkimukset/pk-yritysbarometrit-539687>. Luettu 24.8.2017.

Suomen Yrittäjät b. Pk-yritysbarometrit. Pk-yritysbarometri 2/2014.
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/tutkimukset/pk-yritysbarometrit-539687>. Luettu 24.8.2017.

Suomen Yrittäjät c. Pk-yritysbarometrit. Pk-yritysbarometri 1/2015.
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/tutkimukset/pk-yritysbarometrit-539687>. Luettu 24.8.2017.

Suomen Yrittäjät d. Pk-yritysbarometrit. Pk-yritysbarometri 2/2015.
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/tutkimukset/pk-yritysbarometrit-539687>. Luettu 24.8.2017.

Suomen Yrittäjät e. Pk-yritysbarometrit. Pk-yritysbarometri 1/2016.
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/tutkimukset/pk-yritysbarometrit-539687>. Luettu 24.8.2017.

Suomen Yrittäjät f. Pk-yritysbarometrit. Pk-yritysbarometri 2/2016.
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/tutkimukset/pk-yritysbarometrit-539687>. Luettu 24.8.2017.

Toimiala Online a. Tilinpäätöstilastot (Finnvera Oyj). <http://www2.toimialaonline.fi/>. Luettu 8.8.2017.

Toimiala Online b. Pk-yritysbarometri. <http://www2.toimialaonline.fi/>. Luettu 2.8.2017.

Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 1753/2015. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20151753#Pidm1447392>. Luettu 2.4.2017.

Vilkkumaa, Matti 2007. Viisas yritys. Yksitoista askelta menestykseen. Yrityskirjat, Helsinki.

Yritystutkimus ry 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Gaudeamus, Helsinki.

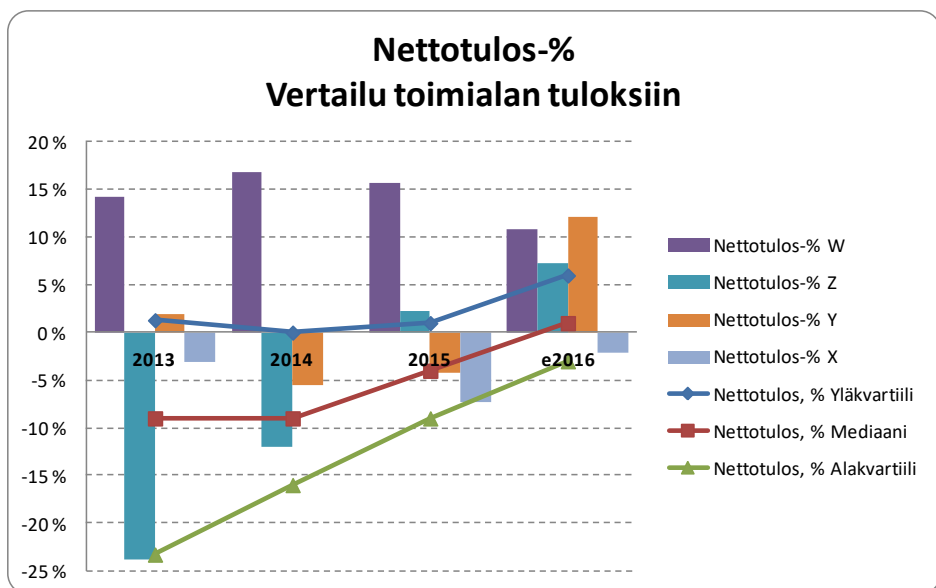
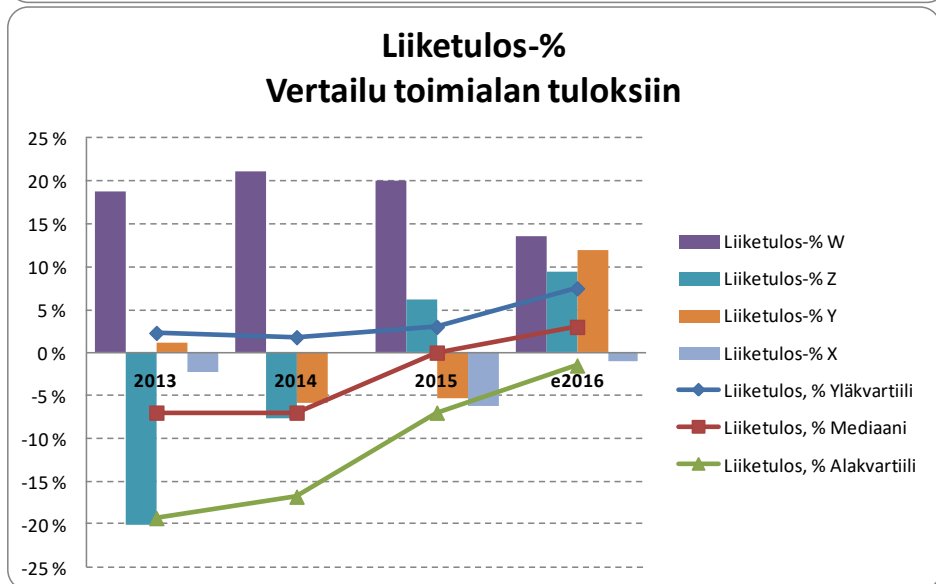
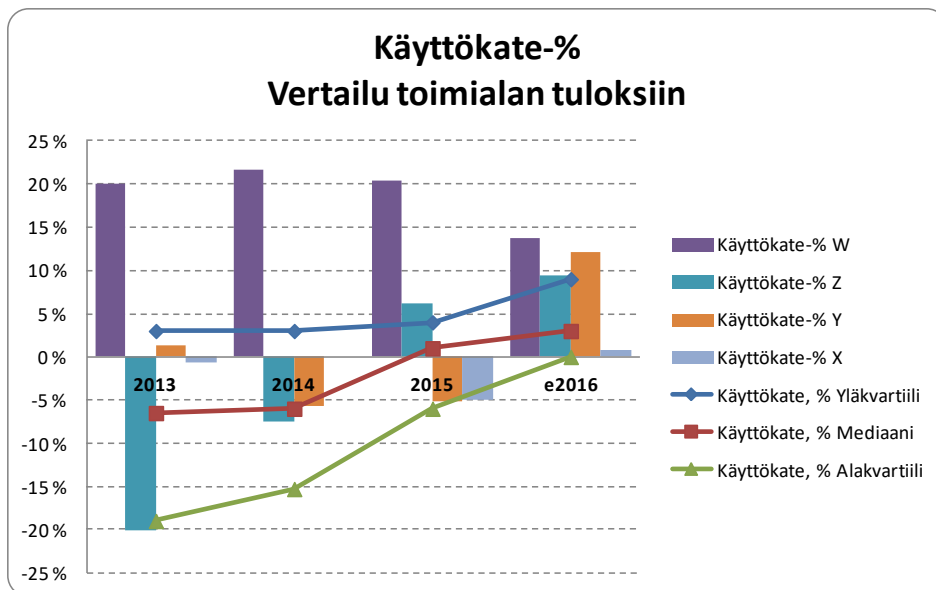
Yritys W tilinpäätös 2014, 2016. Kaupparekisteri. Patentti- ja rekisterihallitus.

Yritys X tilinpäätös 2015, 2016. Kaupparekisteri. Patentti- ja rekisterihallitus.

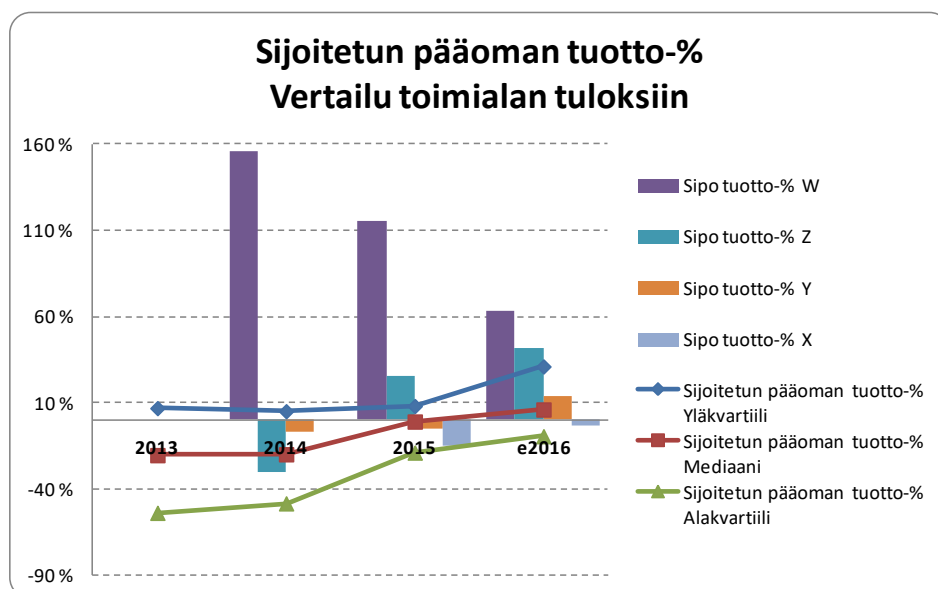
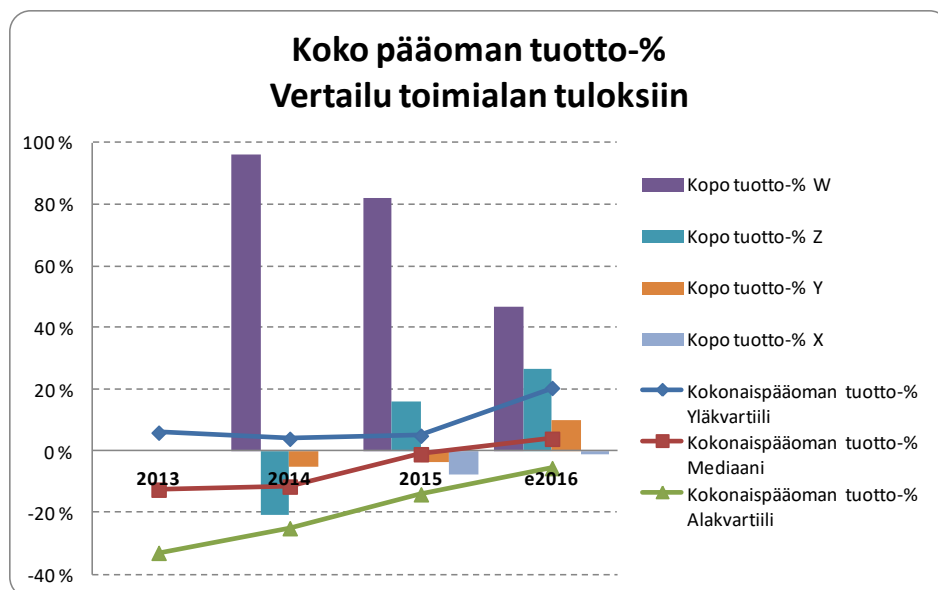
Yritys Y tilinpäätös 2014, 2016. Kaupparekisteri. Patentti- ja rekisterihallitus.

Yritys Z tilinpäätös 2014, 2016. Kaupparekisteri. Patentti- ja rekisterihallitus.

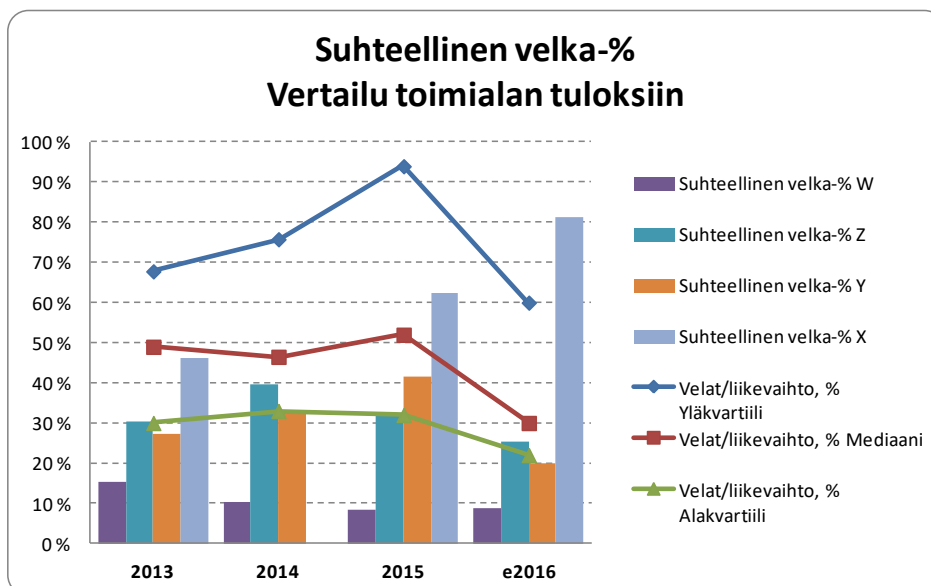
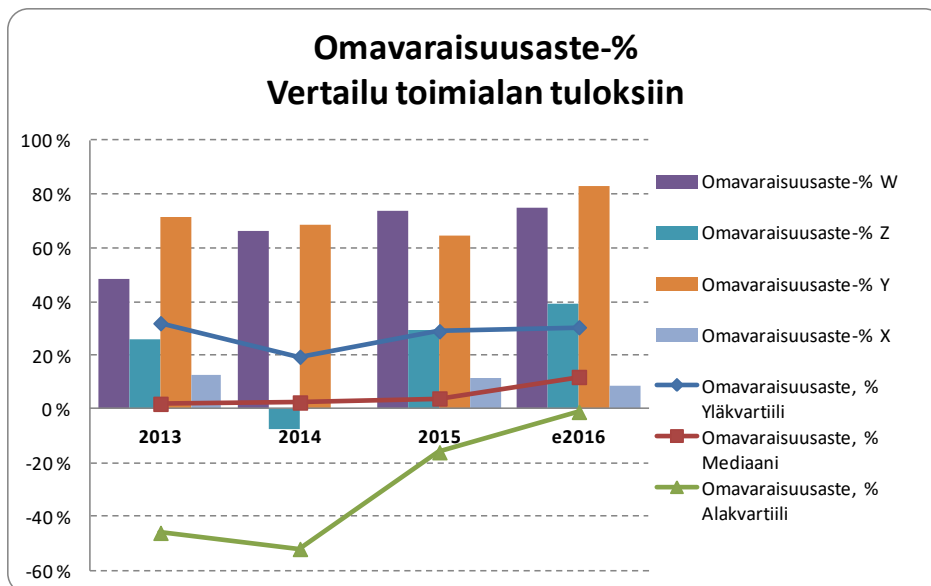
Tulosprosenttien vertailu

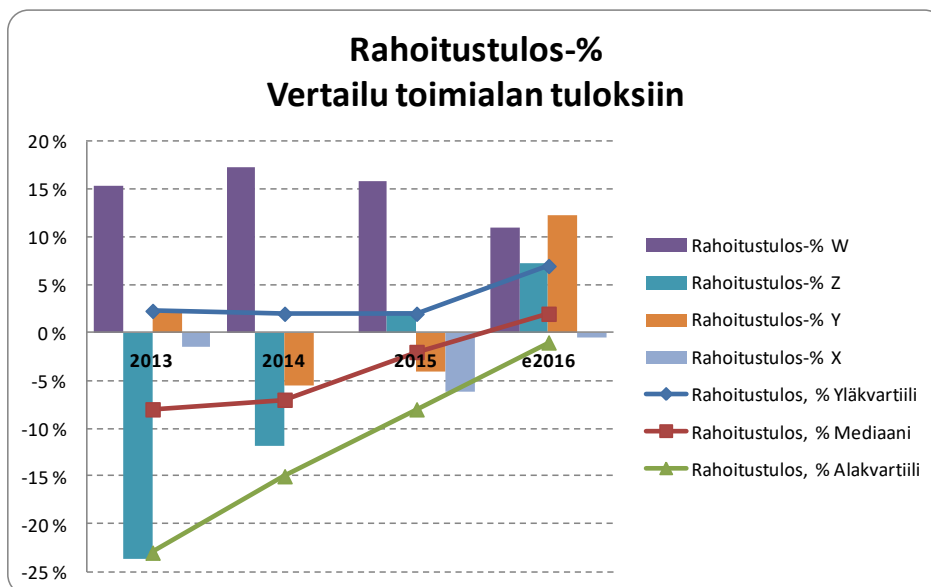
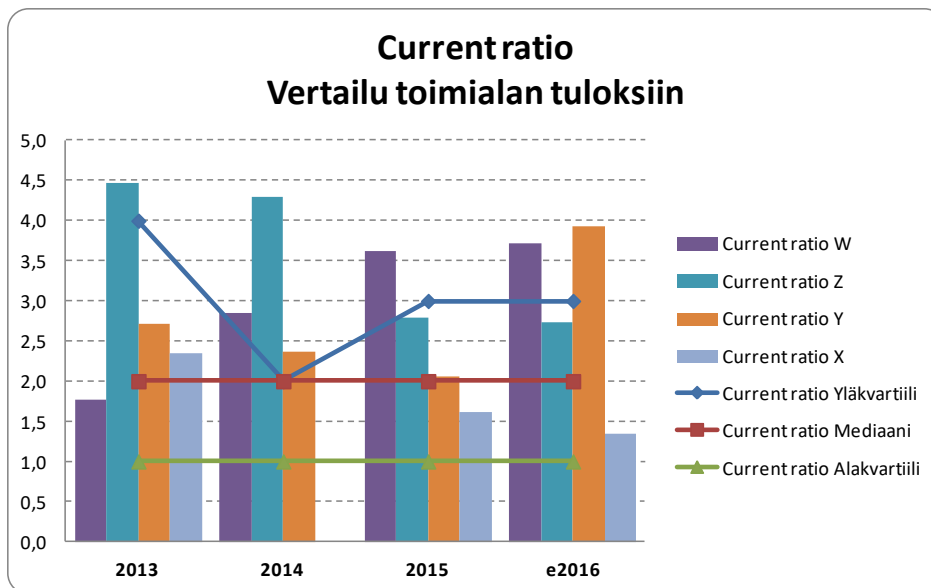
Pääoman tuotto-% vertailu

Vakavaraisuuden tunnuslukujen vertailu

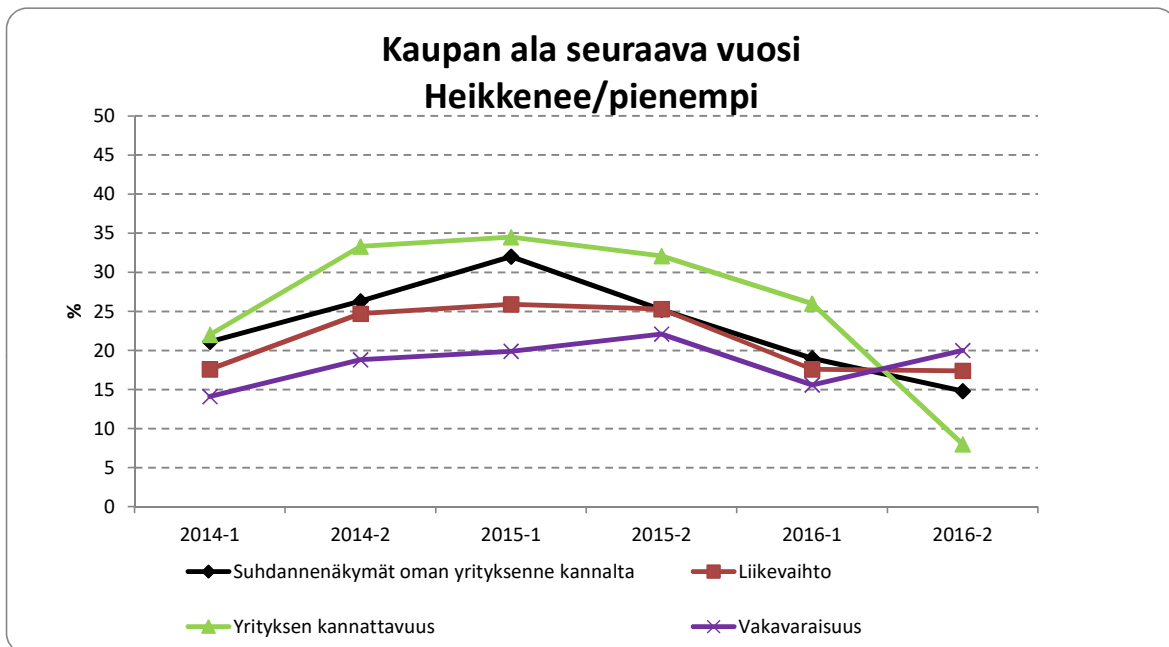
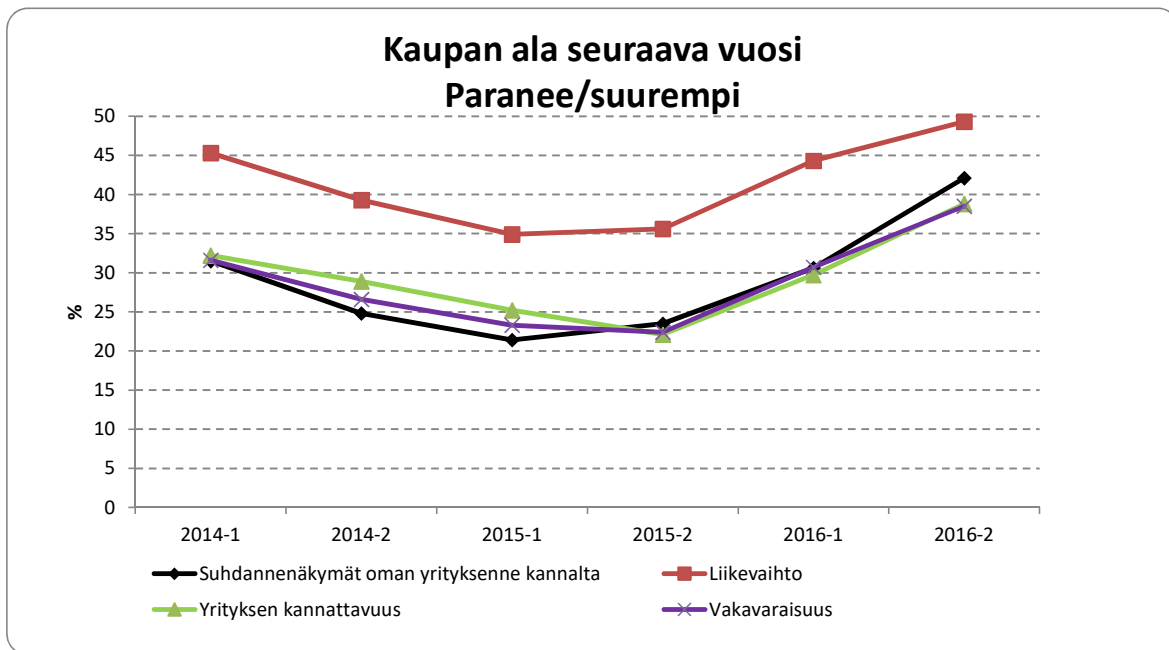

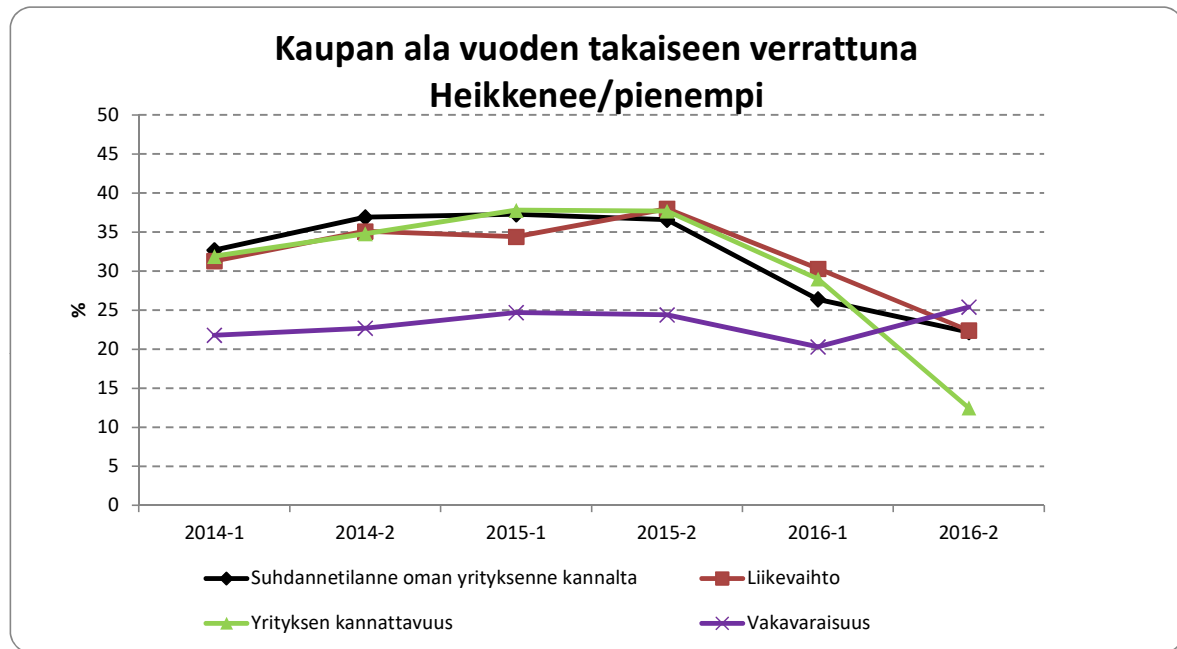
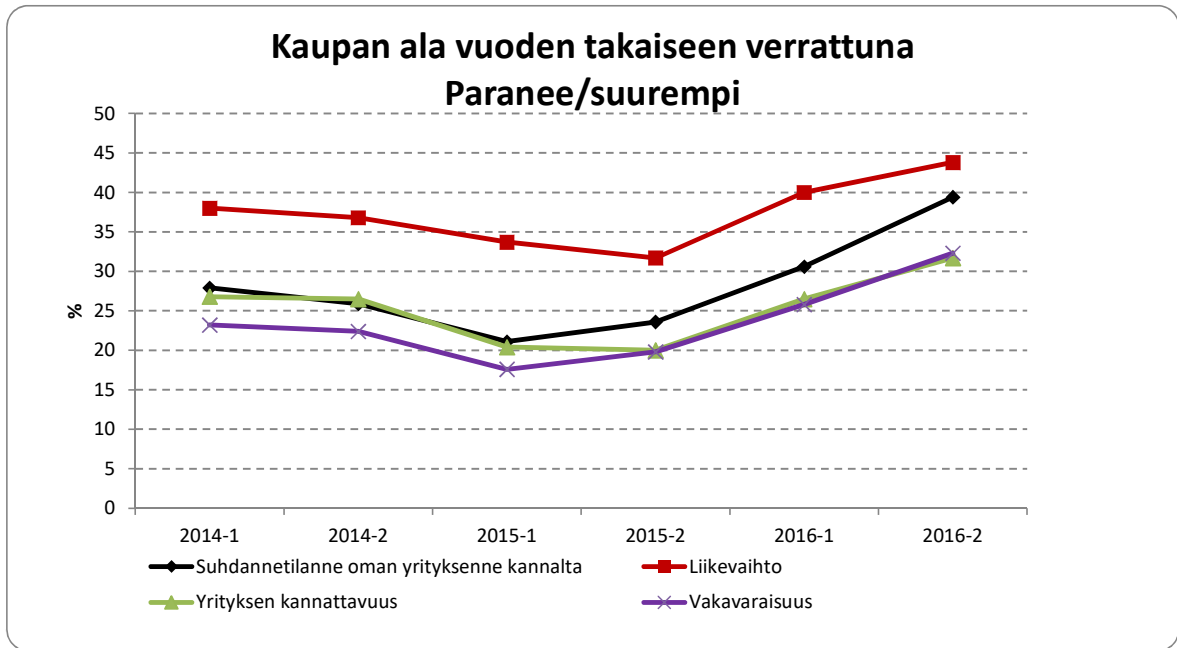
Maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu

Finnveran tilinpäätöstilastot muuttujina Toimiala, Muuttuja, Keskiluku					
ja Vuosi					
Tilasto haettu Toimiala onlinesta, Päivä: 8.8.2017					
47719 Vaatteiden yleisvähittäiskauppa		2013	2014	2015	e2016
Tilinpäätösanalyysien/yritysten lukumäärä, kpl	Havainnot lkm	76	62	53	27
	Yläkvartiili
	Mediaani
	Alakvartiili
Liikevaihto, 1000 €	Havainnot lkm	75	61	53	27
Liikevaihto, 1000 €	Yläkvartiili	747	927	745	795
Liikevaihto, 1000 €	Mediaani	202	295	249	307
Liikevaihto, 1000 €	Alakvartiili	71	94	111	204
Liikevaihdon muutos, %	Havainnot lkm	67	61	53	27
Liikevaihdon muutos, %	Yläkvartiili	6,5 %	23,0 %	19,0 %	17,5 %
Liikevaihdon muutos, %	Mediaani	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,0 %
Liikevaihdon muutos, %	Alakvartiili	-11,0 %	-10,0 %	-6,0 %	-4,5 %
Henkilöstöä keskimäärin, kpl	Havainnot lkm	76	62	53	27
Henkilöstöä keskimäärin, kpl	Yläkvartiili	6,0	6,0	5,0	5,0
Henkilöstöä keskimäärin, kpl	Mediaani	2,0	2,0	2,0	3,0
Henkilöstöä keskimäärin, kpl	Alakvartiili	1,0	1,0	2,0	1,0
Liikevaihto/henkilö	Havainnot lkm	76	62	53	27
Liikevaihto/henkilö	Yläkvartiili	160	154	155	195
Liikevaihto/henkilö	Mediaani	110	114	101	113
Liikevaihto/henkilö	Alakvartiili	55	48	32	67
Käyttökate, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Käyttökate, %	Yläkvartiili	3,0 %	3,0 %	4,0 %	9,0 %
Käyttökate, %	Mediaani	-6,5 %	-6,0 %	1,0 %	3,0 %
Käyttökate, %	Alakvartiili	-19,0 %	-15,3 %	-6,0 %	0,0 %
Liiketulos, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Liiketulos, %	Yläkvartiili	2,3 %	1,8 %	3,0 %	7,5 %
Liiketulos, %	Mediaani	-7,0 %	-7,0 %	0,0 %	3,0 %
Liiketulos, %	Alakvartiili	-19,3 %	-16,8 %	-7,0 %	-1,5 %
Nettotulos, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Nettotulos, %	Yläkvartiili	1,3 %	0,0 %	1,0 %	6,0 %
Nettotulos, %	Mediaani	-9,0 %	-9,0 %	-4,0 %	1,0 %
Nettotulos, %	Alakvartiili	-23,3 %	-16,0 %	-9,0 %	-3,0 %
Rahoitustulos, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Rahoitustulos, %	Yläkvartiili	2,3 %	2,0 %	2,0 %	7,0 %
Rahoitustulos, %	Mediaani	-8,0 %	-7,0 %	-2,0 %	2,0 %
Rahoitustulos, %	Alakvartiili	-23,0 %	-15,0 %	-8,0 %	-1,0 %
Kokonaispääoman tuotto-%	Havainnot lkm	76	62	53	27
Kokonaispääoman tuotto-%	Yläkvartiili	6,0 %	4,0 %	5,0 %	20,5 %
Kokonaispääoman tuotto-%	Mediaani	-12,5 %	-11,5 %	-1,0 %	4,0 %
Kokonaispääoman tuotto-%	Alakvartiili	-33,0 %	-25,0 %	-14,0 %	-5,5 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	Havainnot lkm	76	62	53	27
Sijoitetun pääoman tuotto-%	Yläkvartiili	6,8 %	5,0 %	8,0 %	31,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	Mediaani	-20,5 %	-20,0 %	-1,0 %	6,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	Alakvartiili	-54,0 %	-48,5 %	-19,0 %	-9,5 %
Omavaraisuusaste, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Omavaraisuusaste, %	Yläkvartiili	32,0 %	19,5 %	29,0 %	30,5 %
Omavaraisuusaste, %	Mediaani	2,0 %	2,5 %	4,0 %	12,0 %
Omavaraisuusaste, %	Alakvartiili	-46,0 %	-52,0 %	-16,0 %	-1,0 %

Finnveran tilinpäätöstilastot muuttujina Toimiala, Muuttuja, Keskiluku					
ja Vuosi					
Tilasto haettu Toimiala onlinesta, Päivä: 8.8.2017					
47719 Vaatteiden yleisvähittäiskauppa		2013	2014	2015	e2016
Velat/liikevaihto, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Velat/liikevaihto, %	Yläkvartiili	67,8 %	75,8 %	94,0 %	60,0 %
Velat/liikevaihto, %	Mediaani	49,0 %	46,5 %	52,0 %	30,0 %
Velat/liikevaihto, %	Alakvartiili	30,0 %	33,0 %	32,0 %	22,0 %
Current ratio	Havainnot lkm	76	61	53	27
Current ratio	Yläkvartiili	4,0	2,0	3,0	3,0
Current ratio	Mediaani	2,0	2,0	2,0	2,0
Current ratio	Alakvartiili	1,0	1,0	1,0	1,0
Quick ratio	Havainnot lkm	76	61	53	27
Quick ratio	Yläkvartiili	1,0	1,0	1,0	1,0
Quick ratio	Mediaani	0,0	0,0	0,0	0,0
Quick ratio	Alakvartiili	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyttöpääoma, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Käyttöpääoma, %	Yläkvartiili	33,0 %	34,0 %	45,0 %	24,0 %
Käyttöpääoma, %	Mediaani	20,5 %	21,5 %	26,0 %	16,0 %
Käyttöpääoma, %	Alakvartiili	4,8 %	6,5 %	14,0 %	1,0 %
Vaihto-omaisuus/liikevaihto, %	Havainnot lkm	76	62	53	27
Vaihto-omaisuus/liikevaihto, %	Yläkvartiili	39,3 %	40,8 %	49,0 %	33,5 %
Vaihto-omaisuus/liikevaihto, %	Mediaani	28,0 %	25,5 %	32,0 %	20,0 %
Vaihto-omaisuus/liikevaihto, %	Alakvartiili	17,0 %	16,0 %	17,0 %	10,5 %
Myyntisaamisten kierto, pv	Havainnot lkm	76	62	53	27
Myyntisaamisten kierto, pv	Yläkvartiili	8,0	11,0	10,0	11,0
Myyntisaamisten kierto, pv	Mediaani	4,0	4,0	3,0	4,0
Myyntisaamisten kierto, pv	Alakvartiili	0,0	0,0	0,0	1,0
Ostovelkojen kierto, pv	Havainnot lkm	76	62	53	27
Ostovelkojen kierto, pv	Yläkvartiili	107,0	71,0	76,0	115,0
Ostovelkojen kierto, pv	Mediaani	37,0	44,0	42,0	33,0
Ostovelkojen kierto, pv	Alakvartiili	17,0	24,0	15,0	11,0

Yritys W													
Oikaistu tuloslaskelma ja tase, eur													
TULOSLASKELMA	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
					jakauma-%			muutos eur			muutos-%		
LIIVEVAIHTO	4 937 594,76	3 498 675,40	1 885 641,05	825 471,13				1 438 919	1 613 034	1 060 170	41,1 %	85,5 %	128,4 %
Liiketoiminnan muut tuotot	14 208,92	14 799,28	3 971,20	0,00				-590	10 828	3 971	-4,0 %	272,7 %	
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	4 951 803,68	3 513 474,68	1 889 612,25	825 471,13				1 438 329	1 623 862	1 064 141	40,9 %	85,9 %	128,9 %
Aineet- ja tarvikeostot	-2 653 042,58	-1 581 728,37	-732 871,86	-431 676,39	62 %	57 %	49 %	-1 071 314	-848 857	-301 195	67,7 %	115,8 %	69,8 %
Varaston lisäys (+) tai vähennys (-)	247 790,50	38 468,42	-7 722,26	36 689,43	-6 %	-1 %	1 %	209 322	46 191	-44 412	544,1 %	-598,1 %	-121,0 %
Ulkopuoliset palvelut	-178 858,24	-155 476,40	-74 585,10	-26 256,71	4 %	6 %	5 %	-23 382	-80 891	-48 328	15,0 %	108,5 %	184,1 %
Henkilöstökulut yhteensä	-782 028,76	-537 876,31	-338 825,21	-92 035,69	18 %	19 %	23 %	-244 152	-199 051	-246 790	45,4 %	58,7 %	268,1 %
Liiketoiminnan muut kulut	-901 504,93	-561 804,69	-328 119,52	-146 730,00	21 %	20 %	22 %	-339 700	-233 685	-181 390	60,5 %	71,2 %	123,6 %
KÄYTTÖKATE	684 159,67	715 057,33	407 488,30	165 461,77	100 %	100 %	100 %	-30 898	307 569	242 027	-4,3 %	75,5 %	146,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 526,54	-9 945,79	-7 545,12	-10 060,16				-1 581	-2 401	2 515	15,9 %	31,8 %	-25,0 %
LIIKETULOS	672 633,13	705 111,60	399 943,18	155 401,61				-32 478	305 168	244 542	-4,6 %	76,3 %	157,4 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	0,00	0,00	0,00	0,00				0	0	0			
Rahoituskulut	-2 975,48	-12 934,01	-386,91	-275,15				9 959	-12 547	-112	-77,0 %	3242,9 %	40,6 %
Rahoitustuotot	194,35	281,36	209,51	0,09				-87	72	209	-30,9 %	34,3 %	232688,9 %
Verot	-136 505,10	-143 152,18	-80 786,52	-38 150,84				6 647	-62 366	-42 636	-4,6 %	77,2 %	111,8 %
NETTOTULOS	533 346,90	549 306,77	318 979,26	116 975,71				-15 960	230 328	202 004	-2,9 %	72,2 %	172,7 %
Tilinpäätössiirrot (poistoeron muutos)	0,00	0,00	0,00	0,00									
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00									
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00									
TILIKAUDEN TULOS	533 346,90	549 306,77	318 979,26	116 975,71				-15 960	230 328	202 004	-2,9 %	72,2 %	172,7 %
<i>Ltoiminnan kulut</i>	<i>-4 267 644,0</i>	<i>-2 798 417,4</i>	<i>-1 482 124,0</i>	<i>-660 009,4</i>				<i>-1 469 227</i>	<i>-1 316 293</i>	<i>-822 115</i>	<i>-52,5 %</i>	<i>-88,8 %</i>	<i>-124,6 %</i>
<i>Nettotulos+rahoituskulut+verot</i>	<i>672 827,5</i>	<i>705 393,0</i>	<i>400 152,7</i>	<i>155 401,7</i>				<i>-32 565</i>	<i>305 240</i>	<i>244 751</i>	<i>-4,6 %</i>	<i>76,3 %</i>	<i>157,5 %</i>
TASE	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013									
Vastaavaa													
PYSYVÄT VASTAAVAT													
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00	0,00	0,00									
Aineelliset hyödykkeet	48 259,58	29 837,36	22 635,37	30 180,49	3 %	3 %	4 %	18 422	7 202	-7 545	61,7 %	31,8 %	-25,0 %
Sijoitukset	30 000,00	30 000,00			2 %	3 %	0 %	0	30 000	0	0,0 %		
Pitkäaikaiset saamiset	22 155,40	5 241,64	4 400,00	2 400,00	1 %	0 %	1 %	16 914	842	2 000	322,7 %	19,1 %	83,3 %
Leasingomaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %	0 %	0 %						
VAIHTUVAT VASTAAVAT													
Vaihto-omaisuus	332 585,00	84 794,50	46 326,08	54 048,34	19 %	7 %	8 %	247 791	38 468	-7 722	292,2 %	83,0 %	-14,3 %
Lyhytaikaiset saamiset	172 806,34	132 344,50	99 671,33	39 008,34	10 %	12 %	17 %	40 462	32 673	60 663	30,6 %	32,8 %	155,5 %
Rahat ja pankkisaamiset	1 140 982,77	851 449,53	410 886,20	120 854,09	65 %	75 %	70 %	289 533	440 563	290 032	34,0 %	107,2 %	240,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 746 789,09	1 133 667,53	583 918,98	246 491,26	100 %	100 %	100 %	613 122	549 749	337 428	54,1 %	94,1 %	136,9 %
<i>Vaihtuvat vastaavat yht.</i>	<i>1 646 374,11</i>	<i>1 068 588,53</i>	<i>556 883,61</i>	<i>213 910,77</i>				<i>577 786</i>	<i>511 705</i>	<i>342 973</i>	<i>54,1 %</i>	<i>91,9 %</i>	<i>160,3 %</i>

Yritys X											
Oikaistu tuloslaskelma ja tase, eur											
TULOSLASKELMA											
	31.5.2016	31.5.2015	31.5.2015	31.5.2013	jakauma-%			Muutos eur		muutos-%	
		1.12.13-31.5.15 (18 kk)	Tilikausi muunnettu vastaamaan 12 kk		2016	2015	2013	2016	2015	2016	2015
						muunnos 12 kk		vs. 2013		vs. 2013	
LIKEVAIHTO	354 668,12	667 472,93	444 981,95	707 776,40				-90 314	-262 794	-20,3 %	-37,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	3 423,62	7 276,16	4 850,77	1 400,00				-1 427	3 451	-29,4 %	246,5 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	358 091,74	674 749,09	449 832,73	709 176,40				-91 741	-259 344	-20,4 %	-36,6 %
Aineet- ja tarvikeostot	-135 049,88	-271 340,45	-180 893,63	-348 932,25	38 %	38 %	49 %	45 844	168 039	25,3 %	48,2 %
Varaston lisäys (+) tai vähennys (-)	5 939,36	-57 584,84	-38 389,89	27 159,94	-2 %	8 %	-4 %	44 329	-65 550	-115,5 %	-241,3 %
Ulkopuoliset palvelut	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %	0 %	0 %	0	0		
Henkilöstökulut yhteensä	-102 884,16	-172 548,46	-115 032,31	-176 355,36	29 %	24 %	25 %	12 148	61 323	10,6 %	34,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-123 633,62	-207 264,38	-138 176,25	-216 072,50	35 %	29 %	30 %	14 543	77 896	10,5 %	36,1 %
KÄYTTÖKATE	2 463,44	-33 989,04	-22 659,36	-5 023,77	100 %	100 %	100 %	25 123	-17 636	110,9 %	-351,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 905,22	-7 765,30	-5 176,87	-10 933,85				-728	5 757	-14,1 %	52,7 %
LIKETULOS	-3 441,78	-41 754,34	-27 836,23	-15 957,62				24 394	-11 879	87,6 %	-74,4 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	0,00	0,00	0,00	0,00				0	0		
Rahoituskulut	-4 320,35	-8 510,76	-5 673,84	-7 112,57				1 353	1 439	23,9 %	20,2 %
Rahoitustuotot	0,74	1 210,51	807,01	1 458,35				-806	-651	-99,9 %	-44,7 %
Verot	0,00	0,00	0,00	0,00				0	0		
NETTOTULOS	-7 761,39	-49 054,59	-32 703,06	-21 611,84				24 942	-11 091	76,3 %	-51,3 %
Tilinpäätössiirrot (poistoeron muutos)	0,00	0,00	0,00	0,00							
			0,00								
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00							
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00							
TILIKAUDEN TULOS	-7 761,39	-49 054,59	-32 703,06	-21 611,84				24 942	-11 091	76,3 %	-51,3 %
<i>Ltoiminnan kulut</i>	<i>-355 628,30</i>		<i>-472 492,09</i>	<i>-714 200,17</i>				<i>116 864</i>	<i>241 708</i>	<i>24,7 %</i>	<i>33,8 %</i>
<i>Nettotulos+rahoituskulut+verot</i>	<i>-3 441,0</i>		<i>-27 029,2</i>	<i>-14 499,3</i>				<i>23 588</i>	<i>-12 530</i>	<i>87,3 %</i>	<i>-86,4 %</i>
TASE	31.5.2016	31.5.2015		31.5.2013				2016	2015	2016	2015
								vs. 2013			
Vastaavaa											
PYSYVÄT VASTAAVAT											
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00		0,00	0 %	0 %	0 %				
Aineelliset hyödykkeet	17 715,69	23 295,91		31 061,21	6 %	7 %	8 %	-5 580	-7 765,30	-24,0 %	-25,0 %
Sijoitukset	0,00	0,00		0,00	0 %	0 %	0 %				
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00		0,00	0 %	0 %	0 %				
Leasingomaisuus	0,00	0,00		0,00	0 %	0 %	0 %				
VAIHTUVAT VASTAAVAT					0 %	0 %	0 %				
Vaihto-omaisuus	280 218,39	272 666,80		331 248,76	89 %	87 %	88 %	7 551,6	-58 582,0	2,8 %	-17,7 %
Lyhytaikaiset saamiset	6 711,74	8 557,38		9 327,69	2 %	3 %	2 %	-1 845,6	-770,3	-21,6 %	-8,3 %
Rahat ja pankkisaamiset	11 059,95	8 864,54		4 397,52	4 %	3 %	1 %	2 195,4	4 467,0	24,8 %	101,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	315 705,77	313 384,63		376 035,18	100 %	100 %	100 %	2 321,1	-62 650,6	0,7 %	-16,7 %
<i>Vaihtuvat vastaavat yht.</i>	<i>297 990,08</i>	<i>290 088,72</i>		<i>344 973,97</i>				<i>7 901,4</i>	<i>-54 885,3</i>	<i>2,7 %</i>	<i>-15,9 %</i>

Yritys Y													
Oikaistu tuloslaskelma ja tase, eur													
TULOSLASKELMA	31.3.2016	31.3.2015	31.3.2014	31.3.2013	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
					jakauma-%			Muutos eur			muutos-%		
LIKEVAIHTO	286 326,5	334 883,5	414 816,5	500 675,6				-48 557	-79 933	-85 859	-14,5 %	-19,3 %	-17,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	13 682,3	4 873,4	0,0	0,0				8 809	4 873	0	180,8 %		
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	300 008,8	339 756,9	414 816,5	500 675,6				-39 748	-75 060	-85 859	-11,7 %	-18,1 %	-17,1 %
Aineet- ja tarvikeostot	-86 723,7	-151 486,9	-195 909,1	-246 507,5	33 %	42 %	45 %	64 763	44 422	50 598	42,8 %	22,7 %	20,5 %
Varaston lisäys (+) tai vähennys (-)	-7 774,0	-9 652,0	-5 807,0	7 529,0	3 %	3 %	1 %	1 878	-3 845	-13 336	19,5 %	-66,2 %	-177,1 %
Ulkopuoliset palvelut	-48,5	-660,7	-733,4	0,0	0 %	0 %	0 %	612	73	-733	92,7 %	9,9 %	
Henkilöstökulut yhteensä	-106 122,2	-128 205,2	-166 421,4	-160 687,6	40 %	36 %	38 %	22 083	38 216	-5 734	17,2 %	23,0 %	-3,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-63 156,9	-67 404,8	-69 966,1	-94 176,0	24 %	19 %	16 %	4 248	2 561	24 210	6,3 %	3,7 %	25,7 %
KÄYTTÖKATE	36 183,5	-17 652,6	-24 020,6	6 833,5	100 %	100 %	100 %	53 836	6 368	-30 854	305,0 %	26,5 %	-451,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-321,8	-429,1	-572,1	-762,8				107	143	191	25,0 %	25,0 %	25,0 %
LIKETULOS	35 861,7	-18 081,6	-24 592,7	6 070,7				53 943	6 511	-30 663	298,3 %	26,5 %	-505,1 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	0,0	1 200,0	0,0	0,0				-1 200	1 200	0	-100,0 %		
Rahoituskulut	6,0	-6,3	-201,4	-54,4				12	195	-147	195,2 %	96,9 %	-270,6 %
Rahoitustuotot	784,4	2 574,5	1 506,6	6 892,9				-1 790	1 068	-5 386	-69,5 %	70,9 %	-78,1 %
Verot	-162,4	-97,0	0,0	-3 265,2				-65	-97	3 265	-67,3 %		100,0 %
NETTOTULOS	36 489,7	-14 410,5	-23 287,6	9 644,1				50 900	8 877	-32 932	353,2 %	38,1 %	-341,5 %
Tilinpäätössiirrot (poistoeron muutos)	0,0	0,0	0,0	0,0									
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	2 876,6	300,0									
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0									
TILIKAUDEN TULOS	36 489,7	-14 410,5	-20 411,0	9 944,1									
<i>Ltoiminnan kulut</i>	<i>-263 825,3</i>	<i>-357 409,4</i>	<i>-438 837,1</i>	<i>-493 842,1</i>				<i>93 584</i>	<i>81 428</i>	<i>55 005</i>	<i>26,2 %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>11,1 %</i>
<i>Nettotulos+rahoituskulut+verot</i>	<i>36 646,0</i>	<i>-14 307,1</i>	<i>-23 086,1</i>	<i>12 963,6</i>	<i>-2,6</i>	<i>0,6</i>	<i>-1,8</i>	<i>50 953</i>	<i>8 779</i>	<i>-36 050</i>	<i>356,1 %</i>	<i>38,0 %</i>	<i>-278,1 %</i>
TASE	31.3.2016	31.3.2015	31.3.2014	31.3.2013									
	-169 279,1	-195 609,9	-236 387,5	-254 863,6				<i>26 331</i>	<i>40 778</i>	<i>18 476</i>	<i>13,5 %</i>	<i>17,3 %</i>	<i>7,2 %</i>
Vastaavaa													
PYSYVÄT VASTAAVAT													
Aineettomat hyödykkeet	117,7	117,7	0,0	0,0	0 %	0 %	0 %						
Aineelliset hyödykkeet	965,4	1 287,3	1 716,3	2 288,4	0 %	0 %	0 %						
Sijoitukset *)	105 603,2	105 603,2	105 720,9	105 720,9	32 %	27 %	25 %						
Pitkäaikaiset saamiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0 %	0 %	0 %						
Leasingomaisuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0 %	0 %	0 %						
VAIHTUVAT VASTAAVAT													
Vaihto-omaisuus	143 276,0	152 538,2	113 170,5	116 077,0	44 %	39 %	26 %	-9 262	39 368	-2 907	-6,1 %	34,8 %	-2,5 %
Lyhytaikaiset saamiset	14 216,6	16 849,8	4 049,9	8 032,1	4 %	4 %	1 %	-2 633	12 800	-3 982	-15,6 %	316,1 %	-49,6 %
Rahat ja pankkisaamiset	64 718,3	116 990,6	202 728,5	247 986,2	20 %	30 %	47 %	-52 272	-85 738	-45 258	-44,7 %	-42,3 %	-18,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	328 897,3	393 386,8	427 386,1	480 104,6	100 %	100 %	100 %	-64 489	-33 999	-52 719	-16,4 %	-8,0 %	-11,0 %
<i>Vaihtuvat vastaavat yht</i>	<i>222 210,9</i>	<i>286 378,6</i>	<i>319 948,8</i>	<i>372 095,3</i>				<i>-64 168</i>	<i>-33 570</i>	<i>-52 146</i>	<i>-22,4 %</i>	<i>-10,5 %</i>	<i>-14,0 %</i>

Yritys Y													
Oikaistu tuloslaskelma ja tase, eur													
TULOSLASKELMA	31.3.2016	31.3.2015	31.3.2014	31.3.2013	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
					jakauma-%			Muutos eur			muutos-%		
Vastattavaa													
OMA PÄÄOMA													
Osakepääoma	2 523,0	2 523,0	2 523,0	2 523,0									
Muut rahastot													
Kertyneet voittovarot	233 165,4	266 075,8	309 842,8	330 791,7									
Tilikauden tulos	36 489,7	-14 410,5	-20 411,0	9 944,1									
Poistoero (tp-siirtojen kertymä)	0,0	0,0	0,0	0,0									
Pääomalaina	0,0	0,0	0,0	0,0									
Oikaistu oma pääoma yhteensä	272 178,0	254 188,4	291 954,8	343 258,8	82,8 %	64,6 %	68,3 %	17 990	-37 766	-51 304	7,1 %	-12,9 %	-14,9 %
VIERAS PÄÄOMA	0,8												
Pääomalaina													
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0									
Pakolliset varaukset	0,0	0,0	0,0	0,0									
Leasingvastuut	0,0	0,0	0,0	0,0									
Lyhytaikainen vieras pääoma													
Korollinen lyhytaikainen velka	0,0	0,0	0,0	0,0									
Saadut ennakot	0,0	0,0	0,0	0,0									
Ostovelat	1 111,1	4 961,0	0,0	774,1				-3 850	4 961	-774	-77,6 %		-100,0 %
Muut velat	25 420,8	119 768,5	135 431,3	136 071,8				-94 348	-15 663	-640	-78,8 %		-0,5 %
Siirtovelat	30 187,3	14 469,0	0,0	0,0				15 718	14 469	0	108,6 %		
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	56 719,2	139 198,4	135 431,3	136 845,8	17,2 %	35,4 %	31,7 %	-82 479	3 767	-1 415	-59,3 %	2,8 %	-1,0 %
Vieras pääoma yhteensä	56 719,2	139 198,4	135 431,3	136 845,8	17,2 %	35,4 %	31,7 %	-82 479	3 767	-1 415	-59,3 %	2,8 %	-1,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	328 897,3	393 386,8	427 386,1	480 104,6	100,0 %	100,0 %	100,0 %	-64 489	-33 999	-52 719	-16,4 %	-8,0 %	-11,0 %
<i>Sijoitettu pääoma yht</i>	<i>272 178</i>	<i>254 188</i>	<i>291 955</i>	<i>343 259</i>				<i>17 990</i>	<i>-37 766</i>	<i>-51 304</i>	<i>7,1 %</i>	<i>-12,9 %</i>	<i>-14,9 %</i>
<i>Korollinen vieras pääoma yht</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>									
<i>Vieras pääoma yht</i>	<i>56 719</i>	<i>139 198</i>	<i>135 431</i>	<i>136 846</i>				<i>-82 479</i>	<i>3 767</i>	<i>-1 415</i>	<i>-59,3 %</i>	<i>2,8 %</i>	<i>-1,0 %</i>
<i>Sijoitettu po ka.</i>	<i>263183,2</i>	<i>273071,6</i>	<i>317606,8</i>					<i>-9 888</i>	<i>-44 535</i>		<i>-3,6 %</i>	<i>-14,0 %</i>	
<i>suhde vs. edellinen vuosi</i>	<i>0,96</i>	<i>0,86</i>											
<i>Tase ka.</i>	<i>361 142,02</i>	<i>410 386,42</i>	<i>453 745,34</i>					<i>-49 244</i>	<i>-43 359</i>		<i>-12,0 %</i>	<i>-9,6 %</i>	
<i>suhde vs. edellinen vuosi</i>	<i>0,88</i>	<i>0,90</i>											
<i>Oma po ka.</i>	<i>263 183,20</i>	<i>273 071,59</i>	<i>317 606,80</i>					<i>-9 888</i>	<i>-44 535</i>		<i>-3,6 %</i>	<i>-14,0 %</i>	
<i>suhde vs. edellinen vuosi</i>	<i>0,96</i>	<i>0,86</i>											
*) Sijoitus omistusyhteisyrityksissä.													

Yritys Z													
Oikaistu tuloslaskelma ja tase, eur													
TULOSLASKELMA	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
					jakauma-%			Muutos eur			muutos-%		
LIIVEVAIHTO	4 681 460,72	3 271 909,19	2 952 799,92	2 717 758,05				1 409 552	319 109	235 042	43,1 %	10,8 %	8,6 %
Liiketoiminnan muut tuotot	50 942,75	46 197,63	108 484,92	127 510,00				4 745,1	-62 287,3	-19 025,1	10,3 %	-57,4 %	-14,9 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	4 732 403,47	3 318 106,82	3 061 284,84	2 845 268,05				1 414 296,7	256 822,0	216 016,8	42,6 %	8,4 %	7,6 %
Aineet- ja tarvikeostot	-2 941 125,53	-1 658 187,88	-1 480 903,90	-995 415,55	69 %	53 %	45 %	-1 282 937,7	-177 284,0	-485 488,4	-77,4 %	-12,0 %	-48,8 %
Varaston lisäys (+) tai vähennys (-)	480 263,00	102 428,54	-85 167,84	-582 217,29	-11 %	-3 %	3 %	377 834,5	187 596,4	497 049,5	368,9 %	220,3 %	85,4 %
Ulkopuoliset palvelut	-281 802,56	-214 430,99	-265 160,55	-288 936,89	7 %	7 %	8 %	-67 371,6	50 729,6	23 776,3	-31,4 %	19,1 %	8,2 %
Henkilöstökulut yhteensä	-402 635,41	-469 143,03	-496 377,59	-429 239,83	9 %	15 %	15 %	66 507,6	27 234,6	-67 137,8	14,2 %	5,5 %	-15,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 140 639,96	-874 171,63	-965 048,90	-1 121 182,96	27 %	28 %	29 %	-266 468,3	90 877,3	156 134,1	-30,5 %	9,4 %	13,9 %
KÄYTTÖKATE	446 463,01	204 601,83	-231 373,94	-571 724,47	100 %	100 %	100 %	241 861,2	435 975,8	340 350,5	118,2 %	188,4 %	59,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 295,55	-1 473,78	-1 794,76	-2 139,40				178,2	321,0	344,6	12,1 %	17,9 %	16,1 %
LIIKETULOS	445 167,46	203 128,05	-233 168,70	-573 863,87				242 039,4	436 296,8	340 695,2	119,2 %	187,1 %	59,4 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	0,00	0,00	0,00	0,00				0,0	0,0	0,0			
Rahoituskulut	-117 714,94	-131 724,83	-135 622,48	-105 811,15				14 009,9	3 897,7	-29 811,3	10,6 %	2,9 %	-28,2 %
Rahoitustuotot	12 720,48	374,06	2 330,13	1 938,66				12 346,4	-1 956,1	391,5	3300,7 %	-83,9 %	20,2 %
Verot	0,00	0,00	0,00	0,00				0,0	0,0	0,0			
NETTOTULOS	340 173,00	71 777,28	-366 461,05	-677 736,36	4,7	-0,2	0,5	268 395,7	438 238,3	311 275,3	373,9 %	119,6 %	45,9 %
Tilinpäätössiirrot (poistoeron muutos)	0,00	0,00	0,00	0,00									
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00									
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00									
TILIKAUDEN TULOS	340 173,00	71 777,28	-366 461,05	-677 736,36				268 395,7	438 238,3	311 275,3	373,9 %	119,6 %	45,9 %
<i>Ltoiminnan kulut</i>	<i>-4 285 940,5</i>	<i>-3 113 505,0</i>	<i>-3 292 658,8</i>	<i>-3 416 992,5</i>				<i>-1 172 435</i>	<i>179 154</i>	<i>124 334</i>	<i>-37,7 %</i>	<i>5,4 %</i>	<i>3,6 %</i>
<i>Nettotulos+rahoituskulut+verot</i>	<i>457 887,9</i>	<i>203 502,1</i>	<i>-230 838,6</i>	<i>-571 925,2</i>	<i>2,3</i>	<i>-0,9</i>	<i>0,4</i>	<i>254 386</i>	<i>434 341</i>	<i>341 087</i>	<i>125,0 %</i>	<i>188,2 %</i>	<i>59,6 %</i>
TASE	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013									
Vastaavaa													
PYSYVÄT VASTAAVAT													
Aineettomat hyödykkeet	760,90	1 521,75	2 282,60	3 043,45	0 %	0 %	0 %						
Aineelliset hyödykkeet	1 604,11	2 138,81	3 101,74	4 135,65	0 %	0 %	0 %						
Sijoitukset	3 048,00	0,00	0,00	0,00	0 %	0 %	0 %						
Pitkäaikaiset saamiset *)	20 408,47	53 544,23	119 189,93	116 365,18	1 %	4 %	11 %						
Leasingomaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %	0 %	0 %						
VAIHTUVAT VASTAAVAT													
Vaihto-omaisuus	1 047 957,98	613 404,50	351 733,46	436 901,30	53 %	42 %	32 %	434 553	261 671	-85 168	70,8 %	74,4 %	-19,5 %
Lyhytaikaiset saamiset **)	868 587,45	534 652,01	584 353,78	517 837,90	44 %	36 %	54 %	333 935	-49 702	66 516	62,5 %	-8,5 %	12,8 %
Rahat ja pankkisaamiset	22 296,80	269 058,07	30 027,33	32 973,11	1 %	18 %	3 %	-246 761	239 031	-2 946	-91,7 %	796,0 %	-8,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 964 663,71	1 474 319,37	1 090 688,84	1 111 256,59	100 %	100 %	100 %						
<i>Rahat ja saamiset</i>	<i>890 884</i>	<i>803 710</i>	<i>614 381</i>	<i>550 811</i>				<i>87 174</i>	<i>189 329</i>	<i>63 570</i>	<i>10,8 %</i>	<i>30,8 %</i>	<i>11,5 %</i>

Yritys Z													
Oikaistu tuloslaskelma ja tase, eur													
TULOSLASKELMA	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
					jakauma-%			Muutos eur			muutos-%		
Vastattavaa													
OMA PÄÄOMA													
Osakepääoma	20 288,00	190 120,00	18 821,00	18 821,00				-169 832	171 299	0	-89,3 %	910,1 %	0,0 %
Muut rahastot (Svop rahasto)	3 649 040,88	3 478 864,70	3 210 063,70	3 210 063,70				170 176	268 801	0	4,9 %	8,4 %	0,0 %
Kertyneet voittovarot	-3 237 070,49	-3 308 847,77	-2 942 386,72	-2 264 650,36				71 777	-366 461	-677 736	2,2 %	-12,5 %	-29,9 %
Tilikauden tulos	340 173,00	71 777,28	-366 461,05	-677 736,36									
Poistoero (tp-siirtojen kertymä)	0,00	0,00	0,00	0,00									
Pääomalaina	0,00	0,00	0,00	0,00									
Oikaistu oma pääoma yhteensä	772 431,39	431 914,21	-79 963,07	286 497,98	39 %	29 %	-7 %	340 517	511 877	-366 461	78,8 %	640,1 %	-127,9 %
VIERAS PÄÄOMA													
Pääomalaina ***)	0,00	344,18	230 744,18	0,00	0 %	0 %	21 %						
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	483 582,41	534 114,77	714 668,36	603 599,17	25 %	36 %	66 %	-50 532	-180 554	111 069	-9,5 %	-25,3 %	18,4 %
Pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00									
Leasingvastuut	0,00	0,00	0,00	0,00									
Lyhytaikainen vieras pääoma													
Korollinen lyhytaikainen velka	0,00	0,00	0,00	0,00									
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00									
Ostovelat	575 370,62	434 123,00	147 770,96	128 289,36				141 248	286 352	19 482	32,5 %	193,8 %	15,2 %
Muut velat ***)	67 980,48	24 518,59	36 971,70	29 975,38				43 462	-12 453	6 996	177,3 %	-33,7 %	23,3 %
Siirtovelat	65 298,81	49 304,62	40 496,71	62 894,70				15 994	8 808	-22 398	32,4 %	21,7 %	-35,6 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	708 649,91	507 946,21	225 239,37	221 159,44	36 %	34 %	21 %	200 704	282 707	4 080	39,5 %	125,5 %	1,8 %
Vieras pääoma yhteensä	1 192 232,3	1 042 405,2	1 170 651,9	824 758,6	61 %	71 %	107 %	149 827	-128 247	345 893	14,4 %	-11,0 %	41,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 964 663,71	1 474 319,37	1 090 688,84	1 111 256,59	100 %	100 %	100 %	490 344	383 631	-20 568	33,3 %	35,2 %	-1,9 %
<i>Sijoitettu pääoma yht</i>	<i>1 256 014</i>	<i>966 029</i>	<i>634 705</i>	<i>890 097</i>				<i>289 985</i>	<i>331 324</i>	<i>-255 392</i>	<i>30,0 %</i>	<i>52,2 %</i>	<i>-28,7 %</i>
<i>Korollinen vieras pääoma yht</i>	<i>483 582</i>	<i>534 459</i>	<i>945 413</i>	<i>603 599</i>				<i>-50 877</i>	<i>-410 954</i>	<i>341 813</i>	<i>-9,5 %</i>	<i>-43,5 %</i>	<i>56,6 %</i>
<i>Vieras pääoma yht</i>	<i>1 192 232</i>	<i>1 042 405</i>	<i>1 170 652</i>	<i>824 759</i>				<i>149 827</i>	<i>-128 247</i>	<i>345 893</i>	<i>14,4 %</i>	<i>-11,0 %</i>	<i>41,9 %</i>
<i>Sijoitettu po ka.</i>	<i>1 111 021</i>	<i>800 367</i>	<i>762 401</i>					<i>310 654</i>	<i>37 966</i>		<i>38,8 %</i>	<i>5,0 %</i>	
<i>suhde vs. edellinen vuosi</i>	<i>1</i>	<i>1</i>											
<i>Tase ka.</i>	<i>1 719 492</i>	<i>1 282 504</i>	<i>1 100 973</i>					<i>436 987</i>	<i>181 531</i>		<i>34,1 %</i>	<i>16,5 %</i>	
<i>suhde vs. edellinen vuosi</i>	<i>1</i>	<i>1</i>											
<i>Oma po ka.</i>	<i>602 173</i>	<i>175 976</i>	<i>103 267</i>					<i>426 197</i>	<i>72 708</i>		<i>242,2 %</i>	<i>70,4 %</i>	
<i>suhde vs. edellinen vuosi</i>	<i>3</i>	<i>2</i>											
*) pitkäaikaiset saamiset siirretty vaihtuvista vastaavista pysyviin.													
**) TP: sisältää: myynti-, factoring-, siirto- ja muut saamiset													
***) TP: Pääomalaina kirjattu vieraaseen pääomaan.													
****) TP: sis factoring velka													